ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 1273

21. 5. 1976. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА X

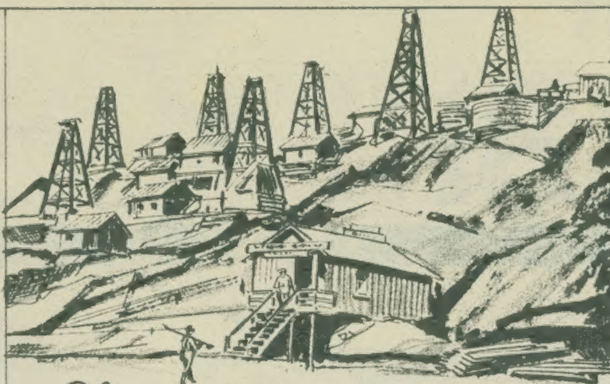
5 динара

Ripley Веровали или не!

ФРАНЦУСКИ ГЕНЕРАЛ
Бернар Пијвер
(1765-1833)
ЗАТОЧЕН НА 10 ГОДИНА У ТВРЂАВУ ВЕНСАН ЗБОГ ЗАВЕРЕ ПРОТИВ ВЛАДЕ, ОДБИО ЈЕ, КАД ЈЕ ТА ВЛАДА ЗБАЧЕНА, ДА НАПУСТИ ЗАТВОР. **ПИЈВЕР ЈЕ ОСТАО ЈОШ 16 ГОДИНА У ТВРЂАВИ КАО КОМАНДАНТ ЗАТВОРА.**

Свега **ШЕСТ ГОДИНА** пошто је нафта откривена у Америци (1859), Сједињене Америчке Државе већ су извозиле **135.000.000** литара сирове нафте и нафтиних деривата.

Овај **СТРУК ДУВАНА**

израстао је из семена које се налазило у опушку баченом крај једне бензинске пумпе у Њујорку.

ТЕЛЕ С ДВЕ ГЛАВЕ
имала је породица Мидлмис из Мадрида (САД). Теле је истовремено узимало храну и воду и на једна и на друга уста.

МОЧУГЕ
којима су некад Нутка Индијанци из Ванкувера ловили туљане, увек су били **изделљани у облику туљана.**

До **ТВРЂАВЕ ПАЛАМИДИ**
у Грчкој стиже се преко **999** степеника.

1273/2

JECTE ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● Американац Малвин де Грот, из Сент Луиса у Мисурију, изузетно је плодан проналазач. Он је само за један дан, 27. јануара 1953. године, патентирао своја 34 изума.

● У старој Грчкој осуђени на смрт бацани су с врха једне окомите стене у Делфима, високе скоро три стотине метара.

● Цар Соломон је први човек који је дошао на идеју да снег „оставља за лето“, да би за време жега могао да расхлађује пиће и воду. По његовој наредби, снег је зими остављан у нарочите, добро заштићене јаме. И

Александар Велики је на сличан начин чувао снег за топле дане. Његови војници копали су ровове, пунили их снегом, па затим прекривали грањем и земљом.

● Код новозеландске птице киви ноздрве се налазе на врху кљуна, а не при корену као код свих осталих птица.

● Кајсија (Prunus armeniaca) је воћка топлијих предела умерене климе. Пореклом је из Кине у којој се гајила на пет хиљада година пре наше ере.

● „Летње“ млеко садржи четири пута више витамина Д од млека које краве дају зими. Али, ако боцу с млеком оставимо отворену свега пола часа, оно ће изгубити готово сав витамин Д.

● Ђенова је била први град на свету који је осветљаван помоћу петролеја, 1802. године.

● Језеро Рилфут у САД, иначе веома богато рибом, настало је после земљотреса 1811. године. Шумовито тле се тада спустило за шест метара на пространству од више квадратних километара. Насталу котлину испунио је Мисисипи.

● Дијего де Торес био је у прошлом веку професор математике на славном универзитету Саламанка у Шпанији. Слободно време користио је као тореадор, илузиониста и провалник.

● Томас Хендфорд из Њу Милса, у Енглеској, купио је затвор од кога је направио свој властити дом.

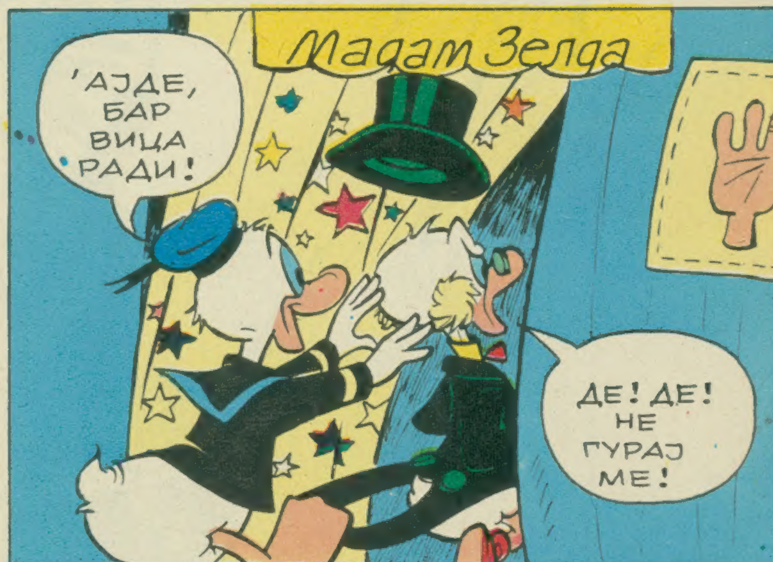
Walt Disney

ПАЈА ПАТАК

УЗ ПРОСЛАВУ ДАНА МЛАДОСТИ ★ ★ ★ ★ ★

СТИГАО

Немачку окупацију Јаша Рајтер је дочекао у Београду као млади члан Комунистичке партије, али већ проверен на низу задатака које је успешно извршавао још пре почетака рата.

Једног дана, у мају 1941. године, добио је налог да неког друга, пребаци од Чукарице до Каленића пијаце, својим колима која му окупатор није одузео јер је припадао „немачкој мањини".

„Стигао сам на уговорено место где је прво требало да успоставим везу са неком девојком. И на највеће изненађење угледах — своју сестру Миладу која је илегално радила у окупираном Београду, како стоји на означеном месту и наводно чита новине.

— Где се налази Панчевачки мост? — казах јој лозинку. А она као да јој нисам никакав род оштро рече:

— У Земуну! — био је то одговор за распознавање.

— Ма, не будали, бре, — рекох јој онако братски — **већ ми кажи кога то треба да возим.**

Сестра ме је строго погледала а ја сам схватио да је задатак који сам добио озбиљан и да се зато не треба шалити и постављати сувишна питања.

Милада је села на задње седиште малог „штајера", а тај друг који се одједном појавио до мене. Рекао ми је да затворим кров на колима а онда је почео да се распитује како иду, да ли се кваре, колико бензина троше, јер иста таква и он има у Загребу. А када је с Миладом изашао код Каленића пијаце, по питањима која ми је постављао закључио сам да у Загребу ради као инжењер.

ПОД ЈЕДНИМ УСЛОВОМ

Пошто је имао „аусвајс", дозволу за несметано кретање, Јаша Рајтер је често ишао у Чачак, Ваљево, Лазаревац... и тамо скупљао информације о понашању окупатора. Тако је потпуно заборавио на човека којег је возио у мају, све док средином септембра није добио нови задатак да једног одговорног партијског руководиоца отпрати из окупираног Београда на слободну територију.

„Сутрадан, 16. септембра, отишао сам са Веселинком Малинском на београдску железничку станицу где нас је сачекала нека другарица, дала нам новац за карте а онда ме одједном запитала:

— А знаш ли како изгледа тај друг?

Почео сам да се осврћем по перону. Одједном, угледам оног човека којег сам у мају возио како стоји по страни с једном девојком. Био је обучен у градско одело преко којег је носио кожни капут а на глави је имао сомотски шешир. Одмах сам знао да је то тај партијски руководилац, па му priђох и да не бисмо били сумњиви почесмо да говоримо на немачком. У једном тренутку приметим неког православног попа како нас посматра. Али, кад смо ушли у воз за Краљево, схватио сам да и он спада у пратњу.

На једној „станици", пошто су тада пруге на многим местима биле разрушене па се често морало прелазити из једног воза у други, тај друг ми рече да потражим Веселинку јер није дошла у наш купе.

— Можда су је ухватили агенти. Иди и види! — рече ми.

— Добро! Али, под једним условом: док споља обилазим воз, ти истури лакат кроз прозор, Мораш да ми будеш на очима сваког тренутка, такво сам наређење добио!

Он се насмеја али је ипак било по моме. Док сам ишао поред воза стајао је на прозору и кад год бих се окренуо могао сам да угледам његову руку.

На наредном прелазу машиновођа је нагло кренуо и велики кофер полете том другу право на главу. Скочих да га прихватим али та да зачух узвик девојке која је седела до незнанца:

— Пази, Тито!

Мене обли зној! Тек тада сам схватио кога водим и постао свестан важности задатка који ми је поверен. Генерални секретар КПЈ налазио се ту, преко пута мене а ја о томе нисам ни сањао. Ипак, ниједним гестом нисам показао да сам одгонетнуо ко је он, мирно сам наставио да седим док су ми у ушима одзвањале речи другова који су ми дали задатак. — **Мораш га спасти из сваке тешке ситуације. Обезбеди му одступницу и својим животом!"**

КОЈИ ЈЕ ТО ЈЕЗИК?

У Сталаћу друг Тито нам је рекао да не идемо у Краљево већ за Ваљево. А да не бисмо стајали на перону, предложио сам да сачекам воз за Чачак у

МИНИ КВИЗ

1. Шта је обол?
2. Где се налази Ахагар?
3. Знате ли како је у старом веку гласио имски назив за провинцију Грчку?
4. Кијамет је:
5. Шта је раковица?

ОДГОВОРИ:

1) Обол је старогрчки ситан новац; 2) Ахагар или Хогар је велики планински масив усред Сахаре, у јужном делу Алжира, висок 3000 метара; 3) Ахаја. То је данас северни брдовити крај Пелопонеза у јужном делу Грчке; 4) Кијамет је реч којом се у нашем народу назива изузетно рђаво време, а потиче из турског језика и значи „смак света"; 5) Раковица је морски рак који нема репа, а има десет дугачких ногу и сличан је пауку. Дугачак је до 18 сантиметара, а широк око 14. Месо му је укусно. Стари Грци су га радо јели. У нашем мору живи раковица мала или обалска.

ЈЕ ВАЛТЕР!

— ПАЗИ, ТИТО! — ВИКНУЛА ЈЕ ДЕВОЈКА КАДА ЈЕ НА ЊЕГА ПОЛЕТЕО КОФЕР. ТЕК ТАДА ЈЕ ЈАША РАЈТЕР СХВАТИО ДА ПРЕКО ПУТА ЊЕГА, У КУПЕУ, СЕДИ ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР КПЈ И ПОСТАО СВЕСТАН ВАЖНОСТИ ПОВЕРЕНОГ ЗАДАТКА.

станичном ресторану. Седосмо за један сто: Тито, две другарице, поп и ја. Долази келнер пита нас шта ћемо да попијемо. Оне две другарице хоће кафу, поп — шљивовицу а Тито затражи шприцер. И ја бих га радо попио, али како — кад не смем гласно да наручим. Зато иза Титових леђа подигох два прста што је келнер одмах разумео, донео је шприцер и за мене. Пописмо то, али воз никако да стигне. Зато поновисмо „туру", опет две кафе, шљивовица, ја показах два прста... Кад после неколико минута на сто стиже послужење, друг Тито ме запита смешећи се:

— А на ком ти то језику поручујеш шприцере?

У тој кафани ме спопао голем страх, јер друг Тито је отворено разговарао са сељацима, питао их каква је разлика између оних који носе кокарде и оних с петокракама, ко од њих плаћа храну када је узме, шта мисле о овом рату . . . Да је којим случајем неки агент прислушкивао тај разговор, одмах би нас ухапсио.

У Чачку смо опет пресели у други воз и стигли у Ужичку Пожегу где смо одлучили да преноћимо. Поп Милутиновић је у једном хотелу нашао собу тако да су друг Тито и две другарице, уморни од пута, одмах отишли да спавају. Ја сам остао у приземљу, да чувам стражу.

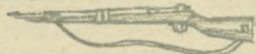
Изненада, у хотел упадоше војници немачке фелджандармерије, почеше да се распитују ко су и шта су они дошљаци, мислећи на нашу групу. Пришао сам им, показао свој „аусвајс" и објаснио да су ти људи са мном допутовали. Обрадовани што виде „свог човека" позваше ме да са њима нешто попијем.

Око 10 сати увече, пошто сам наравно морао да платим цео „цех" поздравих се са својим „новим пријатељима" и попех се горе у собу. Покушах да легнем до Тита али како је кревет био узан а ја висок, никако нисам успевао да се сместим. Зато простpex ћебе на под, подметнух Титову торбу под главу и прекрих се капутом. Пред јутро осетим како неко покушава да ме подигне са пода. Разбудим се и схватим: друг Тито хоће да ме пребаци на кревет.

— Хајде, сад мало ти спавај као човек! — поче да ме убеђује.

Био сам се потпуно расанио, па сам зато остао да седим на поду. Почесмо да причамо и после тог разговора који је трајао око сат — била ми је јасна наша борба за нову Југославију.

АКО ХОЋЕТЕ — ВЕЖИТЕ НАС!

Тог јутра настависмо према Косјерићу неким фијакером а затим смо на воловском колима стигли до Ражане. Ту свратисмо у механу да нешто презалогајимо. Кад, унутра — све сами четници. Шта је — ту је, седосмо за један сто а ја почех гласно да дозивам газду.

Уто нам прићоше два четника. Куда ћете, питају, па нас све гледају испод ока. Рекох им да идемо да купимо стоку на шта они почеше да нас саветују:

— Пазите како ћете даље! Опасно је, пуца се на све стране.

— А, не бојимо се ми. Овај је Немац! — несмотрено рече Веселинка показујући прстом на мене.

За тренутак настаде тајац. А онда четници поскакаше од столова, зграбише пушке: ситуација је постала безизлазна. Погледах Тита а он ми даде знак очима да будем миран па сигурним гласом запита:

— Ко је од вас главни?

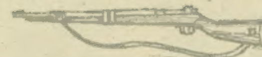
Јави се један, а Тито се издвоји на страну и поче нешто да му говори...

После тога, до села Бачевци где се налазила партизанска патрола стигли смо у пратњи два четника који су нам — носили кофере! Тек после рата сам сазнао да је друг Тито од попа Милутиновића добио четничку легитимацију на којој је писало да иде на преговоре с партизанима.

Али, у селу су настале непријатности. Учитељица Рада Обућина, која нам је била веза, никако није хтела да поверује у нашу причу. Како то да члановима Партије четници носе кофере? — питала се. И скојевци који су били одређени да нас допрате до штаба одреда сумњичаво су нас посматрали. Док смо пролазили кроз неку шуму они изненада застадоше, одвојише се у страну и почеше нешто да се дошаптавају. Поста нам јасно да ће нас ликвидирати. Тада им Тито приђе па мирно рече:

— Другови, ми верујемо да смо вам сумњиви и зато, ако хоћете, вежите нас и тако спроведите у штаб!

ЧОВЕК ИЗА ПЛАСТА

Те његове речи мало умирише оне младиће па чак дадоше Титу коња. Тако стигосмо до Робаја. Уведоше нас у авлију Секуле Бојиновића где остадосмо да чекамо комесара чете Колубарског партизанског батаљона.

— Друже комесаре — рапортирао је скојевац Милану Дракулићу. — **Дотерао сам неке сумњивце!**

Друг Тито им тада приђе и представи се:

— Ја сам генерални секретар Комунистичке партије Југославије.

Уместо да поздрави друга Тита, Дракулић се нагло окрете и истрча из дворишта. У селу је успео да пронађе Бранка Соларића који је с другом Титом као политички осуђеник био на робији у Митровици. Тек када је иза пласта сена осмотрио ситуацију и „сумњивог друга" угледао с лица, Бранко је радосно узвикнуо:

— Јесте! То је Валтер. Стигао је!

Они омладинци који су до тада стајали са упереним пушкама у нас, као по команди окренуше се на другу страну.

Већ сутрадан, 19. септембра, друг Тито је са Милошем Минићем, инструктором Покрајинског комитета отишао на преговоре са Дражом Михаиловићем у село Струганик. А дан касније пошао је према Крупњу — ка слободној територији.

☆☆☆

После рата први пут сам срео друга Тита 1952. године, баш на његов рођендан, када сам предводио привредну делегацију Београда. И тада, док смо се поздрављали приметим како ме посматра и труди се да ме препозна. За време коктела ми приђе па позва Миливоја Радовановића Фарбина и мене да седнемо за сто. Друг Тито ме понуди цигаретама „Друга пролетерска".

— А шта сад пушиш? — упита ме.

— „Зету", те цигарете сам одувек пушио!

— Како то, кад си ми онда из ташне „дигао" два пакла „Љубушки" — насмеја се па ме запита: — **Је л' се још бријеш оригинал жилетима?**

— Ма... не — почех да муцам. — **Бријем се оним који дођу под руку.**

— Знам, знам! Као и онда у Ужичкој Пожези, па после тебе нисам могао да их употребим. А видим, више не пијеш шприцере и не наручујеш их онако — прстима, иза леђа.

И док су се други око нас смејали, мени дође у земљу да пропаднем...

Забележила: Б. Јеремић

Премудри Зебу

Плиније Старији приписује проналазак стакла старим Феничанима.

Група феничанских трговаца на повратку из Египта, са товарима шалитре, застала је да се одмори у Саиди, данашњем Сидону. Ту на песковитој обали реке Белус, трговци су припремали вечеру. Да би котао у коме су кували дивљач што стабилније стајао изнад ватре, подупрли су га равним блоковима шалитре. После вечере уморни трговци су брзо заспали, не угасивши ватру на песку. Када су се у зору пробудили, чекало их је велико изненађење: на огњишту су се налазили сјајни комади налик на неко крупно драго камење.

Уплашени да то није предзнак неке велике несреће, трговци су пали на колена. Само је њихов вођа, премудри Зебу, остао на ногама и смирено посматрао сјајне комаде.

Поново је на песку запаљена ватра, а нови блокови шалитре нашли су се у снажном пламену. Тек пред крај дана претпоставке премудрог Зебуа су се оствариле. На песку, из ватре, појавио се поточић густе ужарене масе.

Зебу је објаснио трговцима да шалитру могу користити не само при бојењу платна, као дотле, него и за добијање ових сјајних комада стакла.

ПРВИ ПУШАЧ У ЛОНДОНУ

Сер Валтер Рали био је песник, морепловац, истраживач, миљеник краљице Елизабете, авантуриста, и поред тога и први пушач у Лондону. На дуван се, наиме, навикао за време својих путовања у Америку, па је пушење увео у моду и на енглеском двору. За њега је везана ова прича које се већ стотинама година препричава.

После једне дуге пловидбе сир Валтер Рали је, одмарајући се у свом замку, запалио дебелу цигару. Његов слуга му је, као и обично тачно у одређено време унео велику чашу пива. Када је отворио врата угледао је господара zаваљеног у фотељи и обавијеног плавичастим димом који му је избијао из носа и уста.

Верујући да је Валтера Ралија захватио пожар, он је брзо сасуо донето пиво на његову главу, а затим је истрчао из собе дозивајући слуге у помоћ.

ДЕСИЛО СЕ
У СВЕТУ
ПРЕ 25 ВЕКОВА

ДВЕ ПОБЕДЕ У ЈЕДНОМ ДАНУ

1 **ПЕРСИЈА:** — Средином 6. века старе ере, сударила се, по први пут у историји, моћна Персијска империја са грчким светом: краљ Кир покорио је грчке колоније у Малој Азији. У неколико наредних деценија водиће се борбе између ове две силе, прве велике и централизоване, а друге — разуђене у низу малих, али независних република. Углавном је Атина била на мети Персијанаца који су, освојивши читаву тракијску обалу, стигли све до Македоније. Страшан сукоб окрвавиће 90. године пре н. е. Маратон, поље четрдесетак километара удаљено од Атине: после победе густо збијених редова тешких грчких пешака, **хоплита**, над расутим персијским стрелцима, потрчао је гласник Филипид ка Акропољу да јави радосну вест. Пошто је обавио задатак Филипид је пао мртав од исцрпљености. За десет година Персијанци су се опоравили. Њихови бродови крећу пут Саламине: биће то страшан поморски окршај у којем ће опет победити Грци. У исто време, Картагињани нападају грчке колоније на Сицилији. Две силе против једне, али овог пута уједињене: само годину дана раније Темистокле је у Коринту створио савез између Атине и Спарте. Непријатељи су до ногу потучени и тако су Грци славили две победе у једном дану ...

2 **КИНА:** — У то време једну земљу на Далеком истоку потресају тешке борбе феудалних принчева за превласт Кину. Делимично уједињени пред заједничком опасношћу од Хуна, они на уласку у 5. век старе ере оснивају неколико већих, самосталних држава. И баш у том бурном раздобљу Кина доживљава снажан успон уметности и филозофије. У земљи у којој се уметност непрестано негује још од 3. миленијума пре нове ере, ратови нису довољан разлог да се то прекине — Кинези надасве умеју да цене оно што је лепо ...

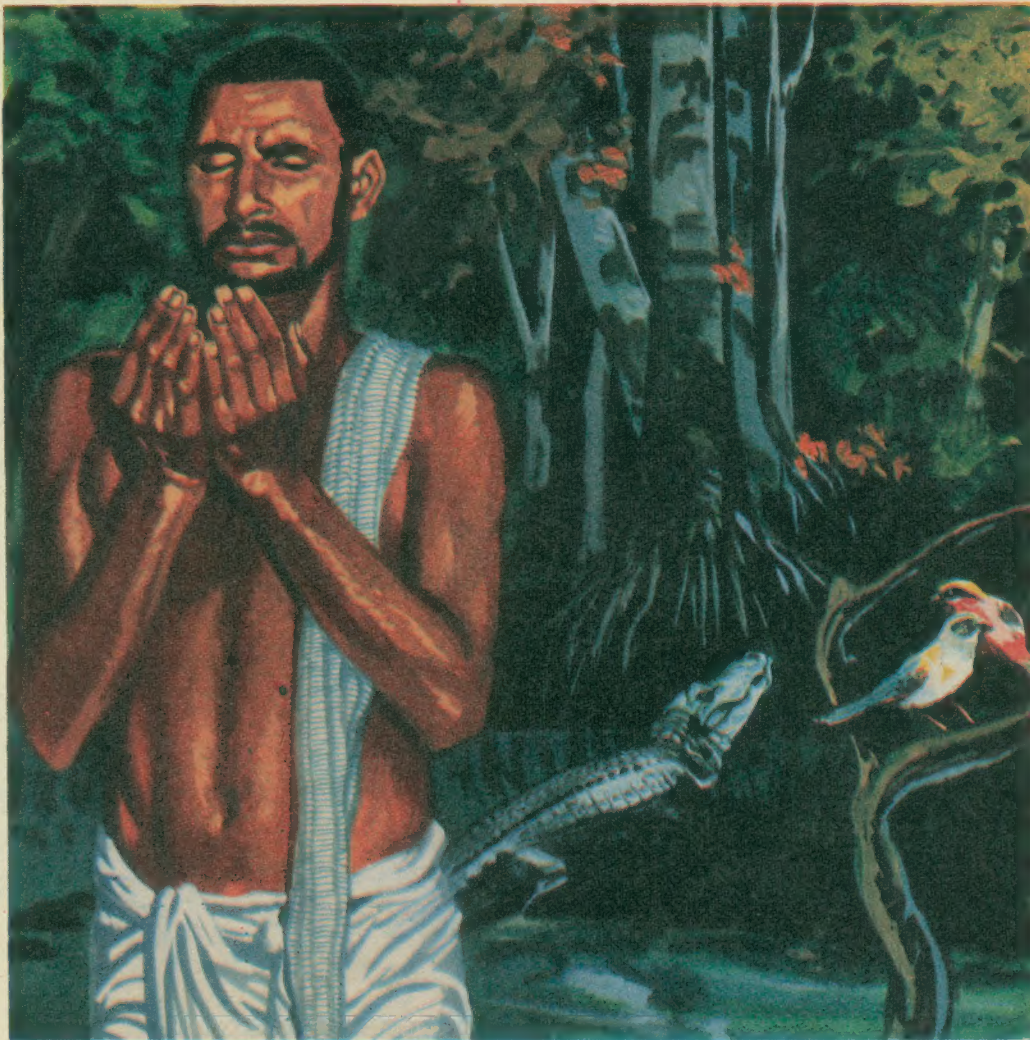
3 **ГЕРМАНИ:** — А у Европи, високи људи светле пути и плавих очију насељавају области око Рајне, дошавши из прапостојбине на југу данашње Шведске, Данске, Шлезвиг-Холштајна и севернонемачке низије ... Језици су им сродни, а и уређење: они живе у родовским заједницама. Мада су давно већ престали да буду номади, још немају градова и мењају насеобине у потрази за бољом земљом. Баве се сточарством, земљорадњом и ратују — а земља је заједничка својина свих чланова рода. Германима је слобода света обавеза: племенски главар, у миру, постаје вођа љутих бораца у рату .

4 **ГРЧКА: — У филозофији је ово раздобље посебно значајно: настаје нова грчка филозофска школа — у једном граду ван Грчке! Елеја је** град у Италији, али већ од 8. века старе ере. Грчка је покорила Сицилију и јужну Италију све до Напуљског залива: то је Магна Грециjа, или, Велика Грчка ... **Главни представници елејске школе били су Парменид, Зенон и Мелисо, филозофи чије се учење супротстављало исто тако значајном грчком мислиоцу Хераклиту.** Док је он тврдио како се све на свету стално мења и оставио нам изреку **Панта реи — Све тече.**

елејци су сматрали да је спољни свет варљив, тек иза њега се налази права и непроменљива суштина, до које се може доћи размишљањем. Порицали су и само видљиво кретање, логичким доказима које је изводио нарочито Зенон и које је назвао **апорије.**

5 **ИНДИЈА: — А у далекој Индији рађа се још један велики мислилац за чијим ће се учењем доцније повести — 500 милиона људи! То је Гаутама Буда, што значи „Онај који је постигао циљ" и „Просветљени".** Није познато право име племића који се 560. године пре н. е. родио у месту Капилаваст на непалском обронку Хималаја, данашњем Падереју. Али, зна се, да се младић одрекао огромног богатства да би као аскета проповедао како не треба правити разлику између касти, а у Индији оне су биле огромне ... **Главни садржај Будиног учења чине 4 племените истине: да је сва стварност у патњи а она настаје из љубави према животу.** Да би патње нестало, треба се одрећи свих жеља. То савршено стање, „нирвана", постиже се само строгим придржавањем одређених правила. Будино учење проповеда пасивност због чега се и расплинуло у аскетизму и мрачним обредима. Истовремено, будизам се супротставља кастизму и зато га најпре прихватају потлачени. Раширио се касније на Цејлон, Тибет, Монголију, Кину, Кореју и Јапан ...

6 **РИМ: — Кад је последњи од седам римских краљева Тарквиније Охоли прогнан из града на седам брежуљака, завршио се први период римске државе.** У току та прва два века своје историје Рим је учинио знатан успех у друштвеном и културном развоју, па је тако ударен и темељ чувеног римског права које ће до данас остати узор свих правних поредака. Када је срушена краљевина настаје период ране републике, успостављене већ 510. године пре н. е. а њом су управљала два конзула. Врховну власт је имао Сенат. **Рим стално јача — и стално га потресају унутрашњи немири: плебс је незадовољан ... 450. г. пре н. е. после друге сеобе плебејаца из Рима, стање се толико заоштрило да умало није избио прави рат између класа.** Тада настаје најстарији римски писани закон, који су урадили **децемвири**, десет патриција. **„Закон дванаест таблица"**, назван тако због тога што је био исписан на плочама, а ове стављене на стубове римског Форума. Учени правници морали су знати њихов текст напамет.

СУДАР ИХ СПАСАО

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

ЖЕНА СЕ, ПРЕВРНУВШИ ОЧИМА, СВАЛИЛА ТЕЛОМ НА ВОЛАН ДОК ЈЕ АУТОМОБИЛ ЈУРИО ВРТОГЛАВОМ БРЗИНОМ.

Трговачки путник Џим Хенсон осећао се изванредно. Тог октобарског јутра прошле године, седећи за воланом свог камионета уживао је у слободном животу и послу који му је омогућавао да непрекидно путује и обиће читаве Сједињене Државе.

Широка стаза на ауто-путу одређена за теретна возила била је празна и Хенсон је притиснуо папучицу за гас. На друму у недељу ујутро никога није било изузев велике сиве лимузине. Хенсон је погледао на брзиномер и утврдио да се аутомобил испред њега креће отприлике 80 км/ч. и да ће га ускоро стићи.

Кад се одлучио на претицање, притиснуо је папучицу за гас и његов камионет ускоро се изједначио са великом сивом лимузином. Пролазећи крај аутомобила, немарно је бацио поглед и у том тренутку угледао за воланом црнокосу жену.

ВОЗАЧ У НЕСВЕСТИЦИ

— Нисам обраћао пажњу на њу, али ми се у памћење урезала слика лепе и неговане средовечне жене крај које је на суседном седишту стајао мали дечак. Он се држао ручицама за врата и нешто весело чаврљао. Следећег тренутка скренуо сам поглед на друм испред себе и тада схватио да сам приметио нешто необично у колима крај којих сам прошао: женине очи биле су широм отворене и непомичне.

— Поново сам скренуо поглед на аутомобил и у том тренутку спазио како се жена преврнувши очима свалила телом на волан.

Жена у сивој лимузини била је 45-годишња Естер Стјуарт, а дечак њен двогодишњи унук Томи Кичнс. У колима која су јурила 80 км на час обоје су били осуђени на сигурну смрт јер жена никако није долазила к свести.

Сада су аутомобил и камион возили упоредо док је несрећна жена телом блокирала волан и њен аутомобил се кретао у правој линији аутопутем који је срећом био као исцртан лењиром.

— Знао сам да морам да предузмем нешто, било шта. Прво сам помислио да се камионетом поставим испред аутомобила и возећи све спорије покушам да га зауставим. Рачунао сам да ће лимузина ударивши у задњи део мог возила почети да успорава, али сам ускоро одустао од те идеје приметивши да несрећна жена очигледно и даље чврсто држи ногу на папучици за гас. Њен аутомобил је, наиме, уместо да губи, све више повећавао брзину па би нас тај маневар могао све троје да кошта живота — схватио сам у последњем тренутку гледајући на свој брзиномер који је већ показивао брзину од 100 км на час.

Сантиметар по сантиметар сиви ауто је скретао према огради ...

»БОЈАО САМ СЕ ПОЖАРА«

Жена је подбратком била наслоњена на горњи део волана, очигледно у дубокој несвестици, док је дечак крај ње и даље весело чаврљао не схватајући шта се догађа.

— До тог дана никада нисам ударио друго возило, нисам знао никако то изгледа а још мање како се ради, али сам схватио да жену и дечака једино могу да спасем ако успем њихов аутомобил да одгурам до гвоздене ограде која се протезала целом дужином друма. Бојао сам се да се од ударца не преврну оба возила, бојао сам се да судар са аутомобилом и оградом не изазове искре од којих би се камионет и лимузина претворили у буктиње. Свашта ми је пролазило кроз главу, али сам знао да морам брзо да се одлучим јер на овом делу пута кроз Алабаму, који сам добро познавао, друм почиње да се спушта благом низбрдицом и она ће још више убрзати кретање наших возила.

Када се најзад одлучио, Хенсон је осетио како се неки чудан мир разлива свим његовим бићем. Сада је био усредсређен само на задатак који је морао да обави. Пажљиво скренувши свој камионет благо је ударио у суседно возило. Још једном, па још једном. Дечак у аутомобилу је разрогачио очи и с неверицом гледао шта се то догађа. При следећем ударцу је пао и нестао из видокруга возача камионета који је стиснутих зуба гурао сиву лимузину према огради.

УДАРАЦ У ОГРАДУ

У том тренутку оба возила већ су се кретала дугом низбрдицом, али је срећом друм испред њих у тим раним јутарњим часовима био потпуно празан. Сантиметар по сантиметар, сива лимузина је скретала према огради. Њена лева страна била је већ изгуљена и улупљена од непрекидних удараца, а приликом једног јачег потреса женино тело се тешко свалило на суседно седиште ослободивши волан. Истог тренутка када је сива лимузина почела нагло да скреће према огради Хенсон је схватио да је папучица за гас најзад ослобођена јер је возило почело нагло да губи брзину.

До ограде је остало још само пола метра и Хенсон је знао да следи најопаснији тренутак — ударац у ограду. Још један покрет воланом и сива лимузина се такореći приљубила уз шину на ивици друма. Зачула се стравична шкрипа и десни бок аутомобила претворио се у гомилу искривљеног лима.

— Требало нам је око стотину метара да се зауставимо. Угасио сам мотор и брзо искочио из камионета желећи да спасем жену и дете пре но што, можда, пожар захвати њихов аутомобил. Потрчао сам неколико корака назад, јер сам се паркирао иза сиве лимузине и с тешком муком отворио предња врата. Била су сва искривљена и улупљена али зачудо не превише заглављена. Жена је лежала на поду испред предњег седишта склупчана и у несвести, а дете се налазило крај ње, неозлеђено али сво у сузама.

Естер Стјуарт се освестила тек у болници. Показало се да пати од ниског крвног притиска и честих вртоглавица, а тог недељног јутра посебно се лоше осећала.

Џим Хенсон није дуго туговао за упропашћеним камионетом. Осигуравајуће друштво, када је сазнало за његов подвиг на друму, купило му је ново возило. Ипак, била је то мала накнада за два спасена људска живота.

С. К.

ЗА ТРИ ДАНА!

Априла 1858. године јака турска војска под командом Хусеин-паше кренула је из Требиња према Грахову и Црној Гори, палећи и пљачкајући места кроз која је пролазила. Црногорска војска заметнула је на висоравни Граховац, у граховском пољу, жесток тродневни бој с Турцима и однела величанствену победу која је силно одјекнула међу свим горштачким племенима.

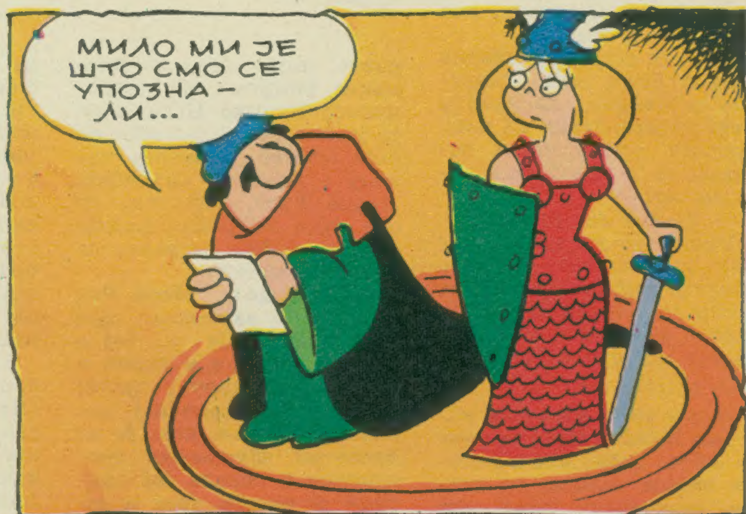
Кнез Никола I, после смрти кнеза Данила, наредио је да се, у спомен на црногорске и херцеговачке јунаке који су ту погинули, подигне црквица на Граховцу, на месту где се налазио Хусеин-пашин шатор. Зидање цркве почело је 29. априла 1864. године, када је почела битка, а завршило се 1. маја у девет часова изјутра — само три дана, колико је трајао бој на Граховцу!

Dik Browne ХОГАР СТРАШНИ

МАЧЕВАЛАЦ НЕЖНОГ ЛИКА

МЕРИ РИД ЈЕ ИСТРЧАЛА НА ПАЛУБУ, ОШАМАРИЛА ГУСАРА КОЈИ ЈЕ ИЗАЗВАО НА ДВОБОЈ ЊЕНОГ МУЖА И ПОЗВАЛА ГА ДА СЕ ПРВО С ЊОМ БОРИ.

Сунце је као велика ужарена лопта стајало на небу и пекло очи стражара на катарци гусарског брода „Калико Џек". У једном тренутку причинило му се да види људску главу у мору, а затим, кад је брод пришао ближе, и тело младог, плавокосог бродоломника, који се, држећи за даску, већ растајао од живота.

Када се сувоњави младић ситног раста мало повратио и изашао на палубу међу гусаре, један од њих, брадати сурови човек погледао га је презриво и наредио му:

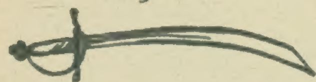
— Донеси ми рума!

Уместо да послуша, младић је следећег тренутка извукао пиштољ из појаса гусара и метком му избио сабљу из руке. Затим се мирно окренуо и рекао:

— Донеси сам!

И док су се гусарски капетан Калико Џек, по коме је и брод добио име и његова посада ваљали од смеха, осрамоћени гусар, сав црвен у лицу од беса, полетео је да сможди безобразног голобрадог момка. Следећег тренутка се зауставио као укопан када је осетио на свом грлу врх сабље која је до малочас лежала на палуби. Гусари су ућутали и с поштовањем погледали младића кога су извукли из воде.

ОТКРИВЕНА ТАЈНА

Нико од њих није знао да су спасли живот Мери Рид, једној од најчувенијих гусарки које су икад пловиле Карипским морем. А истина вероватно никад не би била ни откривена да се Ана Бони, жена капетана Рекама, познатог под пуританским надимком Калико Џек, није заљубила у младог и лепог голобрадог момка који је тако вешто и немилосрдно слао бродове на дно а непријатеље на онај свет.

Мери Рид, која се на броду представљала као Марк Рид, била је, после извесног времена, принуђена да Ани Бони открије своју тајну — јер више није могла да издржи њена салетања и удварања.

Од тог тренутка две жене су постале нераздвојне, делећи добро и зло бурног гусарског живота. То, наравно, није могло да промакне оштром оку љубоморног Калико Џека и он је једног дана, киптећи од беса, улетео у њихову кабину с намером да убије Марка Рида. Тек тада су оне, пред оштрицом његове исукане сабље, морале да признају истину.

Од тога дана Мери Рид више није скривала свој пол: кретала је у бој с кратком сабљом у једној и широком секиром у другој руци, у незакопчаној памучној кошуљи која је за тренутак збуњивала противнике и давала јој прилику да насрне прва и однесе лаку победу.

Мери Рид се од малена навикла на мушко одело и мушко друштво. Немирни дух није јој дао да се скраси код куће. У 14. години побегла је и ускоро се обрела у Фландрији, у једном пешадијском пуку војводе Малбороа. У то време нису постојали медицински прегледи регрута, па нико није ни посумњао у прави пол младог војника који се борио с необичном жестином и храброшћу. Али Мери Рид ни ту није остала дуго: дезертирала је и приступила коњичкој јединици где је научила да изванредно барата сабљом.

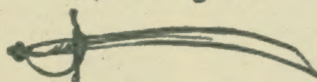
После једне крваве и исцрпљујуће битке, ескадрон је заноћио усред блата а коњаници су се тискали један уз другог да се не би смрзли. Тек тада је млади Фландријац Жил Воскон приметио да његов друг Марк није мушко. То откриће изазвало је велико узбуђење у пуку, нарочито кад се сазнало да су Мери Рид и Жил Воскон одлучили да се венчају.

Обасути силним даровима, њих двоје су напустили коњицу да би отворили крчму „Код три коњске потковице" у близини замка Бреда у Француској. Али Жил је ускоро умро и Мери је у шеснаестој години постала удовица.

Сломљеног срца, одсекла је своју дугу плаву косу, поново навукла мушко одело и укрцала се на брод „Кадоган" који је пловио за Индију. Када су већ били надомак циља, напали су их пирати и Мери се одмах придружила гусарима! Убрзо се истакла необичном храброшћу и суровошћу: увек је била у првим редовима, испред свих ускакала у непријатељске бродове и са сабљом у једној а секиром у другој руци крчила пут кроз браниоце.

Најзад, у једној суровој бици на мору њен брод је био потопљен а она се спасла сигурне смрти скочивши у воду. Неколико дана касније брод Калико Џека пронашао је како се последњим снагама држи за комад даске.

ДВА ДВОБОЈА

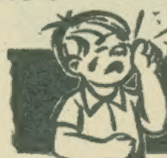
Њена вештина у баратању пиштољем и сабљом постала је главна тема разговора у свим крчмама Њу Провиденса, гусарског скровишта на једном острву у Карипском мору. Тамо је она, као прави мушкарац, испијала врчеве рума, псовала и коцкала се. У осамнаестој години два пута се борила у двобоју и оба пута победила противнике. Али гоњена неким унутрашњим немиром, Мери Рид никад није могла дуже да се скраси на неком броду, мада је богатство које јој је припадало при подели плена, постајало све веће приликом сваког гусарског похода.

Удруживши се са Аном Бони, Мери Рид је постала најкрволочнија гусарка Кариба. Оне су се често служиле триком да би освојиле неки брод, као што је био случај 17. децембра 1718. године када је британски једрењак „Мери" опремљен са 32 топа и са стотину војника пловио под ужареним небом.

Када је стражар повикао „Брод на видику!", капетан Томас Дилон је отавио дурбин на око и спазио на палуби корвете која се приближавала две дивне жене одевене у свилу. Видео је и Калико Џека у униформи британских краљевских маринаца, а и британску заставу на катарци.

Умирен, капетан Дилон је наредио да се испразне топови и спусте капци на артиљеријским бацама. Када је увидео своју грешку, било је већ све касно. Британску заставу на корвети је заменила мртвачка глава и први плотун пиратских топова однео је са „Мери" главну катарку и сва једра. Затим су гусари, које је предводила Мери Рид, јурнули на палубу британског ратног брода.

Капетан Дилон је убио из пиштоља једног гусара, а затим се нашао очи у очи са Мери Рид коју је обузела грозница битке. Налетела је сабљем на њега као фурија и капетан је имао

БАТИНЕ КОЈЕ СЕ ПАМТЕ

Када сам напунио десет година, моја породица се преселила из Суботице у мало војвођанско село Мол, код деде који је тамо имао кућу. У селу сам ускоро пронашао другове: Цоју, Зокија, Цицу... с којима сам се сваког дана после завршених школских часова налазио у оближњој шумици, на месту које смо звали „вучја јама". И ту, сакривени од погледа старијих, смишљали смо разне несташлуке, палили ватру, замишљали да смо на неком пустом острву.

Али, све време нешто ме је пекло: иако сам дошао из града, томе нико није придавао важност. Уместо да ме моји нови познаници задивљено слушају кад сам им причао о новим маркама аутомобила или о вожњи лифтом, њима је било много прече да прескоче у „цугу" неки висок плот, или да се за неколико секунди попну уз глатко стабло.

Зато сам морао нешто да смислим да бих повећао свој углед у њиховим очима. **И тако ми је једне вечери пред спавање пала на памет „велика" идеја.**

Пробудио сам се пре свих укућана, на брзину се обукао, а потом на прстима ушао у кухињу, узео велики нож, канап и ексере и истрчао из куће.

Гађаћемо нешто живо!

Сав задихан стигао сам до места где смо се састајали и одмах прионуо на посао: одсекао сам једну велику грану, очистио је од лишћа и коре, пресавио је преко колена и од ње направио — лук. Оба краја везао сам кожном врпцом с дединог бича, баш као прави Индијанац. А затим сам од правих прутова направио неколико стрела за чије сам врхове причврстио ексере. После неколико сати, тако опремљен сео сам на обалу Тисе и сачекао другове.

— **Дај ми да пробам!** — — рекао је Буца чим је стигао. — **Направи и мени нети такав. Молим те!**

Како су ми завидели! Од тог изненадног поноса осетио сам како почиње да ми се врти у глави, нека милина и топлота шириле су им се кроз цело тело.

— **А где ћемо да испробамо ово оружје?** — запитао сам их.

много муке да би мачем у руци држао њену оштрицу што даље од својих груди. Али у тој вештини није могао да се надмеће с Мери Рид и ускоро се нашао с леђима на палуби и сабљом под грлом. Био је то крај битке. Гусари су разоружану посаду потрпали у чамце, а брод опљачкали и потопили.

ГРМАЉ ПРОТИВ СЛАБЕ ЖЕНЕ

Ускоро затим Мери Рид је, предводећи гусаре у јуришу на други енглески брод, заробила младића лепих црта и финих манира. Заљубила се на себи својствен начин, брзо и лудо, и одлучила да се уда за њега. Уместо Светог писма, брачну заклетву положили су, по гусарском обичају, над укрштеним секирама. Видећи да њен изабраник није рођен за гусарски позив и живот на броду, Мери Рид га је наговорила да се настане на копну и почну миран живот. Вероватно би успела у томе да га једног дана неки гусар у свађи није изазвао на двобој.

— Да ли си се досад борио? — упитала га је забринуто.

— Не! — прошапутао је уплашено.

— Онда ту будалу препусти мени! — рекла је и попела се на палубу. Тамо је ошамарила гусара који је чекао спреман за двобој и позвала га да се прво бори с њом.

Стали су двадесет корака једно према другом са спуштеним пиштољима и кад је дат знак, обоје су истовремено опалили. Његово зрно је промашило, а њено само очешало гусареву слепоочницу. Заслепљен крвљу и бесом, гусар је исукао сабљу и полетео на Мери. Пирати су задржали дах: сирова снага против мачевалачке вештине, грмаљ против слабачке жене.

Сабље су звекетале пресијавајући се на сунцу док су борци тешко дахтали. У једном тренутку неопрезности, изморена Мери је примила снажан ударац који је на њеном левом рамену отворио велику рану. Прикупивши последњу снагу, видећи да ће погинути, храбра гусарка је насрнула и првим ударцем тако рећи одсекла противнику десну руку, а другим му одрубила главу.

БОРИТЕ СЕ КАО ЉУДИ!

Још се Мери Рид није опоравила од ране задобијене у двобоју, а брод Калико Џека се сукобио с британским ратним једрењаком којим је командовао капетан Чарлс Барнет. Само овог пута гусарима се срећа није осмехнула. У суровој и неравноправној бици британски војници су освојили гусарски брод и натерали преживеле да се повуку под палубу.

Крај катарке су остале само Мери Рид и Ана Бони које су се и даље бориле гневно довикујући својим друговима:

— Изађите на палубу и борите се као људи!

А када су они одбили, Мери је испалила оба пиштоља у гомилу скривених пирата убивши једног и ранивши двојицу. Затим је наставила да се бори с Британцима док јој је Ана Бони штитила леђа. Са сабљом у једној и секиром у другој руци њих две су се неко време одупирале војницима који су хтели по сваку цену да их живе ухвате. Најзад, остављене саме себи, морале су да положе оружје.

★★★

На суђењу које је одржано у месту Св. Јаго де ла Вега, Мери Рид је успела да свог мужа одбрани од оптужби, тврдећи да се њом оженио под принудом и да је на гусарском броду сматран заробљеником а не пуноправним чланом посаде. Суд га је ослободио, али према чувеној гусарки није имао милости: Мери Рид је осуђена на смрт. Али, пре но што је казна могла бити извршена, Мери Рид је умрла у својој ћелији од грознице.

С. К.

КИНЕСКА МУМИЈА

У кинеској провинцији Хупех, нађено је у једној гробници одлично очувано тело мушкарца сахрањеног пре 2143 године.

Умрли — висок 165,7 сантиметара и тежак 52,5 килограма, био је потопљен у неку тамноцрвену течност која је, највероватније, служила за конзервацију. Зато је његова кожа остала еластична, а зглобови толико очувани да руке и ноге још нису изгубиле савитљивост. Сандук са умрлим налазио се у два већа ковчега потпуно облепљена иловачом и тако херметички затворен.

Занимљиве су и ствари откривене у гробници. Међу њима има више од пет стотина уметничких предмета: изрезбарене лађе, коњи, волови, кола, посуде од керамике и дрвета — све то украшено богатим орнаментима. Такође је нађено и много корпица с храном: смоквама, говеђим и свињским месом, рибом, зачинима.

Поред тога у гробници су откривени и писмени документи. Међу њима је и напис на бамбусовој дашчици који говори да се покојник, иначе дворанин, истакао војничким заслугама и да је сахрањен „у петом месецу тринаесте године царевања Вена, императора западне Ханске династије". То је и омогућило да се тачно одреди време његове смрти: 167. година пре наше ере.

ЛОВ НА ГУСКЕ

— Ово је чудна направа, увек може да ради! — рекао је деда и с бичем у руци пошао према мени. Тог тренутка нестао је сав мој понос због оног што сам учинио!

— Ено, на оном дрвету! У њега ћемо да гађамо — — рече Цале и узе лук.

— Таман посла. Нисам ово правио да бих гађао та рабе ,већ нешто живо, гуске, на пример. После ћемо их испећи и појести, баш као прави Индијанци!

Одмах сам им изнео свој план. Деда је имао много гусака и ако „устрелимо" четири — пет, свакако да неће приметити њихов нестанак. Сви су се одушевили овим предлогом па смо одмах потрчали на оближњу пољану на којој се налазило јато.

— Прво ћемо ону дебелу, види је како се прави важна! — рекао сам и затегао лук.

— Ма, не! Боље оног с црним пером у репу. Тај ме је једном напао. — Буца је показао прстом на гусана који је био мало издвојен од осталог јата.

— Уловићемо и једног и другог, — казао је Данча, **— па ћемо се поштено најести. Важи?**

„Пузећи по земљи почео сам да се привлачим јату.

И баш као" прави Индијанац успут сам одређивао правац дувања ветра и пазио да не станем на неку гранчицу. **Кад сам им се већ сасвим приближио, одапео сам стрелу и погодио великог гусана право у груди. Али, уместо да падне, почео је гласно да гаче уплашивши остало јато које је, као по команди, улетело у оближњу бару. Ипак, пре него што сам побегао, нанишанио сам још једном и погодио и оног гусана са црним пером на репу.**

Некорисно признање

Морам признати да ми је било жао када сам угледао, окренувши се у трку, две мртве птице како леже у трави. Али, то је био једини начин да убедим друге у своје способности.

Не покупивши трофеје побегли смо у „вучју рупу" и ту остали све до вечери. Тек када се смркло пошао сам кући. Више нисам био поносан на оно што сам урадио, уместо тога нека је за ми је пролазила кроз кичму — знао сам да ћу добити батине.

Ушао сам у двориште и упутио се према штали где сам решио да преноћим. И таман кад сам се сместио у један угао и легао на сено, у шталу је ушао деда. Узео је бич који је био обешен изнад врата а онда је повикао:

— Где је кожа са мог бича!

— На луку — процвилео сам, надајући се да ће ми после овог признања деда све опростити.

— А, тако значи. Ти си организовао лов на гуске, је ли? — пошао је према мени а ја сам почео да се увијам и вриштим иако још нисам добио ниједан ударац.

— Овај бич је чудна направа, може да „ради" и без коже — рекао је деда и почео да ме удара.

После десетак минута дошла је мајка и одвела ме у кућу. **А тамо, на кухињском столу угледао сам —** — две печене гуске. Наравно да свој „улов" нисам ни окусио, пресео ми је.

Миладин Мирицки

Улица Маршала Тита
бр. 48, 24435 Мол
(Хонорар: 200 дин.)

ДВАДЕСЕТ ГОДИНА НЕЗАВИСНОГ ТУНИСА

ШКОЛА НА АСУРИ

1

Музика је саставни део туниског живота: ниједно славље не може се замислити без народних свирача. Када је 1957. године Тунис славио прву годишњицу своје независности, народни музичари отворили су велики митинг. Тек када су они извели свој програм, један сељак почео је да рецитује своје стихове и говорио је прилично дуго. Под врелим афричким сунцем, сви присутни — а било их је веома много — почели су да се презнојавају. Тада је председник Бургиба љутито махнуо сељаку руком да престане, али не зато што је постало досадно! Сељак је мало претерао говорећи о колонизаторима који су до пре годину дана управљали Тунисом — а председник није желео никога да вређа. Када се попео на трибину, прве речи којима се обратио народу биле су: **„Ми се боримо да уздигнемо наше достојанство, што нећемо постићи ако друге понижавамо... У погледу Француске наша политика се састоји у томе да учинимо крај неправдама и остваримо могућност за сарадњу и пријатељство са Француском и Французима у Тунису... Ми морамо да чувамо и њихово достојанство"**! Бургибине речи поздрављене су пљескањем одобравања и Тунис је заиста достојанствено кренуо у нову велику борбу коју је тек у слободи имао да војује: борбу против заосталости, примитивизма, неукости...

2

И тако: зрно по зрно за двадесет година Тунис је учинио — невероватно много! Народна музика и данас увесељава села и градове, али нарочито стране туристе који просто преплављују ову земљу, жељни афричког сунца и свега што је необично. **А необичног у Тунису има на сваком кораку, јер можда нигде на свету старо и ново не преплиће се толико као овде!** Док на модерним раскрсницама главног града девојке-саобраћајци раде успешно тај посао већ годинама, плочницима шетају људи у **бурнусу** — старој туниској ношњи налик на римску! А многи од тако одевених младића одлазе на посао у неки од бројних модерних хотела који су дуж пешчаних обала Средоземног мора никли последњих година као печурке после кише. Тамо, наравно, скидају бурнус и облаче елегантна одела и течно се споразумевају са гостима на француском, немачком, енглеском...

5

Бедуини су и данас номади и баве се гајењем оваца и камила. Има их доста у северној Африци, а није их тешко препознати по ношњама живих, јарких боја. За ова племена време као да се равна по пустињи: одмиче неприметно споро, јер они су и данас очували прастари начин живота...

6

Најстарији туниски народ су Бербери. Када су Феничани дошли на афричке обале у 9. веку старе ере и ту основали своје градове од којих је највећи и најлепши био Картагина, у унутрашњости континента већ су се налазили Бербери, дивље племе навикнуто на окрутне услове пустињског живота, где сунце неумољиво пржи или бесно шиба ветар наносећи пешчане дине. **Многи освајачи смењивали су се после Феничана: Римљани који су прелепу Картагину сравнили са земљом, па Вандали, дивље германско племе, па Византија...** Бербери су одолевали свим утицајима и тешко мењали своје пустињске навике. Тек у 7. веку, када у ове пределе долазе Арапи, међу њих почиње да продире нова вера — ислам, а са њом и нове навике и обичаји.

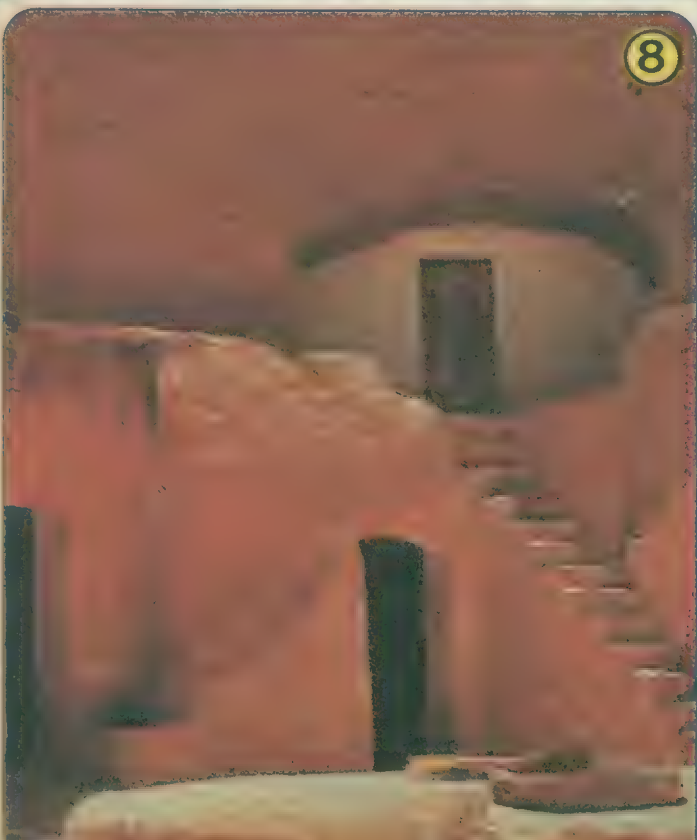
У главном граду Тунису, увек врева, а **нарочито у Медини, најстаријем његовом делу.** То је сплет уских и вијугавих уличица у којима су сви — трговци и купци! Они на сав глас хвале своју робу, а има свега, највише тепиха, резбарених столица, грнчарије... На пијаци је исто тако живо. Поред разноврсног медитеранског воћа, продају се мириси: нарочито цвета, нане, атрџије, зачина који Тунишани стављају у сва своја јела. А цветова поморанџе, мимозе, јасмина има увек и свуда: уз море Тунис као да је земља цвећа... Тако се живи у **суку**, старом, трговачком делу града.

4

Само мало даље настаје нешто сасвим друго: мир и тишина мора, а затим пустиња. Можда се и овај мали караван камила спрема баш тамо, у непрегледно царство сунца и песка где се ништа није променило већ хиљадама година. **Ова верна и издржљива животиња древни је пратилац још оних првих бедуина што су у 9. веку из Египта дошли у Тунис.** Уједначени топот њених копита по меком песку исти је као и у та далека времена, као и поезија која је можда настала док је бедуин преваљивао та огромна растојања и, да би прекратио време, певушио стварајући **реџез** и **хереџ**, прве римоване песме...

3

Бербери и Бедуини још станују овако, у земуницама изграђеним од пустињског блата! Али таквих је све мање. Њима се подижу нова насеља са малим, али лепим кућама у којима ће вечити скитачи најзад наћи спокојство домаћег огњишта. **Највећи савезник напретка је просвећивање, а Тунишани на то много полажу: прва су афричка земља по броју школа. Школе се отварају свуда — у почетку је било довољно имати неколико асура на које се смештао учитељ са групом малишана око себе, али удобност ниј била важна, ови људи и тако су навикнути на сурове услове живота.** Важно је било научити слова, а после све иде лакше. Данас нема више школа-асура у палмовом хладу: данас Тунис има велике, светле школске зграде за децу и одрасле. Предстоји још много тога, али много је већ учињено, понајвише захваљујући вољи, упорности и достојанству...

8

7

На југу Туниса и данас има оваквих слика: **док се у најразвијенијим земљама већ говори о штетности детерџената, овде жене никад нису ни чуле за њих, оне рубље перу у цеђу.** Али и тога је све мање! **Тунису је било тешко, али је успео: прво су жене, достојанствено као** што се залаже председник Бургиба, скинуле зар са лица и почеле да прихватају нове навике.

Текст: М. Кроłуловић

ВЕЛИКИ СТРАХ

ДАЛЕКО ЈЕ ПОДОСОЈЕ

ВЕЋ КАД ЈЕ ПОМИСЛИО ДА ЈЕ УСПЕО ДА СЕ СПАСЕ ОД ВУКОВА КОЈИ СУ СТАЈАЛИ ОКО ЊЕГА, ХУСО ЦЕНАНОВИЋ ЈЕ ПОКУШАО ДА УЂЕ У СТАЈУ, АЛИ ЈЕ НА ВРАТИМА НАПИПАО — КАТАНАЦ!

Док је ишао према млину, удаљеном око пет километара од његовог села Подосоја, код Сребренице, осамнаестогодишњи Хусо Ценановић је размишљао о својој многобројној породици која је нестрпљиво очекивала да донесе брашно. Повијен под теретом од педесет килограма кукуруза упадао је у сметове, мраз га је штипао за голе руке, за нос и уши. Знао је да пре мрака мора да се врати у село, па је зато пружио корак.

Стигавши до старог млина, зачуо је буку воденичног точка. Откуд сад то, запита се, данас је мој дан, мора да неко пре реда жели да самеље жито. И заиста, неки сељак је већ био тамо. Хусо је морао да чека.

ГДЕ ДА СЕ САКРИЈЕМ

Већ је увелико била ноћ кад је Хусо самлео и последњу шаку кукуруза. Али, уместо да остане у млину и ту преноћи, одлучио је да крене према селу. **Морао је натраг, код куће су га чекали. Сем тога, причало се да око воденице живе — вампири. Истина, Хусо никада није веровао у те приче, али, ипак, нешто га је стезало око срца док је слушао хујање ветра и крикове усамљених птица које су се, шумно машући крилима, припремале за спавање.**

Изишао је из воденице, месец је већ био високо на небу, сав црвен и превише округао. Знао је Хусо да ће бити големог мраза, снег је већ почео да шкрипи под ногама.

Пошао је уз брдо Купушњаци, изнад реке Јадар, џак на леђима, наједном, као да је отежао. А шта ако се сада појаве вампири и те утваре! Присетио се да су га још као дечака тако плашили.

Изненада, зачу отегнуто завијање. Ето, већ су пошли за мном. Па, наравно, ускоро ће поноћ. Како да им утекнем, размишљао је Хусо покушавајући да потрчи. Али, ноге као да су му биле од олова, једва је успео да се помери. Урлици су постајали све јачи, све ближи, све језивији. Хусо је почео да се осврће... И тада је угледао!

Испред њега, при врху брда, иза једне стене провирила је нека црна, длакава глава. **Утвара!** А када се глава искезила на њега и зарежала, схватио је да је то — вук.

Осврнуо се, погледом је тражио неко дрво на које би могао да се попне. Тада је иза себе угледао још два вука. Почео је да виче на њих, једном је чуо да је неки човек успео виком да их растера. Али, они су и даље стајали непомично, месечина је осветљавала њихова накострешену длаку.

— Идем на њих — рекао је гласно. **— Можда ће се уплашити. Боље и то, него да се вратим у воденицу.**

Опрезно је пошао напред док су му ноге клецале. Највећи вук који је стајао на неколико корака од њега, нагло се окрену и пође. И тако, скоро читав километар ишла је „колона“: вук, иза њега човек с џаком брашна и две звери на зачељу.

БИО ЈЕ БРЖИ

Изненада, први вук застаде, нагло се окрете и јурну према Хуси. На неколико метара од њега укопа се у месту, леже у снег. У том тренутку други вук пролете поред Хусе, очеша га телом и сруши на земљу. А онда се и он измаче, спусти на снег и поче да посматра човека очима које су сјактиле.

Лежећи у снегу Хусо се опраштао од своје породице. **Било му је жао што неће успети гладној браћи, сестрама и оцу инвалиду да донесе брашно. Шта ли ће јести сутрадан, па у недељу? Тада су се увек радовали због жутог качамака. А ове животиње, како их је мрзео тада, хоће да га измрцваре пре него што га растргну.** Кад би само то што пре урадиле, да се тако не мучи, да више не размишља. А вукови су и даље били око њега, потмуло режећи.

Човек се полако придиже. На око 300 метара од себе угледао је неку стају. Пође према њој, вукови се размакоше.

Када је дошао на двадесетак метара од стаје окрену вуковима леђа, па унатрашке пође према вратима. Напипао је врата и онако у мраку потражи руком резу. Али, кроз њу нађе провучен — катанац.

А вукови су се, пузећи по снегу, приближавали. Мора да на стаји постоје и друга врата, присети се Хусо, она кроз која се избацује ђубре.

Идући уз зид, са џаком који је вукао он пође ка задњој страни штале. Један вук оста да стоји на вратима, други крену за њим а трећи потрча иза куће да га претекне. Ипак, Хусо је био бржи, успео је да се увуче у шталу.

СПРЕЧИО ИХ ДАН

Када су му се очи навикле на мрак, разабра у тами овце. Осетивши вукове испред стаје, оне почеше да блеје и да се комешају. И док је слушао како вукови покушавају да прокопају рупу испод врата Хусо се попео на таван стаје. Тамо се сместио у један угао, завукао већ промрзле шаке под пазухе, скупио ноге и онако исцрпљен — одмах заспао.

Пробудило га је сунце! Кроз сасушени дрвени кров и даске које су се раздвојиле зраци су му падали право на лице. Покушао је да устане али ниједним делом тела није могао да се покрене.

После пола сата успео је да се мало придигне. Дуго је масирао укочена стопала а онда, застајући на свакој пречки сишао низ расклимане мердевине и изишао из стаје. **Док је товарио џак на леђа угледао је огромну рупу испод врата коју су некопали вукови. На срећу, свануло је пре него што су успели да заврше оно што су започели.**

И данас, после двадесет година Хусо Ценановић осећа последице те страшне ноћи. Тешко корача, често га нешто стегне у грудима или се загрцне од јаког кашља. Лекари кажу: године су то и реуматизам. Али, Хусо им не верује. Само он зна како од језе дрхти и у јулским ноћима док га у сну гоне вукови.

Забележила: **Б. Јеремић**

■ ■ ■

(Хонорар за ову рубрику у износу од 250 нових динара припада Хуси Ценановићу из села Подосоје, код Сребренице, који је послао информацију)

МЕДАЉА ИМА ДВА ЛИЦА

Асуанска брана на Нилу даје Египту огромне количине електричне енергије а сем тога омогућава сељацима у приобалним крајевима Нила да у свако годишње доба имају довољно воде за наводњавање. Међутим, као што свака медаља има и наличје, и брана у Асуану има своје. Наиме, убудуће ће Нил низводно од бране мирно тећи, без надолажења и опадања воде као што је досад био случај кад је његов ток зависио од суше или кише. А као последица тога водене биљке и алге, које су за време летњих ниских вода биле изложене јаком сунцу које их је исушивало, бујају сада све више. Можда би овде могли да помогну хербициди, али у том случају страдале би и рибе које за становништво поред Нила представљају драгоцену храну.

Најзад изгледа да је нађено решење: Египћани ће увести око двадесет хиљада риба које живе у Жутој реци у Кини а за које се поуздано зна да се прегежно хране алгама и воденим биљкама.

ЗАНИМЉИВОСТИ СА ОЛИМПИЈАДА

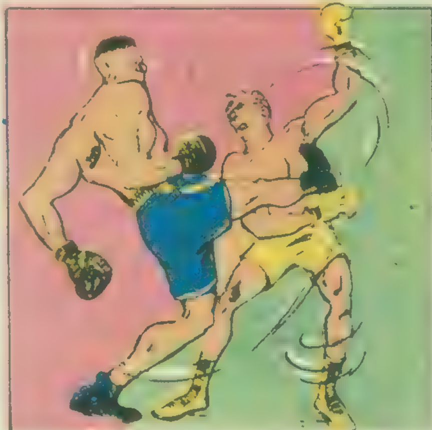
1

МАРАТОН, најтежа дисциплина у атлетици, добила је име по селу и пољу Маратон у старој Грчкој. Године 490. пре наше ере одржана је велика битка на овом пољу у којој су Грци победили Персијанце. Грчки ратник Филипид претрчао је раздаљину од 42.195 метара од Маратона до Атине да би донео вест о победи. Дужина маратонске стазе и данас износи исто толико.

2

ПАНКРАТИОН је на олимпијским играма пре наше ере била борилачка дисциплина, комбинација рвања и песничења, нешто слично да нашњем кечу. Борбе су биле веома сурове и неретко се дешавало да је пораз једног такмичара значио уједно и његову смрт.

3

НАЈСТАРИЈИ такмичар који је икада учествовао на олимпијским играма био је седамдесет трогодишњи Швеђанин Оскар Г. Сван. Он је освојио сребрну медаљу на Олимпијади у Антверпену 1920. године у дисциплини одстрел јелена у трку.

4

АПСОЛУТНИ рекордер свих олимпијских игара у броју освојених медаља је — совјетска гимнастичарка Лариса Латињина. Она је у појединачним и екипним такмичењима освојила укупно 18 медаља, од тога 9 златних, 5 сребрних и 4 бронзане.

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ

Инспектор Окац поставља вам данас нову криминалистичку загонетку. Добро погледајте сваки детаљ на цртежима и пажљиво прочитајте сваку изговорену реч.

КРАЂА У БАНЦИ

Инспектор Окац обавештен је да је извршена крађа у банци. У пратњи наредника, Окац одлази код извесног Кривића, који је главни осумњичени.

СИНЕМАСКОП
ЈЕДНООКИ УБИЦА
ТОМ ПИКС
ТЕД РОЈ
ЗАБРАЊЕНО ЗА МЛАДЕЖ ИСПОД 18 ГОДИНА

ДА СКОКНЕМО У БИОСКОП, ИНСПЕКТОРЕ?

МА КАКАВ БИОСКОП! ЗНАШ ДА НЕ ВОЛИМ КРИМИНАЛНЕ ФИЛМОВЕ!

ХЕ! ХЕ! ЗА ЈУЧЕРАШЊИ ДАН ИМАМ АЛИБИ! БИО САМ У БИОСКОПУ!

СУМЊИВ СИ МИ ТИ, ПРИЈАТЕЉУ, И ТО МНОГО! ИСПРИЧАЈ НАМ САДРЖАЈ ФИЛМА!

ГЛАВНА ЛИЧНОСТ, УБИЦА, ПРАВО ЈЕ ЧУДОВИШТЕ!

И ТО ЈЕ СВЕ ШТО ЗНАШ?

ЕВО... И МОЈ СИНОВАЦ ЛАЖИЋ ЋЕ ПОТВРДИТИ...

...А ВИ ЗНАТЕ ДА ДЕЦА НЕ ЛАЖУ!

ДОСТА ПРИЧЕ, КРИВИЋУ! УХАПШЕН СИ!

ПАЗИ, ТАКО МАЛИ, А ТАКО ГАДНО ЛАЖЕ!

ЈЕСМО, МАЈКЕ МИ, БИЛИ СМО ЈУЧЕ У БИОСКОПУ!

Шта мислите, драги читаоци, шта је навело инспектора Окца да посумња у речи осумњиченог Кривића? Ако сте погодили, честитамо! Ако нисте, погледајте решење на 35. страни.

ЈУРИШ У СМРТ

НЕКЕ ЈЕДИНИЦЕ СУ СЕ ТОЛИКО ОСМЕЛИЛЕ НЕ НАИЛАЗЕЋИ НА СВОМ ПУТУ НА НЕПРИЈАТЕЉА ДА СУ ВОЈНИЦИ ПОЧЕЛИ БЕЗБРИЖНО ДА ШУТИРАЈУ ФУДБАЛСКЕ ЛОПТЕ ИСПРЕД СЕБЕ. ТО ИМ СЕ УБРЗО ЉУТО ОСВЕТИЛО.

Била је то најстрашнија заблуда у првом светском рату. А коштала је више људских живота у том једном дану него што је укупно пало жртава у кримском, бурском и корејском рату заједно. Тог крвавог дана 1. јула 1916. године, на фронту код француске реке Соме, Британци су имали 60.000 мртвих и рањених, петнаест пута више него што су износили њихови губици на дан савезничког искрцавања у Нормандији или педесет пута више него што су дневно губили у бици за Ел Аламејн.

Генерали нагнути над штапским мапама негде у позадини, далеко иза фронта у северној Француској, погрешно су прорачунали. Били су убеђени да ће петодневна тешка и непрекидна паљба из савезничких топова сконцентрисаних у великом броју на дужини фронта од само тридесет километара потпуно разорити немачке ровове, преорати заштићена поља с бодљикавом жицом и натерати преживеле у панично бекство.

А тада ће, преко ничије земље, поћи британска пешадија у шетњу и добити рат!

НЕМЦИ НИСУ ВЕРОВАЛИ ОЧИМА

И Британци су пошли, талас за таласом, безбрижно и немарно, сигурни у лаку победу. Официри су им рекли:

— Кад се испнете на узвишицу, слободно можете да окачите пушке о раме, запалите луле и одшетате се све до Позијеа, дубоко у непријатељској позадини, пре но што сретнете првог живог Швабу!

Први јуришни талас био је предвиђен за 7,30 часова тог дивног летњег јутра. Неколико тренутака раније савезнички топови су умукли после пет дана и ноћи непрекидне паљбе и на бојном пољу могле су се чути само пиштаљке официра и команде за јуриш. Широм фронта, докле је око досезало, прашњаве фигуре дизале су се из ровова, као изникле из земље и држећи пушке чврсто на грудима јурнуле преко ничије земље.

„Неке јединице су се толико осмелиле не наилазећи на непријатеља на свом путу, да су почеле безбрижно и радосно да шутирају фудбалске лопте испред себе“ — пише Харт Дејвис у својој књизи „Рововски рат“ — **„Официри су, предвођени трупе, ритмички махали својим тршчаним штапићима а из шкотских батаљона чуле су се гајде“.**

Кад су их угледали, Немци нису могли да поверују својим очима. Чинило им се да су сишли с ума после хиљаде граната које су тих неколико дана и ноћи непрекидно падале на њихове главе и да им се привиђају немогуће ствари.

Или је можда непријатељ полудео?

Шест месеци раније Немци су почели, очекујући дуги рововски рат, да утврђују своје положаје на Соми. У дубоким, солидно изграђеним бетонским склоништима преко којих су набачени дебели слојеви меке и растресите земље да би се ублажио ефекат експлозије непријатељских граната, они су преживели страшну артиљеријску паљбу са прилично малим губицима.

БЕСМИСЛЕНА КЛАНИЦА

А кад је почео британски јуриш, извукли су митраљезе и сместили се у безбројне рупе од граната на месту где су некад били њихови ровови.

„Први ред Британаца пружао се лево и десно од недогледа не унедоглед, ширином целог фронта“ — наводи Харт Дејвис сећање једног немачког официра. — **„Одмах иза првог долазио је други ред, а за њим трећи и четврти. Ишли су чврстим и сигурним кораком, као да никог живог не очекују у нашим рововима. Када су пришли довољно близу, прво је наша артиљерија отворила ватру а за њом се дуж целе линије фронта зачуло штектање митраљеза и брза пушчана паљба“.**

Био је то дан када је цвет британске омладине намерно кренуо у битку чврсто уверен у победу, само да би на домаку немачких ровова глупо и неразумно изгинуо.

„Читави редови Британаца падали су као снопље под ватром наших митраљеза. Дуж целе линије фронта видела се иста слика: погођени Британци дизали су руке као да хоће високо у ваздух да баце своје пушке, а затим се тешко сваљивали на земљу и остајали непомични. Тешко рањени војници ваљали су се у агонији по тлу, док су лакши рањеници тражили спас у кратерима од граната“ — описује овај дан један немачки официр.

Неописиви звуци битке мешали су се с вапајима рањених, позивима за помоћ и ропцем умирућих. А преко њихових тела и даље су наступали Британци, храбро, упорно и глупо, не желећи да признају пораз. Талас за таласом разбијао се о немачку одбрану као море о стеновиту обалу и официр чије је сведочење Харт Дејвис употребио у својој књизи да би дочарао све страхоте овог дана, морао је да призна: **„Био је то незабораван призор беспримерног јунаштва!“**

Сваки други војник који је учествовао у нападу, како је касније статистика педантно израчунала, био је рањен или убијен на ничијој земљи, и не стигавши до немачких ровова а тек сваки четврти официр је остао жив. И овде се показало да су највећи губици међу младим официрима: на ратишту код Соме, на пример, пропорционално су највише гинули капетани, а најмање редови.

Британски укупни губици износили су 57.470 људи у том једном дану иако је у напад кренуло седам пута

ФЛАФОВА ЛОША НАВИКА

У малом насељу Денвил, у америчкој савезној држави Илиноис, налази се вероватно најнеобичнији саобраћајни знак на свету. На њему пише: „Пажња! Пас спава на друму!“ а изнад натписа насликан је пас како спава. Овај пано није никаква превара. У Денвилу заиста постоји пас, оштродлаки пинч који се одазива на име Флаф, који има једну ману — воли да спава на друму, пред кућом свог господара.

Како ни молбе, ни казне нису помогле, Флафов власник је дошао на идеју да стави онај пано не би ли спасао Флафов живот.

више Британаца него што је било Немаца у одбрани. А немачки губици, упркос тешке артиљеријске припреме, износили су седам пута мање од британских.

Била је то, по оцени свих, најбесмисленија кланица у британској историји.

КО ЈЕ КРИВ?

Британски штапски официри, када је до њихових штабова у француским дворцима и замковима дубоко у позадини стигла вест о страховитом поразу, одбијали су да верују својим ушима. Врховни командант ове операције, генерал сер Даглас Хејг записао је у свој дневник крајем тог страшног дана:

„Наклоњен сам да верујем... да је само мали део VIII корпуса напустио ровове и кренуо у напад."

Генерал је тиме хтео да оправда пораз помишљајући да су неке јединице кукавички остале на својим положајима, мада су чињенице показивале супротно: дивизије VIII корпуса које су учествовале у нападу изгубиле су тог дана 662 официра и 13.636 војника.

Генерал сер Хенри Ролинсон је директно командовао операцијом на фронту, али се нико од преживелих не сећа да је тог дана видео ни њега нити друге високе официре у близини британских положаја. Знатно раније, овај генерал је написао:

„Чују се гласине да политичари припремају некакав мир. Било би добро да пређемо у напад пре но што се они договоре..."

Да ли је то разлог што је британски штаб, у жељи да задовољи своју војничку сујету, покушао да на брзину изврши пробој фронта?

С. К.

НЕХОТИЧАН ИЗУМ

»ГИЈОТЕН, ЛЕКАР И ПОЛИТИЧАР, ИЗМИСЛИО ЈЕ СПРАВУ КОЈА ЋЕ НАС СВЕ ЗАЧАС ПОБИТИ. НАЗВАЋЕМО ЈЕ ГИЉОТИНА!« — ГЛАСИЛА ЈЕ ПОДРУГЉИВА ПЕСМИЦА ПАРИЖАНА.

Почетком 1788. године у Паризу је неки младић, крив за убиство оца, осуђен на смрт. Смртне казне вршене су јавно и злочинац је у таљигама довезен на трг Грев где га је очекивао точак за мучење и огромна маса радозналих посматрача.

Када је оцеубица, такорећи још дечак, нежне грађе, смртно блед у лицу, очију разрогачених од ужаса, ступио на дрвено постоље за мучење, гомила гледалаца одједном се, као један човек, повиновала снажном инстинкту сажаљења. Џелати су разјурени, младић ослобођен, а точак је завршио на ломачи која је за тили час запаљена.

Неколико дана касније, краљ Луј XVI укинуо је сурова погубљења на точку што, наравно, није решило проблем.

Ово није био први случај да тадашња париска публика, која је иначе у извршењу смртних казни уживала као у позоришту, изрази негодовање и бес. То се редовно догађало када би џелат прекорачио дужност и показао већу окрутност него што су предвиђали ионако сурови закони 18. века.

НА ПРИТИСАК ДУГМЕТА

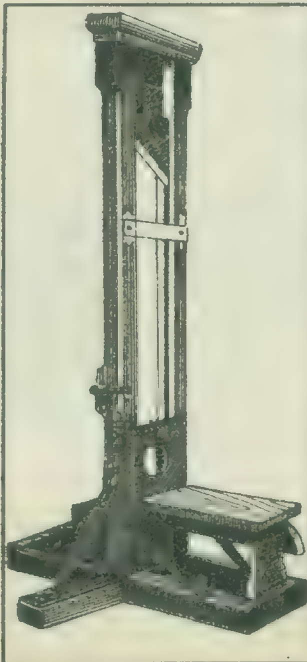
Годину дана касније, децембра 1789, угледни француски лекар Жозеф Игњас Гијотен затражио је са говорнице Националне скупштине да се према свим злочинцима поступа исто, без обзира коме сталежу припадали, и да се укину варварска извршења смртних казни.

Захтев доктора Гијотена био је прилично револуционаран, с обзиром да су племићи осуђени на смрт одувек уживали привилегију „часног" и што, је много важније, брзог погубљења секиром или мачем — док је обичне грађане чекало дуго и ужасно мучење.

Гијотен је истовремено предложио справу која ће брзо и хумано слати несрећнике на онај свет. Она се састојала од два вертикална стуба на основи од две укрштене греде на тлу. Између стубова клизи тешко троугласто сечиво које пада на притисак дугмета. Тело осуђеног, причвршћено за покретну даску, намешта се под оштрицу тако што се врат поставља у отвор који чине две полукружне усечене даске.

Легенда каже да је доктор Гијотен изумео ову справу пошто је на неком вашару заједно са женом присуствовао представи позоришног лутка и видео сличну минијатурну направу како зачас одваја главу од трупа крпене марионете.

Он сам, међутим, забележио је да се инспирисао анонимним делом из прве половине 18. века под називом „Историјско и политичко путовање по Швајцарској, Италији, и Немачкој". У Италији је заиста још од 13. столећа била у употреби слична направа звана **манаја** — тешко сечиво обешено између два дрвена ступца — за извршење смртних казни над племићима.

МОДЕЛ ГИЉОТИНЕ НАПРАВЉЕН ПРЕМА ИДЕЈИ ДОКТОРА ГИЈОТЕНА ЧУВА СЕ У ВОЈНОМ МУЗЕЈУ У ПАРИЗУ.

И ДАНАС У УПОТРЕБИ

Предлог доктора Гијотена подржао је чувени хирург Антоан Луј коме је Законодавни одбор належио да модел машине непроба на лешевима људи умрлих у болници у Бисетру. Направа је званично усвојена 20. марта 1792. а први пут је употребљена 25. априла исте године. У Француској и Белгији и данас се користи за смакнућа.

По имену доктора Антоана Луја, машина за одрубљивање главе названа је **луизон или луизет.** Али, само коју недељу касније париски уличари, разочарани због муњевите брзине јавних погубљења, која их је лишила узбудљивих призора умирања, спевали су подругљиву песмицу:

„Гијотен, лекар и политичар, смислио је справу која ће нас зачас побити! Назваћемо је гиљотина!"

Тако је име доктора Гијотена за вечита времена везано за гиљотину, а заборављени су његови радови на вакцини против беснила пре Луја Пастера, заслуге у борби против великих богиња, бесплатно пожртвовано лечење сиромашних болесника, као и да је био један од оснивача Француске медицинске академије.

Сам Гијотен никада није присуствовао ни једном погубљењу гиљотином и увек је црвенео када би је неко поменуо у његовом присуству.

— Она је нехотичан изум мог живота! — говорио је са пуно сете.

Б. Д.

МОЗАИК

ОБОРЕН РУЗВЕЛТОВ РЕКОРД

С великим чуђењем посматрали су грађани Њујорка деветнаестогодишњег студента Џона Стокмана који је с љубазним осмехом на лицу, пружао руку да би се руковао са свим особама које су улазиле у једну велику робну кућу. Када је на тај начин поздравио и 8643. купца, Стокман је, масирајући своју већ потпуно помодрелу десницу, изјавио окупљеним радозналцима: „Ура! Рекорд Теодора Рузвелта најзад је потучен".

Многима је, вероватно, познато да се 1907. године, за време једног пријема у Белој кући, тадашњи председник Сједињених Америчких Држава руковао с 8513 званица.

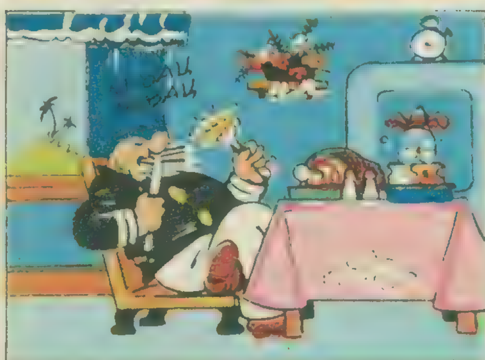

Приправник Пеца

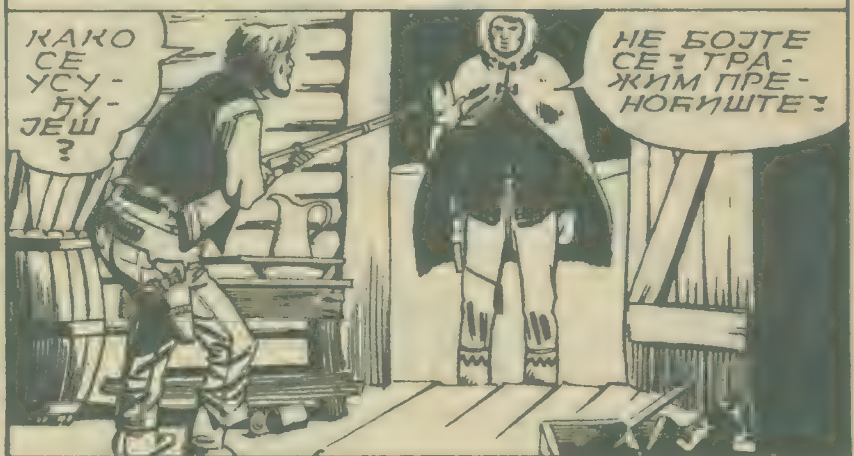

ЛУТАЛИЦА

ГИЛ ФОРД ЈЕ БИО ЛУТАЛИЦА: НИЈЕ ВОЛЕО ДА БУДЕ ВЕЗАН ЗА НЕКИ ПОСАО. АЛИ, ДОШЛА ЈЕ ЗИМА И МОРАО ЈЕ ДА НАЂЕ СКЛОНИШТЕ...

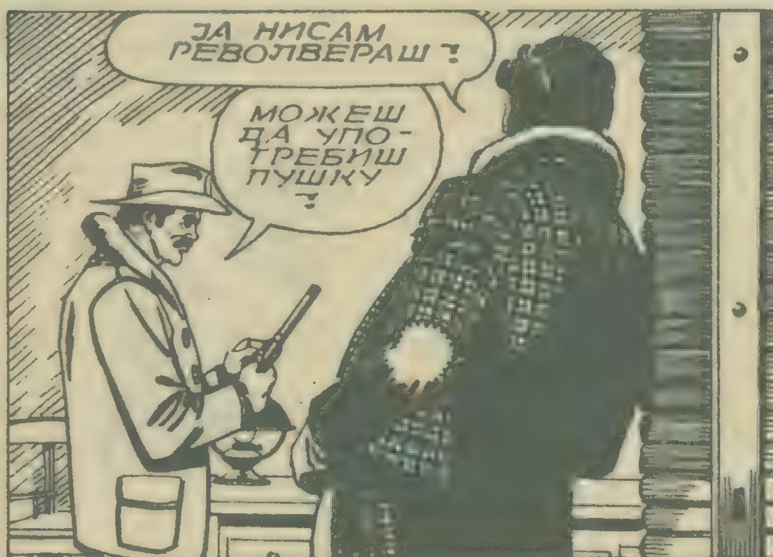

СУТРАДАН У РЕЈНБОУ ФОЛСУ...
СВИЂА МИ СЕ ОВДЕ!
САЛУН
ХОТЕЛ

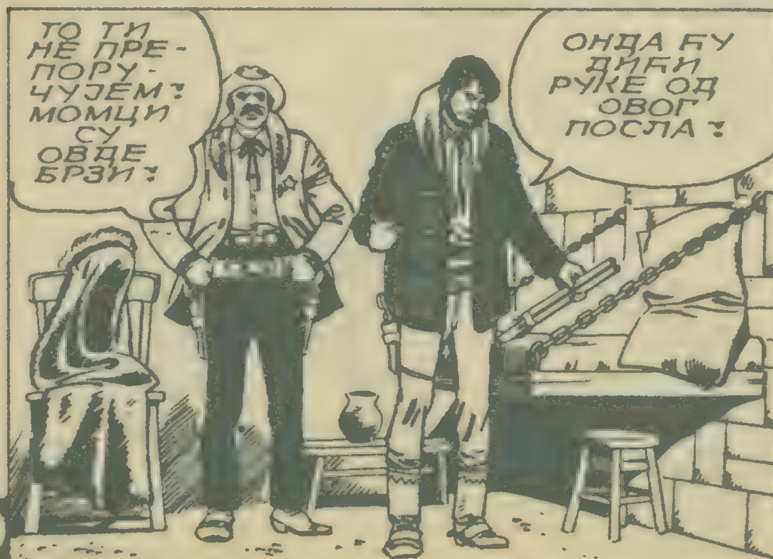

ГИЛ ЈЕ БРЗО ПРОНАШАО ШЕРИФА...
ЧУЈЕМ ДА ТРАЖИТЕ ЗАМЕНИКА!
СНАЖАН СИ МОМАК! НЕМАМ НИШТА ПРОТИВ ДА ТО БУДЕШ ТИ!

ШЕРИФ ГА ЈЕ БЕЗ РЕЧИ ПРИМИО...
МОЖЕШ ОВДЕ ДА СПАВАШ!
НИЈЕ МЕ ЧАК ПИТАО НИ КАКО СЕ ЗОВЕМ!

АЛИ, ЈА МОЖДА НИСАМ СПОСОБАН ДА ОБАВЉАМ ТАЈ ПОСАО!
ОНДА ЋЕШ БРЗО ЗАВРШИТИ!

ЈА НИСАМ РЕВОЛВЕРАШ!
МОЖЕШ ДА УПОТРЕБИШ ПУШКУ!

ЊЕ СЕ СВИ УЖАСАВАЈУ!
ЈА БИХ СЕ ИПАК КРЕТАО БЕЗ ЊЕ!

ТО ТИ НЕ ПРЕПОРУЧУЈЕМ! МОМЦИ СУ ОВДЕ БРЗИ!
ОНДА ЋУ ДИЋИ РУКЕ ОД ОВОГ ПОСЛА!

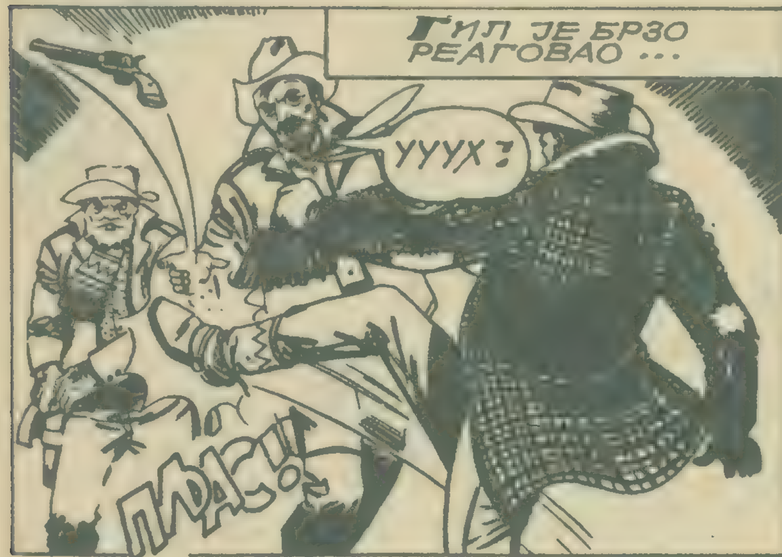

ГИЛ ЈЕ ИЗИШАО НАПОЉЕ ДА ЈОШ МАЛО РАЗМИСЛИ...
КУДА ЋУ ПО ОВАКВОМ ВРЕМЕНУ? МОРАМ ДА ПРИХВАТИМ ПОСАО!
ТРГОВИНА
САЛУН

ПОЈАВИО СЕ ШЕРИФ ...
ЕВО ТВОЈЕ ЗНАЧКЕ!
ШЕРИФ
ЗАТВОР
АЛИ ЈОШ НИСАМ РЕКАО ДА ПРИСТАЈЕМ!

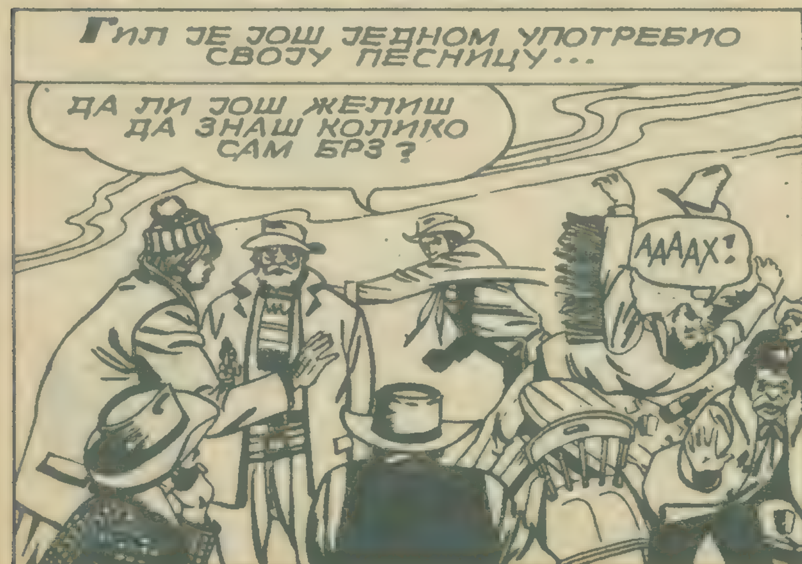

МАЛО КАСНИЈЕ У САЛУНУ...
ЗДРАВО, ЗАМЕНИЧЕ! ХОЋЕМО ЛИ ДА ПОПИЈЕМО ПО ЈЕДНУ?

ТАДА ...
МОМЦИ, ИМАМО НОВОГ ЗАМЕНИКА!

БАШ МЕ ЗАНИМА ДА ЛИ ЈЕ БРЗ!
СКЛАЊАЈ МИ СЕ С ПУТА!

ГИЛ ЈЕ БРЗО РЕАГОВАО ...
УУУХ!
ПЛАС!!

СТАРИ РАНЧЕР ЈЕ ПРИТЕКАО ГИЛУ У ПОМОЋ ...
НЕ МЕШАЈТЕ СЕ У ОВО!
ХВАЛА, СТАРИ!

ГИЛ ЈЕ ЈОШ ЈЕДНОМ УПОТРЕБИО СВОЈУ ПЕСНИЦУ...
ДА ЛИ ЈОШ ЖЕЛИШ ДА ЗНАШ КОЛИКО САМ БРЗ?
АААХ!

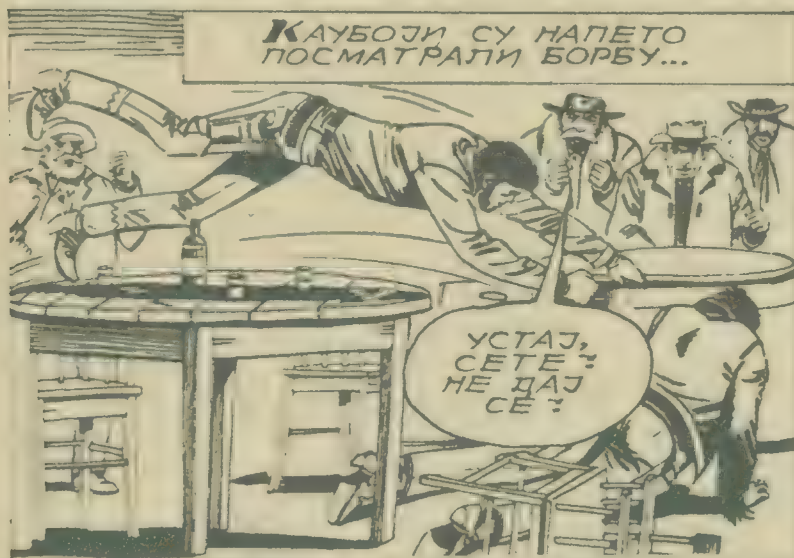

НОВИ ЗАМЕНИК ЈЕ ДОБРО УДЕСИО РЕВОЛВЕРАША ...
ОВО ЋЕ ИХ СВЕ НАУЧИТИ ДА ДОБРО РАЗМИСЛЕ ПРЕ НЕГО ШТО ЗАПОДЕНУ КАВГУ СА МНОМ!

АЛИ И РЕВОЛВЕРАШ ЈЕ ЗНАО НЕКОЛИКО ТРИКОВА...

ГИЛ ЈЕ ИМАО БРЗЕ РЕФЛЕКСЕ...

ТАКО ЈЕ, СИНКО!

КАУБОЈИ СУ НАПЕТО ПОСМАТРАЛИ БОРБУ...
УСТАЈ, СЕТЕ! НЕ ДАЈ СЕ!

ИАКО ИЗНЕМОГЛИ, НИСУ СЕ ПРЕДАВАЛИ...
МОРАМ ГА ПОБЕ-ДИТИ!

ГИЛ ЈЕ ИМАО СНАГЕ ДА ЈОШ САМО ЈЕДНОМ ЗАМАХНЕ...

РЕВОЛВЕРАШ СЕ СРУШИО...
БИО СИ ДОБАР! САМО, ЧУВАЈ СЕ СЕТА!
СЕТА?

У ПЕТ ДРЖАВА ЈЕ ИЗДАТА ПОТЕРНИЦА ЗА ЊИМ ЗБОГ ПЉАЧКЕ!
ЗАШТО ГА ШЕРИФ НИЈЕ УХАПСИО?

ЈЕР ЈЕ КУКАВИЦА! СВЕ ПРЕПУШТА СВОМ ЗАМЕНИКУ ДА РЕШИ!
А САДА САМ ЈА ЗАМЕНИК!

ГИЛ ЈЕ ОДЛУЧИО ДА УЗМЕ СТВАР У СВОЈЕ РУКЕ...
ВОДИМ ГА У ЗАТВОР!
А ЈА ЋУ ДА МОТРИМ НА ОВЕ ПТИЧИЦЕ!

УБРЗО...
ДОВЕО САМ ВАМ ЗАТВОРЕНИКА, ШЕРИФЕ!
НАПОЉЕ С ЊИМ! НЕ ЖЕЛИМ ГА ОВДЕ!

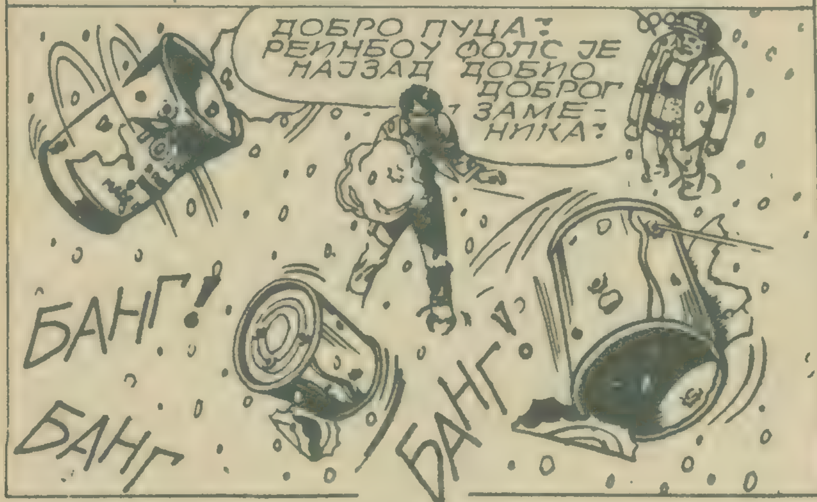

АЛИ, УЗНЕМИРАВАО МЕ ЈЕ!
НЕЋУ ДА УХАПСИМ СЕТА ЏЕКСОНА!

ГИЛ ЈЕ ВЕЋ ДОНЕО ОДЛУКУ...
ОН ОСТАЈЕ ОВДЕ!
САМО ПАЗИ, ЈА С ТИМ НЕМАМ НИКАКВЕ ВЕЗЕ!

А КАДА СЕ СЕТ НАШАО ИЗА РЕШЕТКИ...
МОРАМ ДА ПОСТАНЕМ БРЗИ РЕВОЛВЕРАШ!

Одмах је пронашао једно мирно место...
САДА!

Није био брз али је зато био прецизан...
БАЊ!
ТРИ ХИЦА И ТРИ ПОГОТКА!
БАНГ!
БАНГ!

Гил није ни приметио да га неко посматра...
ДОБРО ПУЦА! РЕЈНБОУ ФОЛС ЈЕ НАЈЗАД ДОБИО ДОБРОГ ЗАМЕНИКА!
БАНГ!
БАНГ
БАНГ!

Изненада...
СЈАЈАН СИ! ПАЗИ САМО ДА УВЕК ПУЦАШ ПРВИ!
ТО СТЕ ВИ!

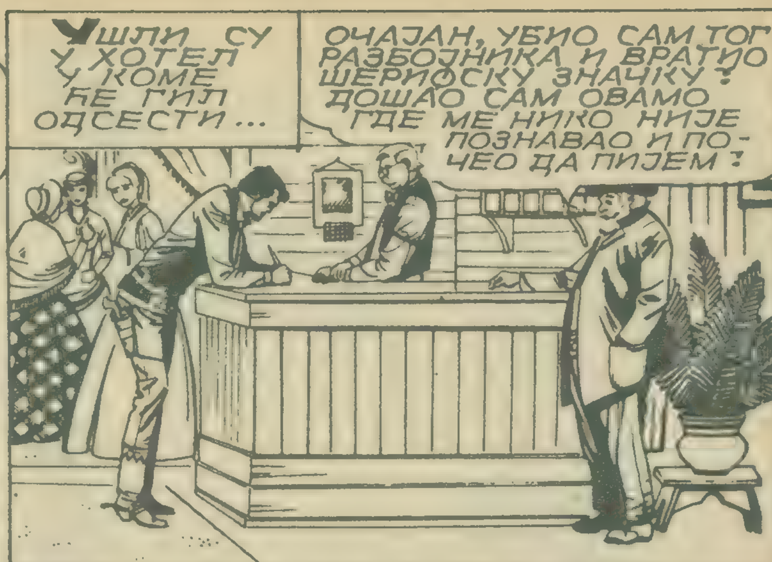

Род Стент је био брз као муња...
ОВАКО СЕ ТО РАДИ!
ГДЕ СТЕ ТО НАУЧИЛИ?

БИО САМ НЕКАД ШЕРИФ, САМО ТО НИКО ОВДЕ НЕ ЗНА!
ЗАШТО ОНДА НИСТЕ ВИ ПРИХВАТИЛИ ПОСАО ЗАМЕНИКА?

Стари ранчер је испричао шта му се давно догодило...
ПРЕ ПЕТНАЕСТ ГОДИНА САЖАЛИО САМ СЕ НА ЈЕДНОГ ОДМЕТНИКА И ПУСТИО ГА ДА ПРЕЂЕ ГРАНИЦУ...
ШТАЛА

ШЕСТ МЕСЕЦИ КАСНИЈЕ ОН СЕ ВРАТИО У ТЕКСАС И УБИО МОЈУ ЖЕНУ И СИНА!
ХОТЕЛ
СОБЕ
АЛИ, ЗАШТО?

НЕКИ РАНЧЕРИ СУ ГА УХВАТИЛИ НА ГРАНИЦИ, АЛИ ИМ ЈЕ ОН ПОБЕГАО! ВЕРОВАО ЈЕ ДА САМ ЈА УМЕШАН У СВЕ ТО ПА ЈЕ ХТЕО ДА МИ СЕ ОСВЕТИ!

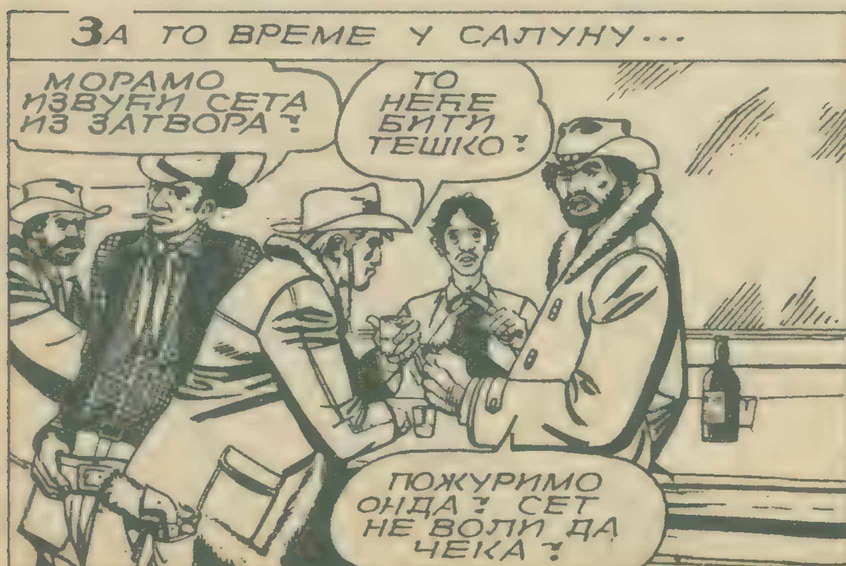

УШЛИ СУ У ХОТЕЛ У КОМЕ ЋЕ ГИЛ ОДСЕСТИ...
ОЧАЈАН, УБИО САМ ТОГ РАЗБОЈНИКА И ВРАТИО ШЕРИФСКУ ЗНАЧКУ! ДОШАО САМ ОВАМО ГДЕ МЕ НИКО НИЈЕ ПОЗНАВАО И ПОЧЕО ДА ПИЈЕМ!

НИЈЕ ЈОШ КАСНО ДА СТАНЕШ НА СВОЈЕ НОГЕ!

РЕКАО СИ ДА ЈЕ ОВАЈ ШЕРИФ ЛОШ! НАС ДВОЈИЦА БИСМО МОГЛИ ДА УЗМЕМО СТВАР У СВОЈЕ РУКЕ!
АЛИ, ЊЕГА СУ ГРАЂАНИ РЕЈНБОУ ФОЛСА ИЗАБРАЛИ!

НАТЕРАЋЕМО ТЕ ЉУДЕ ДА ГА НАЈУРЕ И ИЗАБЕРУ ТЕБЕ ЗА ШЕРИФА!
МОЖДА НЕЋЕШ ИМАТИ ВРЕМЕНА ЗА ТО! ЗАБОРАВЉАШ ДА ТИ ЈЕ СЕТОВА БАНДА ЗА ПЕТАМА!

ГИЛ СЕ ЗАМИСЛИО...
НЕ БОЈ СЕ, СТАРИ! ЖИВЕЋУ ЈА ЈОШ И РЕЈНБОУ ФОЛС ЋЕ БИТИ МОЈ ДОМ!
БИЋУ УЗ ТЕБЕ!

ЗА ТО ВРЕМЕ У САЛУНУ...
МОРАМО ИЗВУЋИ СЕТА ИЗ ЗАТВОРА!
ТО НЕЋЕ БИТИ ТЕШКО!
ПОЖУРИМО ОНДА! СЕТ НЕ ВОЛИ ДА ЧЕКА!

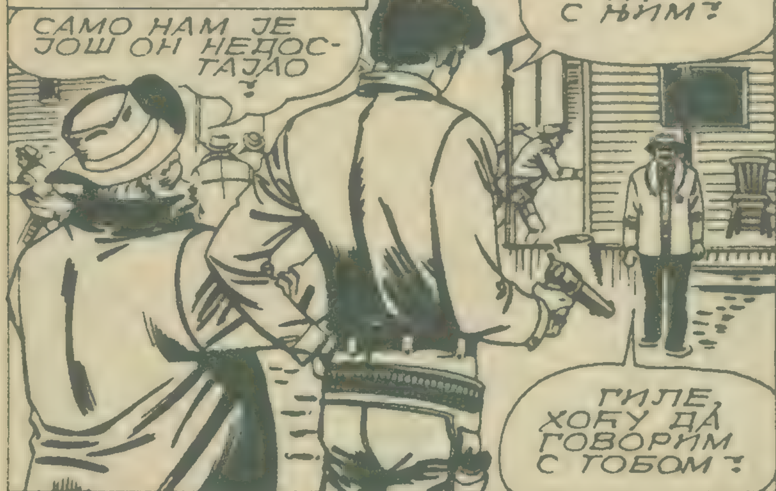

ИСПРЕД ЗАТВОРА...
ШЕРИ
ЗАТВ
НИСАМ ЈА КРИВ! ЗАМЕНИК ГА ЈЕ ЗАТВОРИО И УЗЕО КЉУЧ!
ПРОНАЂИМО ГА БРЗО!

СВИ СЕ ПЛАШЕ СЕТОВЕ БАНДЕ...
БЕРБЕРИН
ЕНО ГА!
И СТАРИ ЈЕ С ЊИМ!
БИЋЕ ГУЖВЕ ИЗГЛЕДА!

АЛИ, ГИЛ ЈЕ ОСТАО ПРИСЕБАН...
СТАНИТЕ, ЉУДИ! НЕ БУДИТЕ КУКАВИЦЕ!
СЛУШАЈТЕ ГА САМО! МИСЛИ ДА ЈЕ БИЛИ КИД!

ПОСТОЈАО ЈЕ САМО ЈЕДАН НАЧИН ДА ЗАУСТАВЕ ГОМИЛУ...
САМИ СТЕ ТО ТРАЖИЛИ!
МОРАМ ГА ПОДРЖАТИ!
БАНГ!

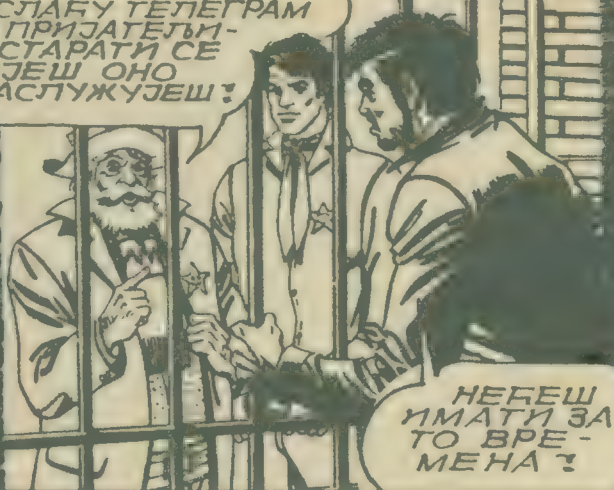

РАНЧЕРИ СУ УСТУКНУЛИ...
ХВАЛА, СТАРИ!
А САД СЕ ГУБИТЕ!

ГОМИЛА СЕ РАЗБЕЖАЛА...
САМО НАМ ЈЕ ЈОШ ОН НЕДОСТАЈАО!
ЛАКО ЋУ С ЊИМ!
ГИЛЕ, ХОЋУ ДА ГОВОРИМ С ТОБОМ!

ШЕРИФ НИЈЕ ХТЕО ДА ДОЂЕ У СУКОБ С РАНЧЕРИМА...
ДАЈ МИ КЉУЧ ДА ОСЛОБОДИМ СЕТА!
ОН ЈЕ МОЈ ЗАТВОРЕНИК И ЈА ЋУ СЕ ЗА ЊЕГА ПОБРИНУТИ!

ШЕРИФ ЈЕ СКИНУО ЗНАЧКУ...
ОНДА СЕ БОРИ САМ СА ЊИМА! ЈА ДАЈЕМ ОСТАВКУ!

ГИЛ НИЈЕ МОГАО ДА ВЕРУЈЕ...
ПРУЖИЛА ТИ СЕ ПРИЛИКА ДА СЕ ПОКАЖЕШ, СТАРИ!
ВИДЕЋЕТЕ ШТА СВЕ ДОБАР ШЕРИФ МОЖЕ!

Нови шериф се одмах латио посла...
Сете, послаћу телеграм својим пријатељима и постараћу се да добијеш оно што и заслужујеш!
Нећеш имати за то времена!

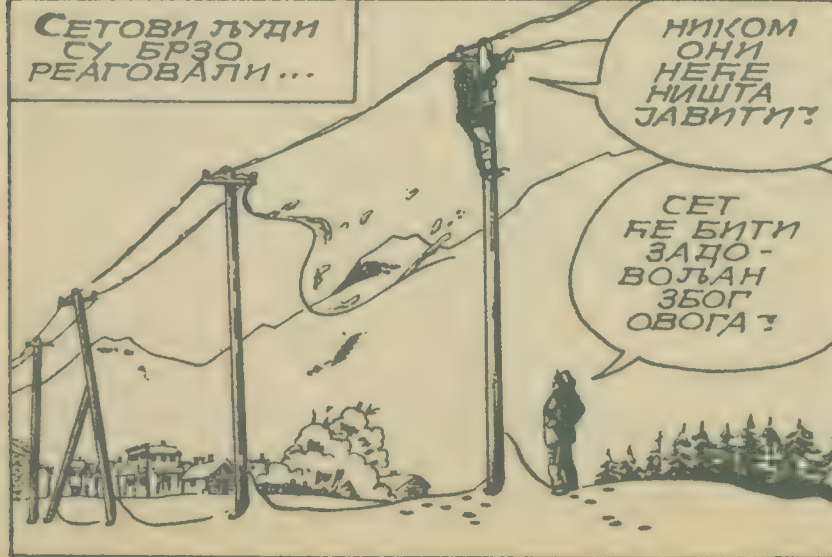

У том тренутку...
Ја сам овде градоначелник и нећу дозволити да будеш изабран за шерифа!
Ја ти ипак препоручујем да ме изаберете!

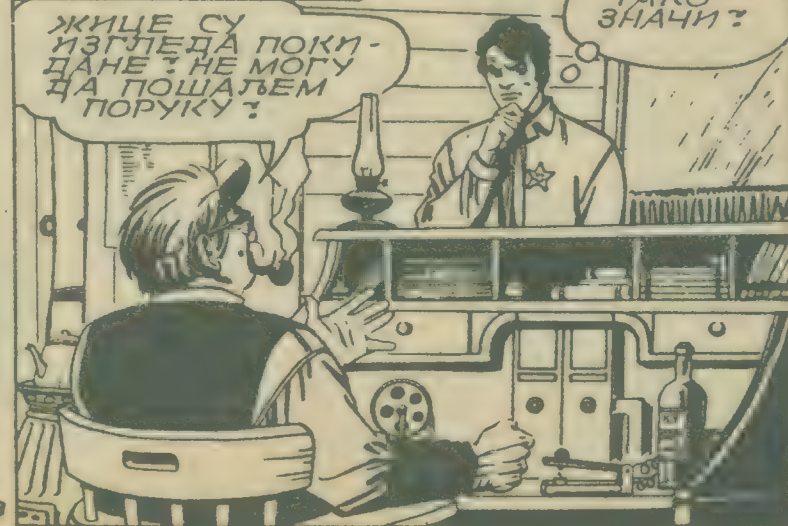

Али, градоначелник је био упоран...
Никада!
Станите! Овде сам ја заменик!

А пошто је шериф дао оставку, ја по закону заузимам његово место...

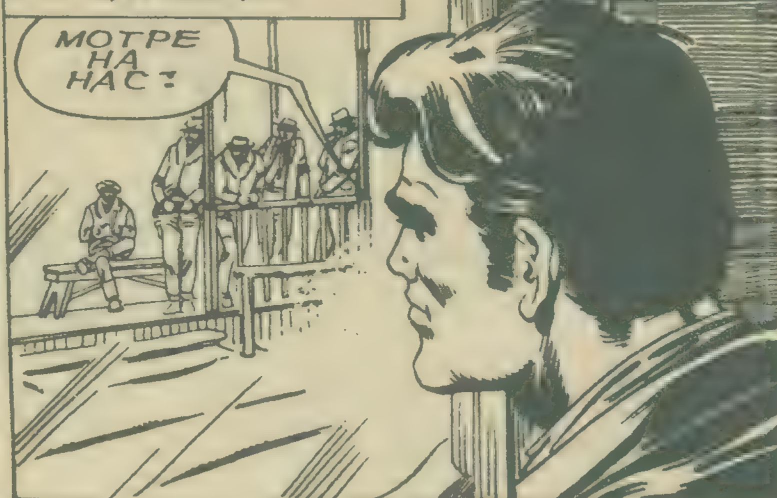

А за свог заменика одређујем Рода Стента!
То... ја... ја...
Мозак си!

Градоначелник је био ван себе...
Нико се у граду неће сложити с тим!
Уништићемо ми Сета и ту банду!
Тако је!

Сетови људи су брзо реаговали...
Ником они неће ништа јавити!
Сет ће бити задовољан због овога!

У пошти...
Жице су изгледа покидане! Не могу да пошаљем поруку!
Тако значи!

А КАДА ЈЕ ТО САОПШТИО РОДУ...
ШТА ЋЕМО САД?
НЕ БРИНИ! ОН ОДАВДЕ НЕ МОЖЕ ПОБЕЋИ!
МИСЛИШ?

ИСПРЕД ЗАТВОРА...
МОТРЕ НА НАС!

НЕЋЕ ЈОШ ДУГО! НАПОЉУ ЈЕ ХЛАДНО!

АЛИ, ВЕЋ ЈЕ ПАО МРАК...
ЈОШ СУ ТУ!

ГИЛ ЈЕ ИМАО ЈЕДАН ПРЕДЛОГ...
НОЋАС ЋЕМО НАПУСТИТИ ГРАД И ПОКУШАТИ ДА ПРЕБАЦИМО СЕТА ДО БИГ СПРИНГА ГДЕ ГА ТРАЖЕ!
ПРЕДАЋЕМО ГА ЊИХОВОМ ШЕРИФУ!

ДВА САТА КАСНИЈЕ...
ОТИШЛИ СУ! МОЖЕМО ДА КРЕНЕМО!

ОБУЦИ ОВО, СЕТЕ! ИДЕМО!
ЈА ОСТАЈЕМ ОВДЕ!

ГИЛ НИЈЕ ХТЕО ДА СЕ РАСПРАВЉА...
НЕ! ПОЛАЗИШ И ТО ОДМАХ!
ТАКО ЈЕ ШЕРИФЕ!

УБРЗО...
ПОЖУРИ! НЕМАМО МНОГО ВРЕМЕНА!
ТРГОВИНА
ШТИТИЋУ ТЕ, ГИЛЕ!

ЧВРСТО СУ ВЕЗАЛИ СЕТА ДА НЕ БИ ПОБЕГАО...
МОЖЕМО ЛИ ДА КРЕНЕМО?
ДА! КОЊИ СУ ОСЕДЛАНИ!

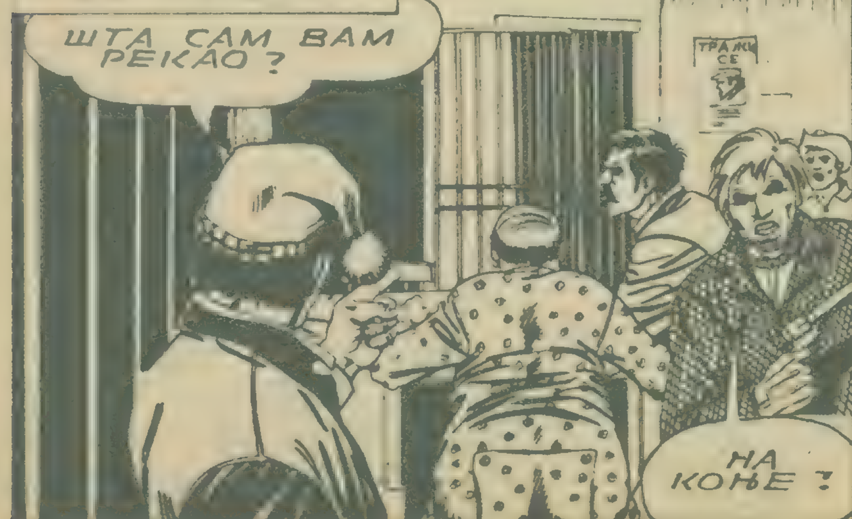

ДУГО ПУТОВАЊЕ ЈЕ ЗАПОЧЕЛО...
КОМПАНИЈА ВЕЛС

АЛИ...
ЧУЈЕ СЕ ТОПОТ КОЊА!

БИО ЈЕ ТО ЈЕДАН ИЗ СЕТОВЕ БАНДЕ...
ОДВОДЕ СЕТА!

БРЗО ЈЕ ЗГРАБИО ОДЕЛО И ИЗИШАО У ХОДНИК...
ОБЛАЧИТЕ СЕ! ОДВЕЛИ СУ СЕТА!
ЛУД СИ! ВРАТИ СЕ У КРЕВЕТ!

РЕВОЛВЕРАШИ СУ ХТЕЛИ ДА СЕ УВЕРЕ ДА ЈЕ ТО ТАЧНО...
ХОТЕЛ РАЈ
У ЗАТВОР ДА ПРОВЕРИМО!
САМО ГУБИМО ВРЕМЕ!

А ТАМО...
ШТА САМ ВАМ РЕКАО?
ТРАЖИ СЕ
НА КОЊЕ!

ЗА ТО ВРЕМЕ...
ВИШЕ НАС НЕ МОГУ СТИЋИ!
НЕ БУДИ ТАКО СИГУРАН!
44

СЕТ ЈЕ БИО УВЕРЕН ДА СУ ИМ ЊЕГОВИ ЉУДИ ЗА ПЕТАМА...
НЕЋУ ЈОШ ДУГО БИТИ ОВАКО ВЕЗАН!

И ЗАИСТА, НЕДАЛЕКО ОД ЊИХ...
БРЖЕ!
СНЕГ ЋЕ УСКОРО САСВИМ ИЗБРИСАТИ ЊИХОВЕ ТРАГОВЕ!

ЈАХАЛИ СУ ЦЕЛУ НОЋ И У ЗОРУ...
ПОГЛЕДАЈТЕ!

ЊИХОВИ ГОНИОЦИ СУ ВЕЋ САСВИМ БЛИЗУ...
СЕТОВА БАНДА!
ИЗГЛЕДА ДА ЋЕ БИТИ ПУЦЊАВЕ!

ГИЛ ЈЕ ПОКУШАО ДА ИХ ЗАУСТАВИ...
МОРАМ ЈЕДНОГ ПОГОДИТИ!
БАНГ!

ШТЕДИ МЕТКЕ! БИЋЕ БОЉЕ ДА НАЂЕМО НЕКО СКЛОНИШТЕ!

ТРКА ЈЕ НАСТАВЉЕНА...
ЈУХУУ!
НАПРЕД!

РЕВОЛВЕРАШИ СУ СХВАТИЛИ ШТА СУ ГИЛ И РОД НАУМИЛИ...
БАНГ!
БАНГ!
НЕ ПУЦАЈТЕ! МОГЛИ БИ ДА ПОГОДИТЕ СЕТА!

ШЕРИФ И ЊЕГОВ ЗАМЕНИК СУ СЕ ДОКОПАЛИ ТЕСНАЦА...
ЧЕКА ТЕ ИСТА СУДБИНА КАО И НАС, СЕТЕ!
ОВО ВАС НЕ МОЖЕ СПАСИТИ!

САМИ НЕ МОЖЕТЕ НИШТА УЧИНИТИ ПРОТИВ СВИХ ЊИХ!
УМУК-НИ!

ПОЈАВИЛИ СУ СЕ ГОНИОЦИ ...
ШТА ЋЕМО САД?
ПУЦАЋЕМО!

КАО ЗАКЛОН СУ ИМ ПОСЛУЖИЛЕ ДВЕ СТЕНЕ...
СИГУРАН САМ ДА НЕЋЕ ОСУТИ ПАЉБУ ДА НЕ БИ ПОГОДИЛИ СЕТА!
ТО МЕ НЕ БРИНЕ, ВЕЋ КАКО ЋЕМО БЕЗ ХРАНЕ И ВОДЕ!

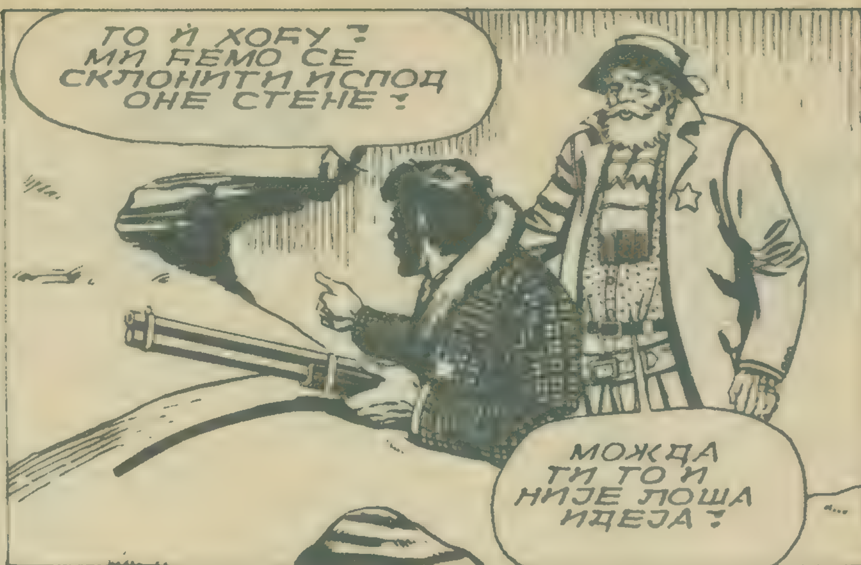
СНЕГ ЋЕ ТИ ПОСЛУЖИТИ УМЕСТО ВОДЕ!
АЛИ МЕ НЕ МО-ЖЕ И ЗАСИТИ-ТИ!

У ТОМ ТРЕНУТКУ ОДЈЕКНУЛА ЈЕ ПУЦЊАВА...
ЗАУСТАВИМО ИХ СТАРИ!
ПУСТИ МЕ-НЕ ДА ПУЦАМ! ЧУВАЈ МЕТКЕ ЗА КАСНИ-ЈЕ!
БАНГ!!

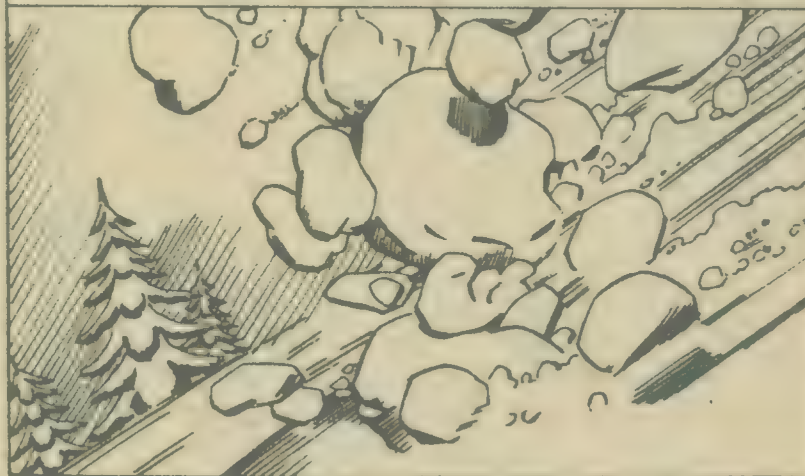
НЕКОЛИКО САТИ КАСНИЈЕ ОБЕ СТРАНЕ СУ СЕ НАШЛЕ У ЋОРСОКАКУ...
ОНИ НЕ СМЕЈУ ДА ПУЦАЈУ ЗБОГ СЕТА, А МИ НЕМАМО КУД!
УМИРЕМ ОД ГЛАДИ!

ГИЛ ЈЕ БИО ОЧАЈАН ...
АКО ПУЦАМ У ОНУ СТЕНУ, ТОНЕ СНЕГА ЋЕ СЕ СТРОВАЛИТИ НА ЊИХОВЕ ГЛАВЕ!

ПРИШАО МУ ЈЕ РОД...
СТАНИ! ИЗАЗВАЋЕШ ЛАВИНУ!

ТО И ХОЋУ! МИ ЋЕМО СЕ СКЛОНИТИ ИСПОД ОНЕ СТЕНЕ!
МОЖДА ТИ ТО И НИЈЕ ЛОША ИДЕЈА!

ДО ЂАВОЛА! НИШТА СЕ НЕ ДОГАЂА!
БАНГ!
БАНГ!

ИЗНЕНАДА, ЗАЧУЛА СЕ ПОТМУЛА ТУТЊАВА...

ЦЕЛА ПЛАНИНА СЕ ТРЕСЛА...

ПУСТИ ИХ РОДЕ! БЕЖИ У ЗАКЛОН!
САМО ЈОШ ЈЕДНОМ ДА ОПАЛИМ!

У ТОМ ТРЕНУТКУ...
УПОМОЋ!
ДОЛАЗИМ, СТАРИ!

СНЕГ ЈЕ ВЕЋ ПРЕКРИО РОДА...
МОРАМ ГА ИЗВУЋИ!

У ПОСЛЕДЊЕМ ТРЕНУТКУ ГИЛ ЈЕ ИЗБАВИО СТАРОГ...
ЈОШ ЈЕДАН КОРАК!
МОГАО СИ ДА СТРАДАШ ЗБОГ МЕНЕ!

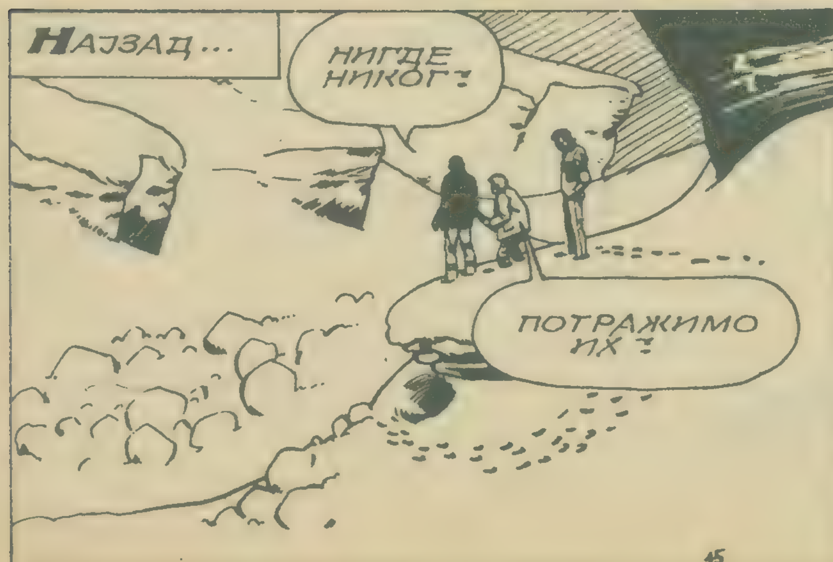

ИЗГЛЕДАЛО ЈЕ ДА ЛАВИНА НЕЋЕ ПРЕСТАТИ...
ЈЕСИ ЛИ ПОВРЕЂЕН?
НЕ! ДОБРО МИ ЈЕ!

СЕТОВА БАНДА НА ОВАКО НЕШТО НИЈЕ РАЧУНАЛА...
АААAХ!
УПОМОЋ!

А КАДА ЈЕ ЛАВИНА ПРЕСТАЛА...
... ТЕСНАЦ ЈЕ БИО ПОТПУНО ЗАТРПАН...

ИСПОД СТЕНЕ...
НИШТА СЕ ВИШЕ НЕ ЧУЈЕ!
МОРАЋЕМО ДА КОПАМО, ДА БИСМО СЕ ИЗВУКЛИ ОДАВДЕ!

МАЛО КАСНИЈЕ...
ЈОШ САМО МАЛО!

НАЈЗАД...
НИГДЕ НИКОГ!
ПОТРАЖИМО ИХ!
45

ТРЕБАЛО ИМ ЈЕ ДОСТА ВРЕМЕНА ДОК СУ ПРОНАШЛИ ПРВОГ РЕВОЛВЕРАША...
ЖИВ ЈЕ!

ЗАЛОЖИЛИ СУ ВАТРУ...
ВАША СРЕЋА ДА ЈЕ ШЕРИФ ДОБАР ЧОВЕК! ЈА БИХ ВАС ОСТАВИО ДА СЕ СМРЗНЕТЕ!

НАЈЗАД, КАДА СУ СЕ СВИ НАШЛИ НА ОКУПУ...
ПОЖУРИТЕ! МОРАМО СТИЋИ ПРЕ МРАКА!
ЈЕДВА ЧЕКАМ ДА ТЕ ВИДИМ ИЗА РЕШЕТКИ, СЕТЕ!

УСКОРО СУ СТИГЛИ У БИГ СПРИНГ...
ХОТЕЛ ПАЛАС
ТРГОВИНА
ШТАЛА
УСПЕО СИ СИНКО!
ЗАХВАЉУЈУЋИ ТЕБИ, СТАРИ!

ШЕРИФ ЈЕ БИО ПРЕСРЕЋАН КАДА ЈЕ УГЛЕДАО СЕТА И БАНДУ...
ЗА СВИМА ЊИМА ЈЕ ИЗДАТА ПОТЕРНИЦА У БИГ СПРИНГУ!
НАЈЗАД ЋЕ ИХ СТИЋИ КАЗНА!

УЛАЗИ СЕТЕ!
СВОЈ ПОСАО СМО ОБАВИЛИ!
ВРАЋАМО ЛИ СЕ У РЕЈНБОУ ФОЛС, ГИЛЕ?

СВАКАКО, СТАРИ!
ТРГОВИНА
ВИШЕ НЕЋЕ БИТИ ГУЖВЕ У НАШЕМ ГРАДУ!

ДА, РЕЈНБОУ ФОЛС ЋЕ ОД САДА БИТИ ЊИХОВ ДОМ...
16
КРАЈ

ДВОСТРУКА ИГРА

БЕРТА ФЛИНА, ПРИВАТНОГ ДЕТЕКТИВА, ПОЗВАО ЈЕ МИЛИЈАРДЕР ЕНТОНИ ФРЕНЧ.

НИТКОВЕ, ЗБОГ ТВОЈИХ ПРЉАВИХ ПОСЛОВА, НА УЛИЦИ СЕ НАШЛО ДЕСЕТИНЕ ПОРОДИЦА. ОСВЕТИЋУ ИХ ПОГОДИВШИ ТЕ У НАЈОСЕТЉИВИЈЕ МЕСТО: УБИЋУ ТИ ЖЕНУ. ОСВЕТНИК

ШТА КАЖУ У ПОЛИЦИЈИ?

ДА ЈЕ СВЕ ТО МОЖДА САМО ШАЛА, АЛИ ДА ИПАК ПОТРАЖИМ ТЕЛОХРАНИТЕЉА...

... НЕКУ ХРАБРУ, ПОУЗДАНУ ОСОБУ. КАПЕТАН ФОСТЕР МИ ЈЕ ПРЕПОРУЧИО ВАС!

БАШ ЛЕПО ОД ЊЕГА!

ДА ЛИ ВАША ЖЕНА ЗНА?

НЕ. НЕЛИ НИСАМ НИШТА РЕКАО. ВЕОМА ЈЕ ПЛАШЉИВА.

СВЕ ЋУ УЧИНИТИ ДА НЕ САЗНА. АКО НЕШТО ОСЕТИ, ПОЛУДЕЋЕ!

СХВАТАМ!

ЗА ДВА ДАНА ИДЕ У МАЈАМИ, СА НАЈБОЉОМ ПРИЈАТЕЉИЦОМ, ЏЕНЕТ ВЕЈМАН.

ЗА ВАС САМ РЕЗЕРВИСАО СОБУ КОЈА СА НЕЛИНОМ ИМА ЗАЈЕДНИЧКУ ТЕРАСУ.

ТО ЋЕ МИ ОЛАКШАТИ ПОСАО.

У ОВОЈ КОВЕРТИ ЈЕ ЈЕ НОВАЦ ЗА ВАС, КАРТА ЗА АВИОН КОЈИМ ЛЕТИ НЕЛИ И ЏЕНЕТ И ФОТОГРАФИЈА МОЈЕ ЖЕНЕ!

МАЛО КАСНИЈЕ, ЕНТОНИ ФРЕНЧ СЕ САСТАО С ЈЕДНОМ ЖЕНОМ...

И ЈА ТЕБЕ...

АЛИ, САД МОРАМО О ПОСЛОВИМА. ОНИ ЉУДИ СУ ВЕЋ ОВДЕ!

ЉУДИ? МЕНИ ЈЕ ПОТРЕБАН САМО ЈЕДАН!

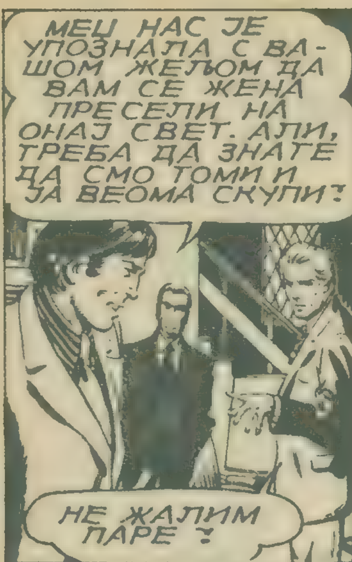
ВРАТА СУ СЕ ОТВОРИЛА...

МИ РАДИМО У ДУЕТУ, ГОСПОДИНЕ ФРЕНЧ! И СА ГАРАНЦИЈОМ!

ДОНЕЋУ ВИСКИ!

ЈА САМ СОМИ ЛАРСОН. МОЗАК! А ОВО ЈЕ ТОМИ МАСТЕР, МОЈА ДЕСНА РУКА!

МЕЦ ВАМ ЈЕ СИГУРНО СВЕ РЕКЛА. МОЖЕМО ОДМАХ ПРЕЋИ НА ДЕТАЉЕ!

МЕЦ НАС ЈЕ УПОЗНАЛА С ВАШОМ ЖЕЉОМ ДА ВАМ СЕ ЖЕНА ПРЕСЕЛИ НА ОНАЈ СВЕТ. АЛИ, ТРЕБА ДА ЗНАТЕ ДА СМО ТОМИ И ЈА ВЕОМА СКУПИ!
НЕ ЖАЛИМ ПАРЕ!

ОВДЕ ЈЕ 50.000 ДОЛАРА! ЈОШ ТОЛИКО КАД СВЕ БУДЕ ГОТОВО!
ОХ, КАКВА ДИВНА ЦИФРА!

ОДМАХ ЋЕМО ОТПУТОВАТИ! ВАЖНО ЈЕ ДА СТИГНЕМО ПРЕ ВАШЕ ЖЕНЕ!
ЧЕКАЈТЕ, МОРАМ ВАМ ЈОШ НЕШТО РЕЋИ!

ФРЕНЧ ОТКРИВА ПЛАЋЕНИМ УБИЦАМА ПОЈЕДИНОСТИ СВОГ ПЛАНА: ЛАЖНО АНОНИМНО ПИСМО ПРЕДАТО ПОЛИЦИЈИ И АНГАЖОВАЊЕ ТЕЛОХРАНИТЕЉА.
БЕРТ ФЛИН ПРЕДСТАВЉА МОЈ АЛИБИ!

ДВА ДАНА КАСНИЈЕ, У АВИОНУ ЗА МАЈАМИ...
ГОСПОЂА ФРЕНЧ ЈЕ ЛЕПА ЖЕНА. АЛИ, НЕКАКО ТУЖНА. ЊЕНА ПРИЈАТЕЉИЦА ЈЕ, НАПРОТИВ, ВЕДРА...

НЕЛИ, ДУШО, ТРЕБА ЛИ ТИ НЕШТО? СОК? ВИСКИ?

НЕ, ХВАЛА. ПОТРЕБАН МИ ЈЕ САМО ДОБАР ОДМОР.

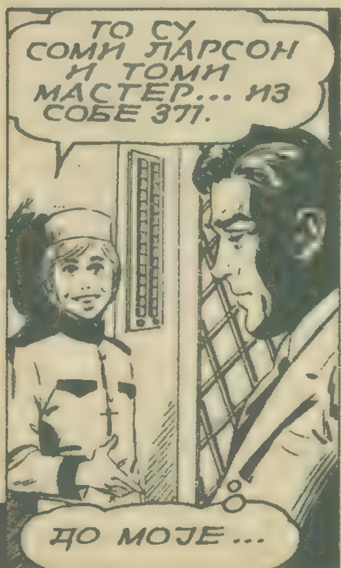
КАСНИЈЕ, У НАЈБОЉЕМ ХОТЕЛУ У МАЈАМИЈУ...
ЕВО „ЛУТКА" ЈЕ СТИГЛА...

ЈА САМ НЕЛИ ФРЕНЧ, А ОВО ЈЕ МОЈА ПРИЈАТЕЉИЦА, ЏЕНЕТ ВЕЛМАН.
ИМАТЕ СОБУ БРОЈ 375, С ТЕРАСОМ НАД МОРЕМ.

УСКОРО...
ЗОВЕМ СЕ БЕРТ ФЛИН. РЕЗЕРВИСАО САМ СОБУ...
БРОЈ 373, КОМФОРНА С ТЕРАСОМ...

ФЛИН! ОВОГ ЧОВЕКА ТРЕБА ДА СЕ ЧУВАМО!
НЕ БОЈ СЕ, ТОМИ! САМО МУ ПОГЛЕДАЈ ЛИЦЕ!

ЛИФТ, ГОСПОДИНЕ?

КО СУ ОНА ДВОЈИЦА? ЗНАМ ИХ ОДНЕКУД...

ТО СУ СОМИ ЛАРСОН И ТОМИ МАСТЕР... ИЗ СОБЕ 371.
ДО МОЈЕ...

ДА, СИГУРАН САМ ДА САМ ИХ НЕГДЕ ВИДЕО. АЛИ, ГДЕ? И КАД? МОЖДА У НЕКОЈ ОД МОЈИХ ИСТРАГА...
373

НАЈЗАД СЕ СЕТИО...
ДО ЂАВОЛА...

... БИЛИ СУ У ОНОМ ХОТЕЛУ КАД ЈЕ УБИЈЕН СЕНАТОР МАКСВЕЛ! А УБИЦА НИКАД НИЈЕ БИО ПРОНАЂЕН!

ЗАИСТА ЈЕ ЧУДНО ДА ИХ НАЂЕМ ОВДЕ... КАД ГОСПОЂИ ФРЕНЧ ПРЕТИ СМРТ!

БЕРТ ЈЕ ПРЕДУЗЕО МЕРЕ ПРЕДОСТРОЖНОСТИ...
ОВИ МАЛИ МИКРОФОНИ СУ ЗГОДНИ ЈЕР МОЖЕШ СВУДА ДА ИХ ПОСТАВИШ.

А ОВАЈ ПРИЈЕМНИК ЈЕ ЗАИСТА ОДЛИЧАН. ПОЧИЊЕ ДА РАДИ ЧИМ ОСЕТИ НЕКИ ШУМ ИЛИ ЉУДСКИ ГЛАС.

ТАКО ЋУ ЗНАТИ ДА ЛИ ОНА ДВОЈИЦА ИМАЈУ НЕКЕ ВЕЗЕ СА ОВИМ ПОСЛОМ.

НЕЛИ, ДОЂИ ДА ВИДИШ МОРЕ! ДИВНО ЈЕ!
ЗДРАВО, ГОСПОЂИЦЕ ЦЕНЕТ!

ПОЗНАЈЕМО СЕ?
ЈОШ НЕ, АЛИ ТО ЋЕМО ИСПРАВИТИ. ЈА САМ БЕРТ ФЛИН.

У АВИОНУ САМ ВАС ПРИМЕТИО! СЛУЧАЈНО САМ ЧУО ВАШЕ ИМЕ. А САД СМО У ИСТОМ ХОТЕЛУ!

ИМАМО ЧАК И ЗАЈЕДНИЧКУ ТЕРАСУ!
СИМПАТИЧАН САМ ЈОЈ. ДОБАР ЗНАК!

СИМПАТИЈА ЈЕ УБРЗО ПРЕРАСЛА У ПРИЈАТЕЉСТВО.
ДРАГО МИ ЈЕ, ГОСПОДИНЕ ФЛИНЕ, ШТО ПРАВИТЕ ДРУШТВО МОЈОЈ ПРИЈАТЕЉИЦИ!

ИЗВИНИ ШТО ТЕ ОСТАВЉАМ САМУ, АЛИ БРЗО ЋУ СЕ ВРАТИТИ.
САМО ИДИ. ЈА ЋУ СЕ ОДМОРИТИ У СОБИ.

ПОШТО СУ СЕ РАСТАЛИ ОД НЕЛИ, УШЛИ СУ ПРЕКО ТЕРАСЕ У БЕРТОВУ СОБУ.
ЈЕСИ ЛИ ЗА ШАМПАЊАЦ?
ЗАР У ОВО ДОБА?

МИСЛИЛА САМ ДА СИ МЕ ДОВЕО ОВАМО РАДИ НЕЧЕГ ДРУГОГ...
А ТО ЈЕ?

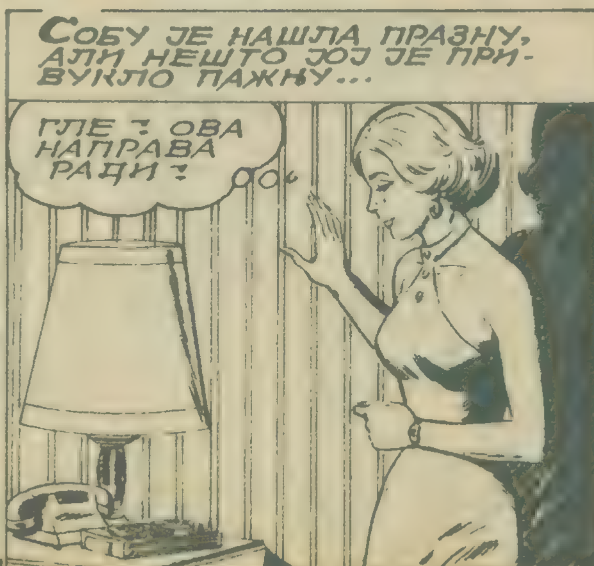

ПОГОДИ...

БЕРТУ СУ СЕ УВЕК ДОПАДАЛЕ ОТВОРЕНЕ ДЕВОЈКЕ...

ХАЈД'МО САД НА ВАЗДУХ, ДРАГИ...

У СУМРАК, НЕЛИ СЕ ПРОБУДИЛА...
КО ЗНА ГДЕ ЈЕ ЦЕНЕТ?

МОЖДА ЈЕ ЈОШ У СОБИ СВОГ ПРИЈАТЕЉА...

СОБУ ЈЕ НАШЛА ПРАЗНУ, АЛИ НЕШТО ЈОЈ ЈЕ ПРИВУКЛО ПАЖЊУ...
ГЛЕ! ОВА НАПРАВА РАДИ!

ЗАИНТЕРЕСОВАНА, ОКРЕНУЛА ЈЕ ДУГМЕ...
ЧЕМУ ЖУРБА, ТОМИ? ФРЕНЧ ТО НИЈЕ ТРАЖИО.
НЕКО ГОВОРИ О МОМ МУЖУ!

РЕКАО ЈЕ ДА МУ УБИЈЕМО ЖЕНУ И МИ ЋЕМО ТО УЧИНИТИ. САМО МИРНО...

МОРАМО ПРОУЧИТИ ЊЕНЕ НАВИКЕ И ИЗАБРАТИ ПРАВИ ТРЕНУТАК... ХАЈДЕМО САДА У ШЕТЊУ.

КАД ЈЕ МАГНЕТОФОН ПРЕСТАО ДА РАДИ ВИДЕЛА ЈЕ ДВА ЧОВЕКА КАКО ИЗЛАЗЕ ИЗ СВОЈЕ СОБЕ.
ОНИ СУ РАЗГОВАРАЛИ.

ЗА ТО ВРЕМЕ...
ТАКО САМ СРЕЋНА, БЕРТЕ! АЛИ, ХАЈДЕМО! НЕЛИ ЈЕ САМА!

ОХО! ОВАЈ НЕ ГУБИ ВРЕМЕ!

ВРАТИВШИ СЕ У СОБУ БЕРТ ЈЕ УКЉУЧИО МАГНЕТОФОН.
ДА ВИДИМ ШТА СУ РЕКЛИ.
ПА, КАД ЋЕМО НА ПОСАО?

ЧЕМУ ЖУРБА, ТОМИ? ФРЕНЧ ТО НИЈЕ...
ЧУДНО! ОВДЕ СЕ ПРЕКИДА!

МИСЛИО ЈЕ И МИСЛИО, ДОК НИЈЕ ДОШАО ДО ЗАКЉУЧКА...
НЕКО ЈЕ БИО ОВДЕ И СВЕ ИЗБРИСАО. АЛИ, КО? МОЖДА ОНА ДВОЈИЦА...

ТАДА ЈЕ СПАЗИО НЕШТО НА ПОДУ. ОДМАХ ЈЕ ПРЕПОЗНАО ДУГМЕ...
СА НЕЛИНЕ ЦИПЕЛЕ. ОНА ЈЕ ИЗБРИСАЛА ТРАКУ. АЛИ, ЗАШТО?
ДУШО...

НЕЛИ МИ ЈЕ ОСТАВИЛА ПОРУКУ: ОТИШЛА ЈЕ У НОЋНИ КЛУБ.
ЗНАЧИ, РЕШИЛА ЈЕ ДА СЕ МАЛО РАЗОНОДИ.

ЈА ВОЛИМ ПЛЕС. ДА ПОЂЕМО И МИ?
ДА... БАШ ДИВНО!

ЕНО ЈЕ!
ЧУДНО, НИКАД СЕ НИЈЕ ЗБЛИЖАВАЛА С НЕПОЗНАТИМА...

НЕЛИ КАО ДА ЈЕ РЕШИЛА ДА СЕ ПРОМЕНИ.
ОНАЈ ВИСКИ САМ ПРОСУЛА САМО ДА БИСМО СЕ УПОЗНАЛИ...

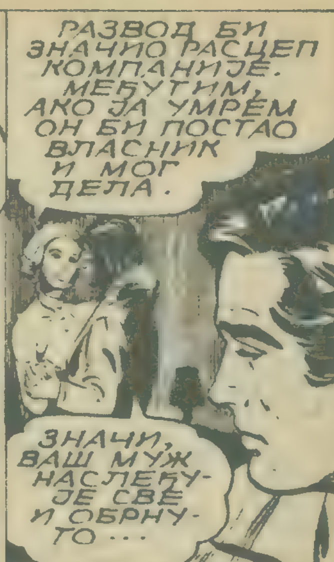

...НА ОДМОРУ САМ И ПОТРЕБНО МИ ЈЕ ДРУШТВО.
АЛИ, КАКО СТЕ ИЗАБРАЛИ БАШ МЕНЕ?

ЗАТО ШТО СТЕ ПОТПУНО ДРУКЧИЈИ ОД МОГ МУЖА!

ПРВО НЕШТО ДА ПОПИЈЕМО. ВАЖИ?
НАРАВНО. ЗЛАТО...
ДА МИ ЈЕ САМО ЗНАТИ ШТА ОНО ДВОЈЕ ПРИЧАЈУ?

РЕКАО БИХ ДА МРЗИТЕ МУЖА.
ПРЕЗИРЕМ ГА. ОН ТО ЗНА, А ИПАК НЕ ПРИСТАЈЕ НА РАЗВОД!

МОЖДА ВАС ЈОШ ВОЛИ?
НЕ. РАЗЛОГ ЈЕ ДРУГИ. СУВЛАСНИЦИ СМО ЈЕДНЕ ИНДУСТРИЈСКЕ КОМПАНИЈЕ.

РАЗВОД БИ ЗНАЧИО РАСЦЕП КОМПАНИЈЕ. МЕЂУТИМ, АКО ЈА УМРЕМ ОН БИ ПОСТАО ВЛАСНИК И МОГ ДЕЛА.
ЗНАЧИ, ВАШ МУЖ НАСЛЕЂУЈЕ СВЕ И ОБРНУТО...

ТАЧНО. ЗАТО ВАС ЈЕ НАЈМИО ДА МЕ УБИЈЕТЕ.
ВИ СТЕ ЛУДИ!

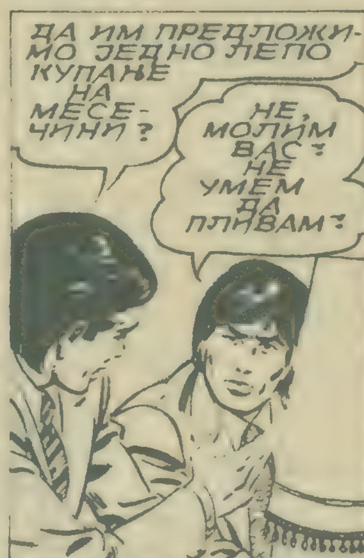

САСВИМ ПРИБРАНА, НЕЛИ МУ ЈЕ ИСПРИЧАЛА О МАГНЕТОФОНУ.
ОНАЈ ГАД!
НЕ БРИНИТЕ, СВЕ САМ ИЗБРИСАЛА...

СОМИ ЈЕ ЗБУЊЕН... НЕЛИ ВОДИ ИГРУ.
ИМАМ ПРЕДЛОГ. КОЛИКО ТРАЖИТЕ ДА УБИЈЕТЕ ЊЕГА УМЕСТО МЕНЕ?

СОМИ РАЗМИШЉА. ОВО БИ МОГЛО БИТИ ВЕЛИКА ШАНСА.
ХОЋУ СВЕ, НЕЛИ. ТО ЈЕСТ, ХОЋУ ТЕБЕ. КАД ПОСТАНЕШ УДОВИЦА, ОЖЕНИЋУ СЕ ТОБОМ.

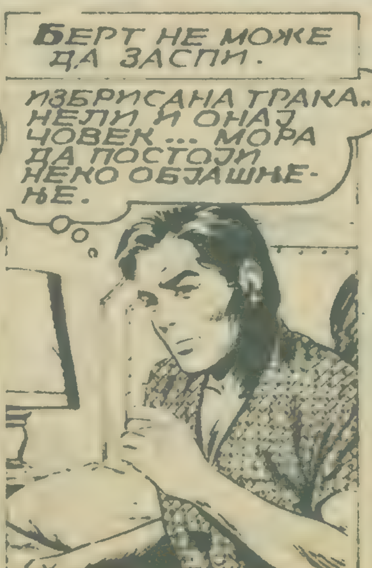

ЏЕНЕТ, ДА ТИ ПРЕДСТАВИМ СОНИЈА ЛАРСЕНА. ДОПАШЋЕ ТИ СЕ...

МАЛО КАСНИЈЕ...
НЕЛИ, РАДУЈЕМ СЕ ШТО СИ СРЕЋНА!
НЕ ОБРАЋАЈ ПАЖЊУ. МАЛО ЈЕ ЦВРЦНУЛА!

ДА ИМ ПРЕДЛОЖИМО ЈЕДНО ЛЕПО КУПАЊЕ НА МЕСЕЧИНИ?
НЕ, МОЛИМ ВАС! НЕ УМЕМ ДА ПЛИВАМ!

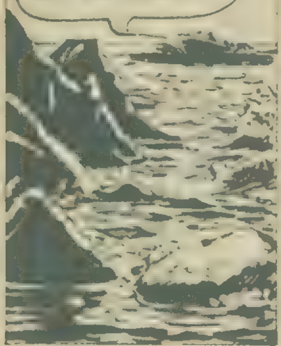

ИЗВИНИТЕ НАС. ЏЕНЕТ ЈЕ СУВИШЕ ПОПИЛА. ТРЕБА ДА СЕ ИСПАВА.
ИДЕМ И ЈА!

МИСЛИМ ДА МНОГО РИЗИКУЈЕШ.
МЕЊАМО ПЛАН. КРЕЋЕШ НА ПУТ: У ГРАДУ ТЕ ЧЕКА ЈЕДАН ПОСЛИЋ...

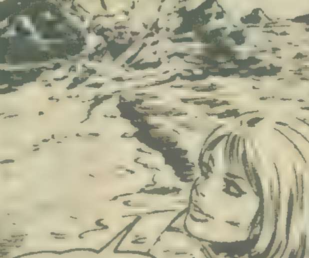

БЕРТ НЕ МОЖЕ ДА ЗАСПИ.
ИЗБРИСАНА ТРАКА... НЕЛИ И ОНАЈ ЧОВЕК... МОРА ДА ПОСТОЈИ НЕКО ОБЈАШЊЕЊЕ.

УЈУТРО, НЕЛИ И СОМИ ПОШЛИ СУ НА ИЗЛЕТ...
НЕЛИ, ЗАУСТАВИ И СЕДНИ ПОРЕД МЕНЕ. ОБАЛА ЈЕ ВЕЋ ДАЛЕКО...
СУВИШЕ ЖУРИШ.

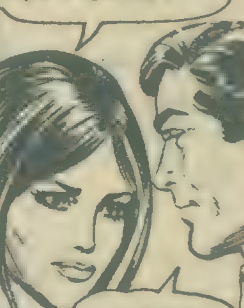

РАЗГОВАРАЋЕМО О БРАКУ ТЕК „ПОСЛЕ"...
У ОВОМ ТРЕНУТКУ ТИ СИ ВЕЋ УДОВИЦА. МОЈ ПРИЈАТЕЉ ЈЕ СИНОЋ ОТПУТОВАО.

ОДЛУЧИЛИ СУ ДА СЕ ВРАТЕ. НЕЛИ УПРАВЉА ЧАМЦЕМ. ОДЈЕДНОМ...
ПАЗИ, ЈУРИМО ПРАВО НА СТЕНЕ!

НЕЛИ ЈЕ ЗАКОЧИЛА ВОЛАН...
ТО И ХОЋУ, СОМИ. ВИШЕ МИ НИСИ ПОТРЕБАН...

СКОЧИЛА ЈЕ ТРЕНУТАК ПРЕ НЕГО ШТО СЕ ЧАМАЦ РАЗБИО О СТЕНЕ...
ТРАС
ЗБОГОМ, СОМИ!

СИНОЋ САМ ПРЕТЕРАЛА С ПИЋЕМ, АЛИ ДОБРО САМ СПАВАЛА.
А НЕЛИ? ЈОШ СПАВА?

НЕ. РАНО ЈЕ УСТАЛА. НАПИСАЛА МИ ЈЕ ДА ЈЕ ОТИШЛА С ЛАРСЕНОМ НА ИЗЛЕТ.
ЧАМЦЕМ? ИДЕМО И МИ!

НЕКИ ПРЕДОСЕЋАЈ ТЕРА БЕРТА ДА НАЂЕ НЕЛИ И СОМИЈА.
СУМЊАМ ДА ЈЕ ТО ОБИЧАН ИЗЛЕТ...
ЧУДНО! НЕ ВИДИ СЕ НИКАКАВ ЧАМАЦ!

МАЛО КАСНИЈЕ, УГЛЕДАЛИ СУ НЕШТО...
УПОМОЋ!

ШТА СЕ ТО ДЕСИЛО, ЗАБОГА?
СОМИ... ЗАКОЧИО ЈЕ ВОЛАН И... НАЛЕТЕЛИ СМО НА СТЕНЕ!

ПОКУШАЛА САМ ДА МУ ПОМОГНЕМ, АЛИ...
ХМ... ОН ИЗВОДИ ВРАТОЛОМИЈЕ, А НЕ ЗНА ДА ПЛИВА!

НА ПОВРАТКУ БЕРТ ЈЕ ВЕОМА ЗАМИШЉЕН...
ЈА САМ БРИНУО ЗА НЕЛИ, КОЈА ЈЕ ИЗВРСНА ПЛИВАЧИЦА А СТРАДАО ЈЕ СОМИ, КОЈИ НЕ УМЕ ДА ПЛИВА...

ГДЕ ЈЕ ПРИЈАТЕЉ ГОСПОДИНА ЛАРСОНА?
ОТПУТОВАО. СИНОЋ СМО ГА ОТПРАТИЛИ НА АЕРОДРОМ...

ВЕЋ САСВИМ СИГУРАН, БЕРТ ЈЕ ПОЗВАО КАПЕТАНА ФОСТЕРА ИЗ ПОЛИЦИЈЕ У ЛОС АНЂЕЛЕСУ.
УПОЗОРИТЕ ГОСПОДИНА ФРЕНЧА. ПЛАЋЕНИ ЗЛОЧИНАЦ ЈЕ ПОШАО ДА ГА УБИЈЕ!

АЛИ, ВЕЋ ЈЕ КАСНО...

ДОЂИ ПО МЕНЕ ЗА ЈЕДАН САТ, ЏО!
О КЕЈ, Г. ФРЕНЧ.

ТА-ТА-ТА-ТА

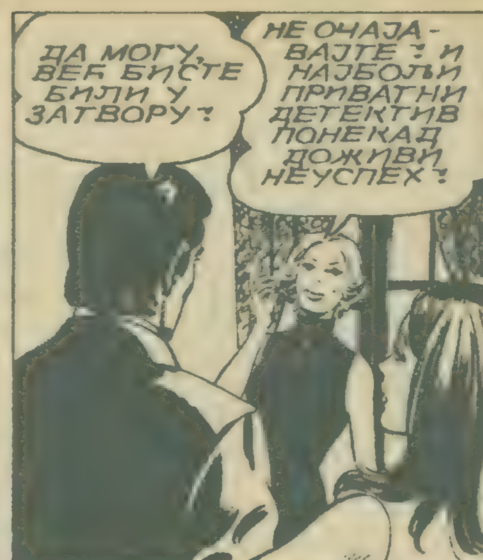

ПОЛИЦИЈА ЈЕ СТИГЛА САМО ДА ОНЕМОГУЋИ БЕКСТВО ТОМИЈУ...
ТА-ТА-ТА-ТА!
ДВА ДАНА КАСНИЈЕ ЕНТОНИ ФРЕНЧ ЈЕ САХРАЊЕН.

НЕЋУ МОЋИ ДА ОТПУТУЈЕМ С ТОБОМ, БЕРТЕ. МОРАМ ДА ОСТАНЕМ СА НЕЛИ. ОЧАЈНА ЈЕ.
ОЧАЈНА? ОНА ЈЕ НАЈСРЕЋНИЈА ЖЕНА НА СВЕТУ!

ЈЕ ЛИ ТАЧНО? ВИ СТЕ НАЈМИЛИ СОМИЈЕВОГ ПРИЈАТЕЉА ДА УБИЈЕ ВАШЕГ МУЖА!

НЕЛИ ГА ЈЕ УНЕЗВЕРЕНО ГЛЕДАЛА.
ЧУЛИ СТЕ РАЗГОВОР ДВОЈИЦЕ ГАНГСТЕРА И ИЗБРИСАЛИ СТЕ ЊИХОВЕ РЕЧИ СА ТРАКЕ, АЛИ БИЛО МИ ЈЕ ЈАСНО КО ЈЕ ТО УЧИНИО!

ЗАТИМ СТЕ ИЗАЗВАЛИ СОМИЈЕВУ СМРТ!
МОЖЕТЕ ЛИ ТО ДОКАЗАТИ?

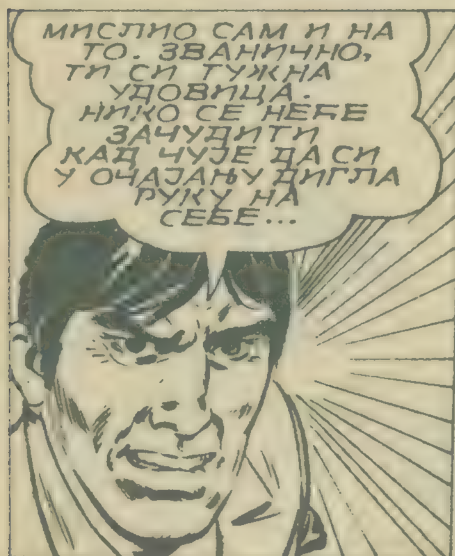

ДА МОГУ, ВЕЋ БИСТЕ БИЛИ У ЗАТВОРУ!
НЕ ОЧАЈАВАЈТЕ! И НАЈБОЉИ ПРИВАТНИ ДЕТЕКТИВ ПОНЕКАД ДОЖИВИ НЕУСПЕХ!

ЏЕНЕТ ТО СЛУША С НЕВЕРИЦОМ, ЗБУЊЕНА.
ИДИ С НИМ, ЏЕНЕТ! ЗНАМ ДА МЕ НЕЋЕТЕ ПОЗВАТИ НА ВЕНЧАЊЕ, АЛИ ЈА ТИ ИПАК ЖЕЛИМ СВАКУ СРЕЋУ!

ПРАТИЛА ИХ ЈЕ ПОГЛЕДОМ ...
НЕМА ДОКАЗА ПРОТИВ МЕНЕ ... И НЕЋЕ ИХ НИКАД БИТИ!

ШУМ ИЗА ЊЕНИХ ЛЕЂА НАТЕРАО ЈУ ЈЕ ДА СЕ ОКРЕНЕ ...
СОМИ!
ТАЧНО ЈЕ ДА НЕ УМЕМ ДА ПЛИВАМ, АЛИ САМ СЕ ЧВРСТО ДРЖАО ЗА ОЛУПИНУ ЧАМЦА!

БАШ МИ ОДГОВАРА ШТО МЕ СМАТРАЈУ МРТВИМ. ТАКО ЋУ ОСТАТИ У СЕНЦИ.
АКО МЕ УБИЈЕШ ПОЛИЦИЈА ЋЕ ЗНАТИ КО ЈЕ ...

МИСЛИО САМ И НА ТО. ЗВАНИЧНО, ТИ СИ ТУЖНА УДОВИЦА. НИКО СЕ НЕЋЕ ЗАЧУДИТИ КАД ЧУЈЕ ДА СИ У ОЧАЈАЊУ ДИГЛА РУКУ НА СЕБЕ ...

ШТА ТО ТРАЖИШ, ЏЕНЕТ?
ЗАБОРАВИЛА САМ КЉУЧЕВЕ КОД НЕЛИ. ВРАТИМО СЕ, МОЛИМ ТЕ!

ТАКО СУ БИЛИ ОЧЕВИЦИ ГРОЗНОГ ПРИЗОРА ...
ОХ, ПОГЛЕДАЈ!

МРТВА ЈЕ. НИЈЕ МОГЛА ДА ПРЕЖАЛИ МУЖА. А МИ СМО МИСЛИЛИ ...
НЕ ЖУРИ СА ЗАКЉУЧЦИМА!

ФЛИН ЈЕ ПРИМЕТИО ЈЕДНУ ЉУДСКУ ПРИЛИКУ КАКО СЕ БРЗО УДАЉАВА.
СТОЈ, СОМИ!

СОМИ ЈЕ ИЗВУКАО ПИШТОЉ, АЛИ ФЛИН ЈЕ БИО ХИТРИЈИ.

О, КАКАВ УЖАС!
САД ЈЕ ТЕК КРАЈ!

ХАЈДЕМО, МОРАМО ПОЗВАТИ ПОЛИЦИЈУ! ОТПУТОВАЋЕМО ШТО ПРЕ И ПОКУШАТИ ДА СВЕ ОВО ЗАБОРАВИМО!

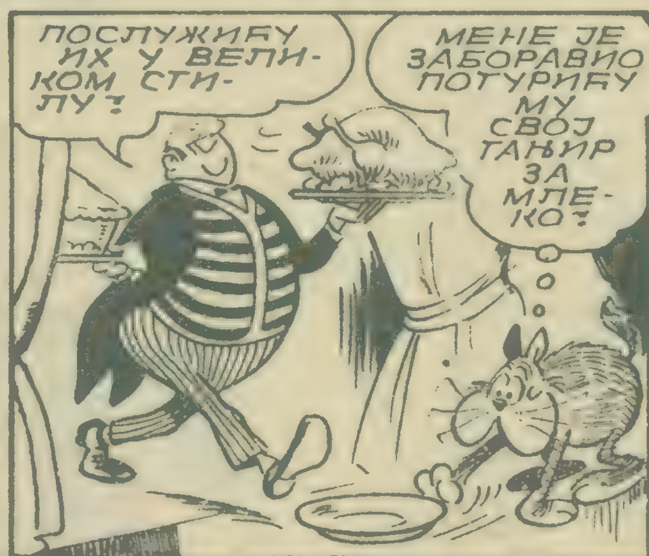
КРАЈ

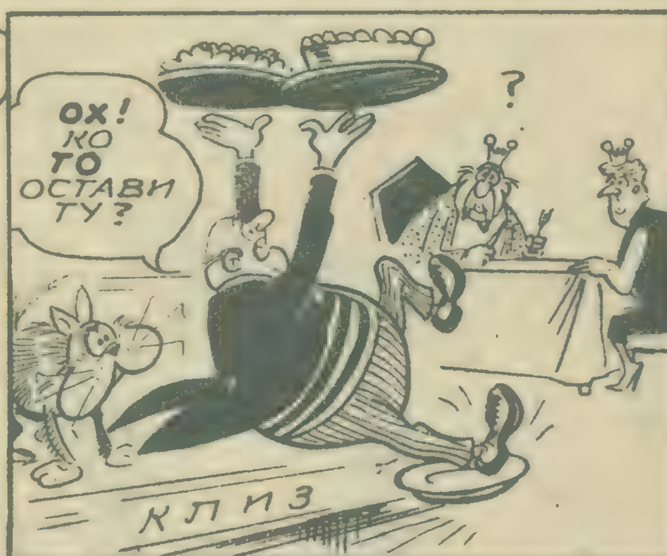

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП: **три мускетара**

ПОПАЈ
BY BUD SAGENDORF

КУПИО САМ ТИ ПОКЛОН-ЧИЋ!

ЈУ-ХУ, ДРАГИ!
ТВОЈА ЉУБЉЕНА ЈЕ СТИГЛА!

ШТА СИ...?
РЕК'О САМ ТИ ДА САМ КУПИО КИЋИ КАУБОЈСКЕ ЧИЗМЕ!
?
?

Е, НИКАД НИШТА ГЛУПЉЕ НИСАМ ЧУЛА! КУПИТИ ЧИЗМЕ ДЕТЕТУ КОЈЕ ЈОШ ПУЗИ!
АЛ' КАД ЈЕ ЖЕЛЕО!

КВАРИШ ГА! КУПУЈЕШ МУ СВЕ ШТО ЗАЖЕЛИ!
ПА ОН ЈЕ МОЈЕ ЈЕДИНО УСВОЈЕНО ДЕТЕ!

ТО ЈЕ БАЦАЊЕ ПАРА!
ПА НЕЋЕ СЕ БАЦИ-ТИ!

КЛОМП
КЛОМП
?
?

?
?
?
ДОДУШЕ, САД МОЖЕ ДА НОСИ САМО ЈЕДНУ!
КЛОМП
КЛОМП КЛОМП

НАЈБРЖИ РЕВОЛВЕРАШИ

Револвераши Дивљег запада били су људи различитих професија, али им је једно било заједничко — прво су пуцали, па тек онда постављали питања.

Мит о „најбржем револверашу" стар је колико и сам Дивљи запад и у њему су измешани историја и легенда. Једно је сигурно — револвераши Дивљег запада нису били ни злочинци ни хероји већ људи свога времена, а време је било силовито. Између 1866. и 1900. године од „тровања оловом" изгинуло је на америчком Западу око 20 хиљаде људи. На хиљаде погибија биле су последица породичних свађа и обрачуна међу ранчерима.

Маршал Вирџил Ерп, његова браћа Вајат и Морган и пријатељ Док Холидеј обрачунали су се 26. октобра 1881. код О.К. Корала у Томбстону, држава Аризона, са Билијем Клантоном, Франком и Томом Клејборном.

Растојање међу противницима на почетку најчувенијег обрачуна Дивљег запада износило је свега 3 метра, употребљени су револвери, а Док Холидеј се помогао подсеченом сачмаром. Погинули су Били Клантон и браћа Маклори. Обрачун је био врхунац једногодишње препирке између Ерпових и Клантонових око власти у Томбстону.

То је прва истина о обрачуну код О.К. Корала.

Овај догађај испричан је и забележен у много различитих верзија. Све до једне трудиле су се да сакрију да се обрачун одвијао строго по неписаним правилима Дивљег запада и да није трајао више од једног минута! Биограф Стјуарт Лејк претворио је Вајата Ерпа у натчовека који је малтене сам држао у шаху читав Дивљи запад.

Од тада, он и његова браћа представљани су увек као свемоћни витезови који уливају страх и трепет где год се појаве. У ствари, све док их обрачун у Томбстону није учинио бесмртним, Вајат је био сасвим непознат правник, а његов пријатељ Док Холидеј исто тако непознат зубни лекар.

МРТВАЦ КОЈИ ХОДА

Револвераши попут њих двојице били су различитог порекла и различито су приступали свом занату али им је једна црта била заједничка — прво су пуцали, па тек онда постављали питања. Тако је било сигурније.

Чувени Бил Хикок, звани Дивљи Вил, био је јунак једног двобоја који се и у стварности одиграо онако како су га касније представили холивудски филмски редитељи. До сукоба је дошло једног јулског дана 1865. у Спрингфилду у држави Мисури, а почео је мање-више класично.

Картајући се са бившим јужњачким војником Дејвом Татом, Хикок је изгубио часовник. Дошло је до препирке и Тат је запретио да ће са сатом на преслима прошетати градским тргом. Дивљи Бил му је посаветовао да то никако не чини ако не жели да буде „мртвац који хода"!

Тат се ипак око 6 по подне појавио на тргу кочоперећи се са Билијевим часовником. Бил се издвојио из узбуђене гомиле и полако пошао према њему. На педесетак метара растојања Тат је извукао пиштољ, опалио и — промашио! Истог часа Дивљи Бил је извукао свој, повукао обарач и погодио Тата право у срце. Потом се окренуо Татовим суграђанима и рекао:

— **Јесте ли задовољни, господо? Цеви за појасеве или ће бити још мртвих!**

Дружина се ужурбано разишла пошто се надалеко знало да је Бил Хикок „брз као мисао". Дивљи Бил је ухапшен и на суђењу ослобођен јер је пуцао у самоодбрани. Према закону Запада био је невин.

ОПАСНО ЗАНИМАЊЕ

Евел Нивел, Американац који је досад извео преко 300 смртоносних скокова од којих се 11 завршило лежањем у болници, наставио је да се бави својим опасним занимањем. Наиме, пошто се његов скок с мотором преко кањона Снек Ривер у САД септембра прошле године завршио неуспехом и поновним лежањем у болници Нивел је недавно у Лондону извео нов подвиг. На мотоциклу, возећи брзином од 160 километара на час, Нивел је скочио с висине од 35 метара и прескочио 13 лондонских аутобуса поређаних један поред другог. Опасно? Свакако! Али, у младости се Нивел бавио још опаснијим послом: обијао је сефове, а то га није доводило у болницу, већ у — затвор.

НАПОЛЕОН ЗЛОЧИНА

Овај неписани, па ипак доследно поштовани закон гласио је: убијеш ли ненаоружано лице, починио си убиство; али, ако је жртва носила оружје, сви су изгледи да ћеш бити разрешен кривице, чак и ако је у тренутку када си опалио жртва била окренута леђима. Наравно, такав закон штитио је убице само у судској дворани, а не и од линча.

Најчувенији револвераши углавном су гледали да не дирају једни у друге ако није баш неопходно. Њих су чешће изазивали људи који су желели да се прочују или они којима није била позната њихова вештина. После тога обично их више није било, а у сасвим изузетним случајевима постајали су славнији до смакнутог славног револвераша. То се могло назвати сменом генерација.

Хенрија Пламера из државе Монтане звали су шездесетих година прошлог века Наполеоном злочина, а сматран је и најбржим револверашем тог дела Сједињених Држава. Био је у стању да за цигло 3 секунде извуче револвер и испали 5 метака! Звање шерифа омогућило му је да дуго времена некажњено упражњава ову своју страст.

Без обзира на суперрефлексе револвераши, ни они најбољи, нису дуго живели. Ретки срећници били су Бат Мастерсон који је умро 1921. године као спортски новинар за радним столом своје њујоршке редакције и Вајат Ерп који је завршио живот 1929. у осамдесетој години као угледан грађанин.

Б. Д.

ЗА НАГРАДУ ОД 1000 ФУНТИ

Незграпни авион браће Рајт прелетео је 1903. године „пуних" 60 стопа, а две године касније 39 километара. Већ 1909. године лондонски „Дејли Мејл" је расписао награду од 1000 фунти стерлинга за човека који ће први прелетети Ламанш.

Тај оглас прочитао је један француски фабрикант фарова који се налазио пред банкротом. Луј Блерио није био на рубу финансијског слома због тога што није било купца за његове фарове, већ зато што је хтео да победи небо. Луј Блерио је конструисао и о свом трошку саградио једанаест авиона који су му донели неколико медаља и 800.000 франака дуга.

САМО ЈЕДАН ОД СТОТИНУ

Награда од 1000 фунти, то јест 25.000 франака, није могла фабриканта да извуче из дугова ,али је могла да му донесе славу какву до тада још ниједан авијатичар није стекао. Пословни Француз је схватио да слава може лако да се искористи као реклама, а добра реклама претвори у новац.

— Морам да „прескочим" Ламанш! — одлучио је.

Луј Блерио је врло добро знао да његов авион може да прелети највише 32 км, колико је на најужем месту износио Ламанш, али да од сто покушаја успева само један. Остали се свршавају принудним слетањима.

Двадесет петог јула 1909. године он је својим дванаестим авионом једнокрилцем „Блерио XII", пријатељем, такође авијатичарем, Алфредом Лебланом и репортерима париског „Матена" Робером Гереном и Шарлом Фонтеном стигао у сеоце Ле Барак на морској обали три километра од Калеа.

Три дана је над Ламаншом дувао јак ветар. Четвртог дана, 25. јула 1909. године у пола три изјутра, Леблан је пробудио пријатеља:

— Данас имаш шансу! —рекао је. — Ветар дува према Доверу! Биће ти добар савезник!

Тачно у 4.41 часова Леблан је са једне стране три пута махнуо белом заставом. Торпедни разарач „Експерт" који је био одређен да прати летача, исловио је пуном брзином према западу. Истовремено је Блерио упалио свог једнокрилца с мотором од само 22 коњске снаге! Одмах затим је узлетео и ускоро се изгубио у плаветнилу летњег неба. Имао је срећу: мотор је радио мирно и равномерно. Није га изневерио, што је у то доба био чест случај, целом дужином лета.

МИРАН ЛЕТ

Када је стигао надомак енглеске обале, Блерио је погледом потражио француску триколору. Знао је да га новинар Фонтен чека са заставом на енглеској обали, иза доверске тврђаве, на ледини погодној за слетање. Тачно над стенама које се издижу из мора, Блерио је угледао заставу. Разабрао је и два човека: Фонтена и његовог колегу фото-репортера.

Шарл Фонтен је у „Матену" описао последње тре

БЛЕРИО ЈЕ ПОГЛЕДОМ ТРАЖИО ФРАНЦУСКУ ТРИКОЛОРУ. ЗНАО ЈЕ ДА ГА НОВИНАР ФОНТЕН ТУ НЕГДЕ ЧЕКА ДА БИ МУ ДАО ЗНАК ЗА СЛЕТАЊЕ.

нутке тријумфалног лета:

„Неколико пута сам кроз дурбин ухватио галебове и помислио да је то Луј. Чекао сам нестрпљиво. Изненада, лево испред себе, спазио сам нешто необично, велико као шева. Бивало је све веће и све одређеније. Он? Ускоро сам зачуо неодређени шум, затим неко необично зујање. Звук је постајао све јачи, чинило ми се да се претвара у грмљавину. Зграбио сам заставу и почео очајнички да машем, излажући се опасности да се стрмоглавим са стене. Тело ми је обузела дрхтавица. Плакао сам као дете. Да ли сам полудео? Сабрао сам се. Да, преда мном је био авион! У њему је био човек! Луј Блерио! Звук ми се није више чинио као грмљавина. Звук Лујевог мотора претворио се у победничке фанфаре".

Данас Фонтенове речи звуче врло патетично и доста смешно. Али, то су речи из 1909. године кад је авијација још била у пеленама. Кад је прелетање Ламанша било сензација над сензацијама. Блериоа је у Доверу очекивала чета новинара из Британије и других држава. Чим је бежични телеграф јавио из Калеа да је полетео, новинари су из „Лорд Ворден" хотела појурили на доверску плажу Сви су мислили да ће се Француз ту спустити.

Једино су француски новинар Робер Герен, који је смелог летача испратио у Калеу и Шарл Фонтен који га је дочекао на енглеској обали, знали да ће слетети на ледину иза доверске тврђаве. Њихови ексклузивни извештаји о сензационалном лету, које су пренеле све светске новине донели су им више новца нешто је износила награда „Дејли Мејла" самом Блериоу!

»ТО ЈЕ ИНВАЗИЈА!«

Чим је Блерио слетео, притрчали су му Фонтен и фото-репортер Мармје који није жалио плоче. Сликао је Фонтена како се рукује с Блериом, како га загрли и љуби, како га заогрће француском тробојницом.

Тек што је Мармје снимио те сцене, око групе Француза окупили су се људи који су без даха дотрчали. Били су то морнари и обалски стражари. Један од њих се, кад је општа радост прошла, прво се дубоко замислио, па затим, пола у шали, а пола у збиљи, рекао:

— То је инвазија!

Мисао тог морнара подржао је, у чланку под насловом „Енглеска више није острво!", једино „Дејли Мејл". Остале новине су „величанствену победу човека над небом" поздравиле као весника вечног мира међу народима и државама. Париски „Лентранжисан" је објавио оптимистичку прогнозу:

„Блерио је прелетео Ламанш. С ратовима је свршено. Ратови су онемогућени. Нема више граница!"

Само пет година касније груба стварност демантовала је оваква оптимистичка предсказања. У првом светском рату, авион који је човек направио да би послужио прогресу, постао је справа за убијање.

А. Р.

ЦРНА ГОРА ОБЈАВЉУЈЕ РАТ ВЕЛИКОЈ СИЛИ

Црна Гора је 6. августа 1914. године објавила рат Аустро-Угарској, а истог дана се појавила прокламација краља Николе којом позива Црногорце „у свети рат за слободу српства и југословенства".

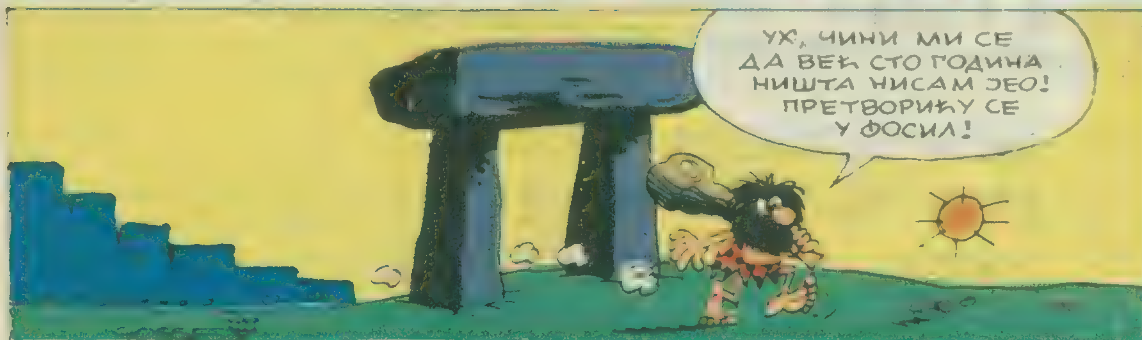
У први светски рат Црна Гора је ушла технички и материјално неспремна, јер се за непуне две године по трећи пут морала латити оружја, али сада против много јачег и опаснијег непријатеља него што је била Турска. Из два балканска рата изашла је са приличним губицима у људству, а осим тога, финансијски потпуно исцрпљена. Државна благајна била је такорећи празна — у њој се налазило само 600.000 перпера. И материјална спремност црногорске војске уочи првог светског рата била је слаба. Пешадија је углавном имала савремене руске пушке зване „московке" којих је било око

40.000, али и око 10.000 заробљених турских „маузерки". Због дуге употребе, после балканског рата, многе пушке су остале неисправне а осим тога за „маузерке" је било мало муниције. Али најгоре су ствари стајале с артиљеријом: топови су били различитих система и калибара, добрим делом застарели и скрометни, са недовољном количином муниције. У почетку рата, црногорска војска је располагала са 65 топова, од којих само 30 брзометних, и 30 исправних митраљеза.

Униформе су већином имали само војници који су служили стални кадар, а остали су пошли у рат у својим оделима. Црногорска војска је оскудевала у свему осим у људима и моралу у тренутку када се малена држава на Јадранском мору „усудила" да једној великој сили објави рат.

ПРЕПОТОПКО

УХ, ЧИНИ МИ СЕ ДА ВЕЋ СТО ГОДИНА НИШТА НИСАМ ЈЕО! ПРЕТВОРИЋУ СЕ У ФОСИЛ!

ТОЛИКО САМ ГЛАДАН ДА БИХ СМАЗАО ЦЕЛОГ ПЕПЕСАУРУСА! ЈЕДИНИ ЈЕ ПРОБЛЕМ ШТО ЊЕГА НЕ МОЖЕШ ДА САВЛАДАШ ТОЉАГОМ!

АХА! ЕВО ЈЕДНОГ! ПРОБАЋУ НОВУ ТАКТИКУ... НАПАД С ЛЕЂА!

СМРСКАЋУ МУ РЕП! ТУ ЈЕ НАЈОСЕТЉИВИЈИ!

ЕВО ТИ, НА! ЕВО ТИ!

ХИИИИ!

НИСАМ ЗНАО ДА ЈЕ ТОЛИКО ОТПОРАН!
ГРРР

АКО МЕ УХВАТИ... ПРОПАО САМ!

УХВАТИО МЕ!

СВА СРЕЋА ШТО ЈЕ ВЕГЕТАРИЈАНАЦ!
ЊАМ-ЊАМ

ВЕГЕТАРИЈАНАЦ?

КАКО СЕ ТОГА РАНИЈЕ НЕ СЕТИХ? ПОВРЋЕ ЈЕ И ТАКО ЗДРАВИЈЕ ОД МЕСА!

УРА! ЕВО РЕПЕ... САМО НА МЕНЕ ЧЕКА!

АААХ! ПРОГУТАЋУ ЈЕ У ЈЕДНОМ ЗАЛОГАЈУ...

?!!?

ХМ... НЕ МОЖЕ НИ НАПРЕД...

...НИ НАЗАД! ЗАГЛАВИЛА СЕ!

БУААА! БАШ САМ БАКСУЗ! УМРЕЋУ ОД ГЛАДИ... ПУНИХ УСТА!

ДВОБОЈ ЗБОГ КАРНЕВАЛА

ПОРУЧНИК ДЕ ПЕРЦЕЛ ЖУРНО ЈЕ НАПУСТИО ПОЗОРИШТЕ, БАЦИО СЕ НА КОЊА И У БЕЛОЈ ПЕНИ СТИГАО У ЛОДИ. ТАМО ЈЕ ИЗВУНАО ИЗ КРЕВЕТА БУНОВНОГ ГРИЗОНИЈА И НАТЕРАО ГА ДА КАРЛУ ДЕМБОВСКОМ ПОШАЉЕ СЕКУНДАНТЕ.

Невоље Карла Дембовског почеле су у поподневним часовима последње карневалске суботе 1833. године. Шеталиште на бедемима између миланских градских капија Порта Нуова и Порта Ренца врвело је од маски, препуних кочија, отмених јахача. У раздраганој гомили налазило се и доста аустријских официра у цивилу који су дошли из касарне у Лодију да се провеселе јер је Ломбардија била под аустријском окупацијом.

На све стране летеле су шарене конфете и траке али би, мање или више шале ради, пролетео и понеки камен, комад гипса, брашно. Тако се догодило да је прегршт гипса погодила Карла Дембовског право у лице.

Када је отро очи од прашине, Дембовски је недалеко од себе угледао отворену кочију и у њој четири младића како се смеју као луди, очигледно на његов рачун. Један од њих се највише смејао и млади Дембовски у бесу је закључио да га је он и гађао.

Притрчао је кочији, зграбио бич и ошинуо дрзника. Младићи су му узвратили ударајући га чиме су стигли. Кочија је убрзо морала да настави пут пошто је гомила у закрченој улици бучно протестовала, а Дембовски је сместа сазнао да се, на своју несрећу, намерио на аустријске официре из хусарске регименте и да је управо ишибао поручника грофа Гризонија из Истре.

УВРЕДА ЦАРСКОГ ВЕЛИЧАНСТВА

Карло Дембовски био је Италијан, син Наполеоновог генерала пољског порекла и Марилде Висконтини из високог миланског племства. Мајка, која је рано остала удовица, била је чувена по лепоти и по тајним политичким везама са либералима. У њу су, између осталих, били лудо заљубљени славни песник Уго Фосколо и не мање славни књижевник Стендал.

Двадесет трогодишњи Карло није наследио ни мајчину лепоту, ни очев војнички дух. Био је обичан младић, неупадљив, инжењер који је имао доста новца, те није морао да упражњава своју професију.

Када се охладио, Дембовски је схватио у какав је незгодан сос упао. Вест се брзо рашчула и пријатељи су му саветовали да оде из Милана док се ствар не заборави. Послушао је, али није издржао дуго. Већ 13. марта увече појавио се одевен по пропису у миланској „Скали". Његово присуство и те како је запажено.

На првој паузи пришао му је аустријски поручник Александер де Перцел, представио се и званичним тоном га упитао како се усудио да увреди његово величанство цара шибајући његовог официра. Дембовски је знао шта му част налаже и сместа је понудио задовољење грофу Гризонију.

Де Перцел је хитно напустио позориште и у белој пени одјахао у Лоди. Извукао је из кревета буновног Гризонија који је тако рећи за боравио читав догађај и није га оставио на миру све док овај није обећао да ће послати Дембовском позив на двобој.

Дембовски није нарочито баратао оружјем и из неких разлога више је волео да се туче мачем. Секунданти су, међутим, инсистирали на сабљама и тако је и одлучено, али су директни убоди врхом оружја били забрањени. За место двобоја изабрана је пољана на имању породице Ерба, у близини Горлија.

ДОВОЉАН ЈЕ ЈЕДАН ЛЕШ

У рано поподне 15. марта стигао је на заказано место Карло Дембовски у цилиндру и фраку, у пратњи секунданта грофа Антонија ди Белђоза и Масимилијана Мајнонија, својих најмилијих пријатеља. Истовремено је из других кочија изашао гроф Гризони са секундантима, од којих је један био де Перцел, и са војним лекарем бароном Баконијем.

Противници су поскидали фракове и цилиндре, узели сабље и дуел је почео. Први напад личио је на обично чаркање. При другом догодило се нешто што нико није желео — Дембовски је, изгледа нехотице, зарио врх сабље Гризонију у груди!

Истог часа и Гризони је Дембовског погодио у главу. Но, док је овај брисао крв са огреботине, Гризони се срушио и изустио: „Умирем!" и издахнуо.

Настала је гужва, де Перцел је зграбио Гризонијеву сабљу вичући да га освети, Дембовски је успео да закачи оштрицом ногу свог секунданта. Најзад су пријатељи, којима је био довољан један леш, успели да убеде де Перцела да освету остави за други пут.

Али кочијаш изнајмљених кола одбио је да повезе мртваца у Милано и секунданти су уз помоћ окупљених сељака пренели посмртне остатке грофа Гризонија у кућу градоначелника Горлија. Овај је, плашећи се да и њега не окриве, обавестио шефа миланске полиције и леш је одмах пребачен у тврђаву Сфорца. Одатле је сутрадан у пратњи почасне чете одвезен у Лоди.

САМОУБИСТВО

Двобоји су у то време већ били забрањени и де Перцел је покушао да сакрије прави узрок Гризонијеве смрти тврдећи да је поручник погинуо при паду с коња. Детаљна аутопсија је ово порекла, а вест о дуелу стигла је као на крилима чак до двора у Бечу.

Карло Дембовски и његови секунданти одјурили су право са двобоја у иностранство. Нису погрешили јер је аустријски цар Франц I наредио свом шефу полиције да спроведе строгу истрагу.

Суђење Дембовском одржано је у одсуству окривљеног. Двобоји између цивила и војника третирани су у то време у Ломбардији као политичка провокација против Аустрије и Дембовског је чекала робија од двадесетак година. Али, при крају суђења дошло је до изненадног обрта који никада није протумачен: из Беча је стигао декрет о помиловању, потписан царевом руком, под условом да Дембовски никада више не крочи на тле Италије!

Јавност је била запрепашћена. Причало се свашта, али најупорније да официр кога је Дембовски ишибао у кочији није био гроф Гризони већ син аустријског фелдмаршала Радецког! Да би се избегао скандал изазван де Перцеловом брзоплетошћу, на двобој је, уместо њега, изишао најмлађи међу поручницима гроф Гризони. Али, зар Дембовски не би приметио да је у питању сасвим друга личност? Можда и не би, јер се туча одиграла сувише брзо.

Карло Дембовски остао је у изгнанству. Дуго година лутао је Европом, забављао се више него што му је иначе био обичај. Онда је изненада почео да показује знаке менталне поремећености и смештен је у један швајцарски санаторијум где је извршио самоубиство.

Б. Д.

ГАУЧИ

1) Јужна Америка, 2) Аргентина, 3) Буенос Аирес, 4) област пампи, 5) 1815. генерал Сан Мартен, ослободилац Аргентине, образовао је одред гауча у црвеним доламама које су звали „ђаволима“. На слици гаучо-војник, 6) мамузе, 7) мачета, 8) жиг за маркирање стоке, 9) нож који се носи о појасу, 10) кама која се носи у чизми, 11) бич, 12) шешир, 13) ласо, 14) типично седло гауча с руном, 15) мате — парагвајски чај, 16) чајник, 17) ћуп, 18) грб Републике Аргентине са заставом, 19) нојево перје, 20) бола — кугла на ужету — користи се у лову, 21) корбач, 22) кондор из Анда, 23) ној, 24) лама, 25) јагње, 26) јато лешинара, 27) Кордиљери, 28) стада у пампи, 29) закржљало растиње, 30) естанција, имање и кућа покривена сламом или таласастим лимом и са зидовима облепљеним блатом, 31) ограда, 32) пеон — радник на естанцији, 33) старинска кола, 34) кочијаш са необичном пречагом и кожним папучама, 35) партија „трука“ игре са картама, 36) караван са гаучом који предводи товарне животиње, 37, 38) печење меса убијеног бивола на роштиљу, 39) караван којим се бале вуне превозе до градова на обали мора, 40) кроћење дивљег ждребета, 41) Индијанац из јужних предела пампаса, 42) гаучо у традиционалном оделу, 43) кактус, 44) гаучо жигоше теле, 45) теле ухваћено ласом, 46) гаучо са ласом, 47) неколико жигова којим се маркирају стада, 48) дивљи коњи, 49) хватање дивљих коња, 50) запрега са арњевима, 51) хватање бивола у трку, 52) лов помоћу боле, 53) ловац баца своје кугле које треба да зауставе животињу, 54) ловац витла болом пре него што ће је хитнути на животињу, 55) ној бежи испред ловца.

12
7
I
8
1
11
10
9
6
14
13
2
3
4
26
5
54
27
53
28
51
55
52
49
48
47
50
46
II
43
39
45
44
40
41
42

МИ СМО МЛАДИ...

Дан младости

До нашег најдражег празника, Дана младости, остала су још само четири дана. Штафета младости која је пре више од месец дана (1. априла) кренула из Брчког, места у коме је почела прва радна акција омладине Југославије, са рођенданским честиткама другу Титу приближава се Београду где ће у првим вечерњим часовима 25. маја на Стадиону ЈНА бити уручена слављенику. Од дана када је пошла на свој пут, штафетна палица са најискренијим жељама превалила је стотине километара. Носили су је омладинци, омладинке, радници и сељаци и припадници ЈНА.

Како ће омладина Београда поздравити Штафету, — упитали смо **председника Градске конференције Савеза социјалистичке омладине Миливоја Марковића.**

— Омладинци Београда ће се и ове године низом манифестација прикључити прослави Дана младости. Биће одржано неколико локалних радних акција на уређењима школских дворишта, паркова и културних споменика. Традиционална награда „Мајски цвет" додeлиће се и ове године, док ће се омладинци и припадници ЈНА поново срести на културно-спортској манифестацији „Здраво, млади". Већ по традицији, Штафета ће преноћити у Дому омладине, где ће се 24. маја одржати сусрет младих и носилаца Штафете.

То су само неке од многих манифестација којима млади обележавају свој празник, **Дан младости и рођендан друга Тита,** чијих се речи, казаних на **Осмом конгресу Савеза омладине Југославије у Београду 10. фебруара 1968. године** сви добро сећамо:

„Ја сам се увијек нарочито радовао што сам у сваком сусрету са младима могао да осјетим колико им на срцу лежи братство и јединство наших народа. На вама је посебна обавеза да ту драгоцјену тековину, која је била и остаје гаранција свих наших успјеха, даље његујете и учвршћујете и да се одлучно супротстављате свим покушајима да се оно наруши".

ЧИТАОЦИ ЈАВЉАЈУ... ВЕСТИ ИЗ САРАЈЕВА

На митингу у Рајловцу 6. априла ове године, одржаном поводом Дана ослобођења Сарајева и испраћаја Штафете младости, пред око 3000 младих, оркестар гарнизона извео је први пут нову композицију свог члана, војника Љубомира Нинковића, „Друже Тито, мајски цвете".

Део ове песме Љубе Нинковића, иначе члана групе С ВРЕМЕНА НА ВРЕМЕ који се тренутно налази у Рајловцу код Сарајева на одслужењу војног рока, преносимо и ми уз најсрдачније честитке за Дан младости свим младима широм наше земље.

Друже Тито, мајски цвете,
на реверу и у коси
са радошћу и са песмом
Армија ти поздрав носи.
Свуд са нама сложно ходи
цела земља, народ мој
сваким даном све се жешћи
за будућност води бој.
Певам руци што нас учи
целу чету, цели строј,
младост ће му крила дати
као ове песме пој.

Војни оркестар у коме се налази и аутор ове песме музичар Љуба Нинковић у последње време побрао је многа признања. Крајем прошлог месеца наступили су и на

Сарајевској телевизији у емисији за младе „На Ти..." а својим честим наступима у Дому ЈНА, радним организацијама, месним заједницама и омладинским клубовима још више су ојачали сарадњу припадника ЈНА и омладине града. Мада је члан групе С ВРЕМЕНА НА ВРЕМЕ Љуба Нинковић још релативно млад војник, задовољан је животом у армији и каже:

„Задовољан сам условима који су ми пружени, а такође и веома сам срећан што сам у јединици Богдана Драче који има најбољи војнички оркестар у граду. У групи свирају још и Давор Поредош, бубњар групе Драге Диклића и Милан Писковић, члан нишких ДЕМОНА. Овде сам наставио са компоновањем, тако да ми је једна композиција примљена и за „Београдско пролеће".

ВЕСТ СУ НАМ ПОСЛАЛИ НАШИ ЧИТАОЦИ, ДЕСЕТАР МАРКО ЛОПУШИНА И ВОЈНИК МИЋО МАРИНКОВИЋ

ЗАФИР ХАЏИМАНОВ

Ускоро ће се на домаћем тржишту појавити још један албум: прва самостална ЛП плоча Зафира Хаџиманова, певача који већ више од десет година са успехом ради и ствара на домаћој сцени. Овај свестрани музичар званично се појавио пред публиком још 1965. године на Загребачком фестивалу када је на вечери шансона за композицију Арсена Дедића „Човјек као ја" добио и прво признање. После тога уследили су наступи на свим домаћим смотрама забавне музике који нису оста-

ли незапажени. Многе награде освојене на фестивалима на најречитији начин говоре о Хаџиманову као врсној музичкој личности која још не силази са позорнице југословенске забавне музике.

Његов албум првенац (до сада је снимио ЛП-плочу са супругом Сенком Велетанлић) тематски обрађује три периода у животу овог уметника и носи назив „Организам, снови, успомене". У ту целину укомпоновао је и нешто од старе, Зафиру веома драге музике, као на пример мелодија „Био је мај". Композиција „Организам" евоцира успомене на гимназијске дане и говори о првој љубави. Аутобиографског карактера је и песма „Исти сан" која говори о томе како сви естрадни уметници, у жељи да учине људе срећнима, маштају живећи час у сновима а час у стварности, не схватајући да временом и сами постају сањари. Ту се налази још једна нумера, такође аутобиографска коју Зафир интерпретира уз помоћ супруге Сенке, а која говори о томе како се у животу за све треба помучити, изборити, на неки начин отети, „украсти". Зафир, који је до сада снимио око 40 малих плоча, и овом приликом је покушао да створи комбинацију нашег домаћег звука и оног који се у свету свира и слуша. Акценат је дат и на текст који по мишљењу Хаџиманова мора увек да буде брижљиво одабран и да има неку поруку. Поменимо на крају да су сви текстови и композиције Зафира, изузимајући две нумере за које су музику написали Александар Кораћ и Мики Живановић и једног текста узетог од познатог песника Драгана Лукића.

Нове плоче Продукције грамофонских плоча Загреб

КРУНОСЛАВ СЛАБИНАЦ

Популарни Кићо дуго се није појављивао на домаћим фестивалима. Наступом на Шлагеру сезоне обележио је свој успешан повратак. По мишљењу многих, композиција Ђорђа Новковића „Ја каква је на Вендбаши трава", која се нашла и на сингл-плочи Киће Слабинца била је једна од најбољих и награда ју је неправедно мимоишла.

ДУШКО ЛОКИН

Душко Локин, „вечито други" на Шлагеру, и ове године се морао задовољити тим пласманом. Композиција Ђорђа Новковића „Вјетри шуме, ријечи носе" веома је певљива и лако се памти. Иста је таква и нумера „Заплеши са мном овај плес" која се нашла на В страни овог сингла.

МИШО КОВАЧ

После дужег времена на овогодишњем Шлагеру сезоне наступио је и Мишо Ковач. После фестивала у Опатији, Мишо се опет одлучио на сарадњу са познатим композитором Александром Кораћем. Мелодија „Рањено је срце моје" је изразит хит, док песма са друге стране плоче „Три пољупца за њу" има такође великих изгледа да постане популарна.

ХИТ—ТЕЛЕГРАМИ

● Алис Купер спрема два нова албума.

● СТАТУС КВО је на турнеји по Британији повео пијанисту Енди Бауна

● Наслов новог албума групе МЕН мења се сваке недеље. Последњи гласи: »Velsh Convention« (Велшка веза).

● Продукција ЕМИ снимила је 22 сингла БИТЛСА од „Воли ме" (Love Me Do) до „Нека буде тако" (Let It Be).

● На турнеји по Француској група ХУ није хтела да се задовољи „кадилаком" који им је компанија Полидор ставила на располагање. На захтев чланова групе организатори су морали да им довезу из Лондона четири „бентлија".

● После три године непрекидног понављања група ДОГ се распала.

● Кеит Мун иде на турнеје с пратњом од 14 особа.

● Роџер Далтри је недавно напустио Париз својим приватним млазњаком.

● ФЕРПОРТ КОНВЕНШ (Fairport Convention) не постоје више. Одлука чланова овог састава је, како кажу, неопозива.

● Пошто је добио сувишних осам килограма Дејвид Ђоуви је почео свакодневно да узима часове из каратеа.

ОМЛАДИНА '76

Једна од најзанимљивијих и, по мишљењу многих, најинвентивнијих смотри забавне музике код нас свакако је она која се већ по традицији одржава сваког маја у Суботици. Традиција ни ове године неће бити изневерена јер је овогодишњи Фестивал уврштен у прославу Дана младости. Што се тиче званичног програма Фестивала, он ће бити одржан у петак и суботу 21. и 22. маја. Незваничан део, заказан је за поноћне сате, после полуфиналне и финалне вечери. У ноћи између првог и другог дана Фестивала, на приредби „Ми млади", разговараће се о новој музици да би вече касније време било уступљено музици и поезији коју су млади песници из целе земље послали на овогодишњи конкурс.

Да би и дневни програм био занимљив, организатор „Омладине '76", Дом омладине Суботице, припремио је манифестације под отвореним небом „Уметност, небо и ми" на којој ће се суботички песници, сликари и музичари срести са учесницима и гостима Фестивала.

Дан касније биће организовано традиционално рибоглаваčко такмичење у коме ће се учесници, подељени по екипама, такмичити за трофеј „Велика дрвена кашика". Поред ових манифестација предвиђено је и полагање венаца на споменик жртвама фашизма, планиране су посете младићима и девојкама из суботичких радних организација и посета председнику Скупштине општине Суботице.

Овај богати програм обећава да ће и овогодишња смотра, 16. по реду, свим учесницима и гостима остати у сећању. О новинама које нам доносе суботички мајски дани, разговарали смо са председником организационог одбора ОМЛАДИНА '76 Олајош Нађ — Миклошем који нам је између осталог рекао:

— Основна новост је прерастање нашег Фестивала, фестивала младих, у приредбу која се уклапа у званичан програм југословенске прославе Дана младости. Природно је што смо ову одлуку прихватили као велико признање за оно што смо до сада учинили. Трудићемо се, и мислим да ћемо и успети, новим садржајем да обогатимо ову смотру уметничког стваралаштва младих из читаве Југославије.

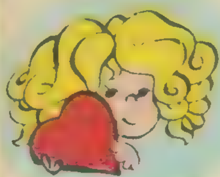
Поменимо још и то да се надамо да ће нам и овогодишњи Фестивал открити неко ново име домаће забавне музике као што је то до сада био случај. Јер, не треба заборавити да су многи млади певачи и композитори своје прве кораке учинили баш овде, у Суботици која је увек знала топло да дочека и поздрави све оне младиће и девојке који су, често са тремом, наступали пред препуном спортском халом.

На крају да се подсетимо прошлогодишњег Фестивала и једног од многих имена која смо тада први пут чули. Саша Алекс из Александровца је један од оних младића којима је Суботица указала шансу и који је знао да ту шансу и искористи. Познати композитор Александар Кораћ му је поверио своје песме, тако да је поред учешћа на ХИТ ПАРАДИ, у телевизијским емисијама и радио-програмима, Саша успео да за годину дана сними и два веома успела сингла.

ДОМАЋА ТОП-ЛИСТА

1. EJ, ДА МИ ЈЕ НАЋИ — Неда Украден — РТВ ЉУБЉАНА
2. ЛАКУ НОЋ, ДРАГИ, ЛАКУ НОЋ, ДРАГА — Лео Мартин — ПГП РТБ
3. САТЕЛИТ — Сман — РТВ ЉУБЉАНА
4. НЕ МОГУ СКРИТИ СВОЈУ БОЛ — Амбасадори — ДИСКОТОН
5. ДАЈ МИ, ДАЈ — Посебно пановање — ПГП РТБ
6. ВАГАБУНД — Здравко Чолић — ЈУГОТОН
7. РАЊЕНО ЈЕ СРЦЕ МОЈЕ — Мишо Ковач — SUZY
8. ХАНА — Indexi — ДИСКОТОН
9. ВЈЕТРИ ШУМЕ, РИЈЕЧИ НОСЕ — Душко Локин — SUZY
10. НЕ ГЛЕДАЈ МЕ ТАКО И НЕ ЉУБИ ВИШЕ — Бијело дугме — ЈУГОТОН

НАПРАВИТЕ САМИ

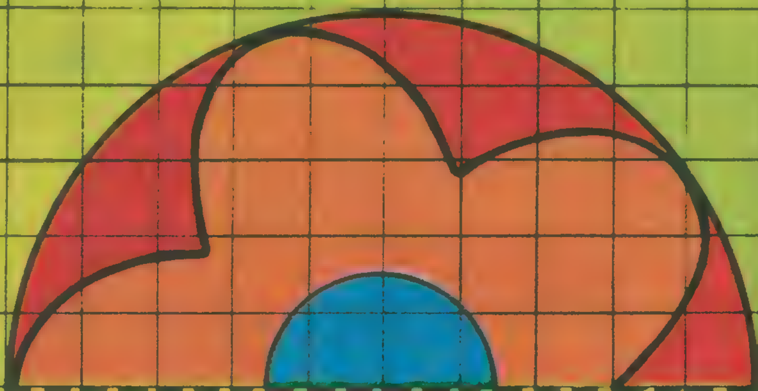
ЈАСТУЧЕ за плажу

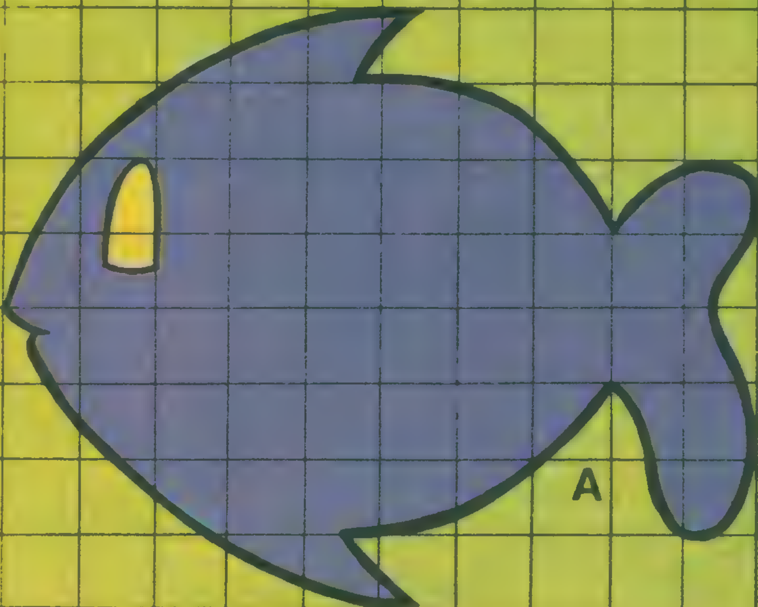
Приближава се крај школске године, а после њега долази толико жељено летовање. Да вас не би затекло неспремне одлучили смо да вам у неколико следећих бројева помогнемо саветима. Почињемо са јастучетом, а затим ће доћи: шешир, купаћи костим, како се пакује кофер итд.

На нашим цртежима дате су шеме за три јастучета погодна да на њима седите или да их можете ставити испод главе.

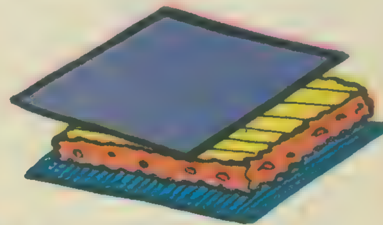
Јастуке правите од поливинила (мушеме на метар) и танког сунђера. На кројном плану (свака коцкица има димензије 5 x 5 цм), дати су модели за сваки јастук. Модел обележен **словом А** дат је цео, а **Б** и **В** су половине које се савијају по испрекиданој линији. Моделе кројте два пута од мушеме (**црт. 1**) а сунђер треба да је нешто мањи, најмање по 1 цм, од сваке ивице. Рибино око (**модел А**), цвет (**модел Б**) и срце (**модел В**) су само украси на јастуцима и њих искројте од мушеме у другој боји. Украсе залепите неким универзалним лепком за пластику, а ако га немате може послужити и ОХО лепак. Три ивице јастука прошијте на машини а четврту, у коју увлачите сунђер, залепите.

ДОСАДНА ШТУЦАВИЦА!

Џек О'Лири из Калифорније штуцнуо је 160 милиона пута за осам година и најзад изненада оздравио.

Хајнц Изеке, водоинсталатер из Хановера, почео је да штуца пре две године после једне операције желуца и никако није могао да се заустави. Изгубио је 13 килограма, није могао да спава а још мање да ради. Цео дан је само штуцао. Пробао је сваки народни лек који су му „прописивали" добронамерни суседи, жвакао је свећу, сисао корен неке перувијанске биљке, али узалуд. И лекари су дигли руке од њега и прогласили свог 56-годишњег Немца неизлечивим случајем, а он је штуцао и штуцао све док, најзад, није извршио самоубиство.

У почетку Хајнц Изеке се није тако лако предавао. Испробао је све лекове које су му лекари прописивали и ускоро постао познат широм СР Немачке. После једног чланка у новинама, из целог света почела су да му стижу писма са саветима добронамерних непознатих људи, али ни они као ни званична медицина нису могли да помогну несрећном водоинсталатеру.

Наполеон и Хитлер

Штуцање је, тако гласи медицинско објашњење, телесни грч који не може да се контролише вољом пацијента. Његова дијафрагма се напне, убрзано и учестано грчи што доводи до наглих али краткотрајних удисаја који производе звук познат као „штуцање".

Од ове безазлене, али као што се види и опасне болести понекад пате многи људи. Наполеон је имао нападе штуцавице, а такође и Хитлер. Међутим, медицина тврди да не постоје типови људи који су више наклоњени овом необичном обољењу од других.

Напади штуцања могу да трају од неколико минута, што је најчешће, па све до неколико часова. Обично се лече врло једноставно: изазивањем неког неочекиваног и наглог осећања код болесника, најчешће страха, али нешто тако и беса или бола.

То зна свако, па зато слично „лекове" и користи кад неко из његове околине почне да штуца. У старо време, обично је било довољно да се испали један метак из пиштоља иза леђа болесника — па да штуцање престане као руком однесено. Данас, међутим, такво „лечење" не дозвољава ни полиција а ни медицина, страхујући да се уместо мале користи не начини велика штета.

Неки специјалисти верују да штуцање настаје када оболи такозвани ветрилни нерв који контролише процес дисања и служи као релеј за преношење сигнала из мозга у дијафрагму. У случајевима када приликом операције дође до нехотичног оштећења овог нерва, као што је то био случај са Хајнцом Изекеом из Хановера, штуцање се више не може прекинути. Болест постаје неизлечива и смртоносна.

Не дубите на глави!

Разни народи су искушали многобројне начине за заустављање штуцања. Рачуна се да их има преко 3 хиљаде, али ниједан није деловао у случајевима када је оштећен тај ветрилни нерв. Један од популарних начина за лечење штуцања је да пацијент задржи дах и притом броји до сто. Други је да гргоће млаку воду, трећи да грицка шећер у коцкама, четврти да гласно пева, пети да удахне три пута дуго и дубоко, а затим три пута кратко и брзо. И тако даље.

Безбројни су лекови ове врсте који, ако не помажу баш много, барем одвлаче пажњу пацијента и забављају присутне. Постоје и неки трикови чије присталице тврде да гарантовано заустављају штуцање. Први је да пацијент док пије воду држи затворене носнице, други да се нагне над чашу и да пије са супротне ивице, а последњи да покуша то исто али — дубећи на глави!

Лекари, наравно, не препоручују овакве смешне методе лечења, јер на шта би личило када би њихови болесници дубили на глави по ходницима, али зато прописују удисање ваздуха помешаног са незнатном количином угљендиоксида. Други начин, који су употребљавале неке болнице, састоји се у инхалирању разних прашкова на бази цимета и пеперминта; они се стављају у танку еластичну кесу кроз коју болесник удише и издише ваздух.

Није заразно

Али, пре него што стигну до болнице, људи обично пробају популарније начине лечења: љубитељи спорта кратке и оштре спринтове после којих испијају гутљаје хладне воде, затим вежбе сагибања тако да прстима додирују стопала. Други, међутим, радије покушавају да се ослободе штуцања без таквих напора: обично запуше уши прстима и дишу споро и дубоко или пуштају да им неко од присутних изненада стави мало леда за врат.

За разлику од зевања, штуцавица није заразна. Па ипак, једном је у Манитоби, у Канади, избила права епидемија штуцања која је трајала пуна три дана.

Доктор Леонард Сенктјуери, главни лекар Њујоршке болнице „Белви", провео је три године изучавајући симптоме и узроке штуцања. Он је закључио да сваког човека обузме штуцавица једанпут у три месеца. Међутим, неки људи штуцају много чешће и дуже од других.

Џек О'Лири из Калифорније, САД, у периоду од 1948. до 1956. године „одштуцао" је 160 милиона пута. У периоду од осам година ослабио је 24 кг и ниједне ноћи није спавао као човек. А када је изненада 1. јуна 1956. године штуцање престало, срећни О'Лири је изјавио:

— Био је то најсрећнији дан у мом животу. Понекад помишљам да је вредело мучити се толико година само да бих могао да уживам у тренутку кад сам престао да штуцам.

НАША СРЕДЊОВЕКОВНА ПОВЕСТ

ТЕШКО АЛ' ИМА И ГОРЕГ!

Положај сељака у средњовековној Србији био је више него тежак. МЕРОПСИ (кметови) су, позивајући се на једну повељу цара Душана Хиландару, морали само за манастир да аргатују 104 дана у години. А где су још биле обавезе према властели? И слободни сељаци су најчешће били толико оптерећени дажбинама и обавезама да су добровољно прелазили у меропсе. Због таквог положаја сељака није ни чудо што су се многи радовали Турцима и њиховим освајањима. О томе сведочи и један запис Марка Пигафета из 1567. године када је пролазио кроз Хрватску. Пролазећи поред Сигета, он је забележио да „... тамошњи становници што је под Турцима боље него раније под хришћанима ..." и да се „... показиваху задовољнима што је Сигет освојен ..."

Међутим, временом и Турци су почели најсуровију експлоатацију. Један од разлога је био и тај што Турци нису могли своју земљу да оставе у наслеђе. Њу је додељивао султан само за живота заслужног ратника. После смрти султан је ту земљу поклањао другима. Зато су спахије почеле сељаке да приморавају на бездушна кулучења да би обезбедили своје потомство. И централна власт је све више слабила па су Турци бивали све разузданији.

Хуан Мануел Фанђо

ШАМПИО

1 **ОПАСНОСТ КАО ЗАНИМАЊЕ** — Неки људи целог живота раде такве послове да им живот готово никада не долази у опасност, док други, пак, уживају у свом раду само ако стално морају да се суочавају са страшним. Међу такве спадају и аутомобилски асови који невероватно вешто и са толико уживања савлађују при огромним брзинама и најопасније кривине да посматрачима застаје дах. Један од њих је и Хуан Мануел Фанђо, човек који је скоро сав свој живот провео на тркачкој стази. Родио се 24. јула 1911. године у малом месту Балкарсеу, удаљеном око 300 километара од Буенос Ајреса, главног града Аргентине. Отац зидар и мајка кројачица никада нису ни сањали да ће њихов син постати херој тркачке стазе и да ће његово име бити синоним за брзину, храброст и фер-плеј. За Мануела су још одмалена били интересантни аутомобили тако да се чим је завршио осмогодишњу школу запослио у гаражи, тада чувеног аса Виђана. Дечак је одмах показао велику спретност око поправљања мотора и откривања и најмање грешке на њима па ускоро постаје стручњак за аутомобиле.

2 **ТАЛЕНТОВАНИ ФУДБАЛЕР** — Док је био у војсци Хуан је почео да игра фудбал а многи другови проризали су му сјајну будућност у том спорту. Када се вратио у Балкарсе, опет је почео да поправља аутомобиле, та љубав била је много јача. Једног дана позвао га је Виђано и дао му „форд“, аутомобил с којим је требало први пут да учествује на једној локалној трци. Фанђо је данима уређивао његов мотор, подмазивао га, тражио најбоље гуме. На тој трци, одржаној 1936. године, није победио али је ипак показао да има талента за вожњу. После тога, уз помоћ свог брата, почиње сам да прави аутомобил који је, кад га је завршио, назвао „Фанђо-специјал“. А на првој већој трци која је одржана 1938. године у Некочеји заузео је треће место и тако веома изненадио свог мецену Жан-Пјера Виђана.

3 **ИСПИТ ЗНАЊА И СПРЕМНОСТИ** — Већ следеће године био је позван да учествује на великој трци за „Гран при Аргентине“. Познати асови требало је да бију битку дуж стазе дугачке 8000 километара која је час пролазила кроз џунгле или уз планине, час кроз градове или мочваре, уз стрме успоне или пешчаре. Возећи црвени „шевролет“ који је имао шест цилиндара Фанђо је имао велике шансе да победи. Али, неколико набујалих потока скренуло га је с пута. Имао је квар на мотору, али је и поред тога успео да као четврти заврши трку.

4 **ИЗГУБЉЕНА КОНТРОЛА** — Од тог дана Фанђо је постао члан „шевролетовог“ тима и за њега се такмичио све до 1940. године. На свим тркама возио је веома пажљиво, никада није форсирао машину или доводио у опасност своје конкуренте вратоломном вожњом. Успео је да постане познат возач за кога су почеле да се отимају многе фабрике аутомобила. И поред тога, скромност остаје његова врлина. После другог светског рата, 1948. године, на једној трци доживео је прву озбиљну несрећу. Док је прелазио преко неке планине, изненада је изгубио контролу над воланом и кола су склизнула с пута. Његов пријатељ и сувозач Данијел Уруције остао је на месту мртав. Од тога дана Фанђо се ретко такмичио у рели-вожњи, већ само на стазама које су за то биле одређене.

...И ХРАБРОСТИ

5 **СЕДАМ ГРАН ПРИЈА ЗА ГОДИНУ** — Средином 1949. године четири најпознатија јужноамеричка возача, међу којима је био и Хуан, крећу за Европу да би тамо показали своју вештину. У јакој конкуренцији, возећи „масерати", Фанђо је освојио „Гран при Италије" у Сан Рему, затим побеђује у Марсеју возећи „симку" а потом се опет враћа у Италију где у „ферарију" одушевљава гледаоце својом вратоломном вожњом. Круна овог његовог изванредног успеха била је победа за „Гран при Аргентине", коју је добио чим се вратио у своју земљу. Тада је имао 38 година али као многи возачи пре њега, уместо да због старости остави стазе, он одлучује да тек почне да се такмичи. Годину дана касније, 1950. успева да освоји седам Гран прија у: Индијанополису, Монаку, Ремсу, Берну, Спау, Силверстону и Монци. Следеће године победио је у Нирнбергу, у СР Немачкој, и у Барселони, у Шпанији, а 1954. године опет је освојио „Гран при Аргентине". Захваљујући тим успесима, постао је најбољи возач свих времена.

6 **САМО ЈЕДНОМ ИЗОСТАО** — У периоду између 1951. и 1957. године Фанђо је пет пута био светски првак у вожњи „формуле 1". Само 1952. године није освојио ту титулу. Док је возио у Монци нови „масерати", трудио се да некако престигне водеће возаче и том приликом закачио је банкину на путу. Изгубио је контролу над брзим колима и слетео са стазе. Нашли су га како без свести лежи далеко од кола која су била потпуно смрскана. После тога остао је у болници око два месеца а још четири су му била потребна да залечи све ране и преломе. Само те године није се појавио на тркачкој стази.

7 **ИЗ БОЛНИЦЕ НА СТАЗУ** — Али ускоро је надокнадио све оно време које је изгубио лежећи у болници. Почетком 1953. године опет је могао да се такмичи а исте године је постао светски првак. Једна његова трка многима ће остати у незаборавном сећању. Када се 1955. године возила тешка трка „24 часа Ле Мана", дошло је до ужасне несреће: један возач „мерцедеса" занео се на кривини и улетео у препуно гледалиште. Том приликом много људи је погинуло или задобило тешке повреде.

8 **ДАЛЕКО ОД МИРИСА БЕНЗИНА И АПЛАУЗА** — Пре Фанђа, а и после њега ниједан возач није имао толико успеха. Када је напунио четрдесет шест година, решио је да напусти трке! Толико пута је видео своје другове како гину на неколико метара испред њега, у тренуцима када су мислили да су већ добили трку. А колико њих је морало да остави такмичење јер су им ноге и руке биле изломљене. Тако је Фанђо, одлучивши да се повуче, последњи пут учествовао на трци 1958. године. Потом се вратио у свој родни Балкарсе где је наставио мирно да живи, далеко од мириса бензина и аплауза узбуђеног гледалишта.

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

ИНТЕРВЈУ

ВЛАДИМИР МАЛОВ

У ВЕЛИКОМ ОРМАНУ, ДОТАД ПУНОМ КЊИГА, СТАЈАЛА ЈЕ САДА САМО ГОМИЛА ЧИСТОГ, ПРАЗНОГ ПАПИРА.

У кабинету Писаца фантастичних прича и романа протезали су се у редовима ормани с књигама. Кроз стакла су се виделе корице десетак хиљада књига. На почасном месту стајао је орман с делима самог домаћина... Писац је седео у наслоњачи, за писаћим столом, а Новинар, који је дошао да интервјуише славног аутора, насупрот њему. Календар на столу показивао је 24. новембар 2055. годину.

— Велс? — без икаквог израза поновио је питање Писац. — Казали сте Велс?

— Да, разуме се, Велс! — узвикну Новинар.

Неколико тренутака, гледајући са чуђењем свог сабеседника, он као да је ослушкивао оно што му је пролетало кроз главу, као да је и сам изненађен неочекиваном мишљу.

— Да, разуме се, Велс — понови Новинар. — Како само то раније нисам запазио. А колико је истине у томе! Ко је измислио Времеплов?

— Велс — рече Писац без икаквог израза на лицу.

Све је Велс измислио

Он због нечега додирну руком дебелу фасциклу с рукописом свог новог романа који је лежао пред њим на столу. Затим се мало замисли па рече:

Данас, истина, то и сами знате, Времеплов не треба сматрати фантастичном идејом, већ генијалним предвиђањем. Јер, пошто је откривен начин путовања кроз време, описом екскурзија у прошлост никог више не можеш изненадити и задивити. Ви сте се, вероватно, и сами обраћали Институту за Демонстрацију Историје?

— Да, био сам на Колумбовом открићу Америке, на бојном пољу битке код Ватерлоа, у раном палеолиту, а такође и на једном витешком турниру који се одржавао у Ешби-ле-Суази-пре-Клер — с не каквим нестрпљењем одговори Новинар. — Па добро! А ко је први у научно-фантастичној литератури користио идеју о Невидљивом човеку?

— Велс — одговори Писац без икаквог израза на лицу и погледа на орман са својим књигама.

— А рат светова? — запита Новинар. — А Необичну посету? Острво доктора Мороа? Па, које још фантастичне ситуације користе писци до данашњих дана? Путовање из Прошлости у будућност или из Будућности у Прошлост... Размислите и сами. Не, не вреди расправљати! Све, ама баш све ситуације које данас користе писци фантастичне литературе, убрајајући ту и вас — он, мало збуњен, застаде, али одмах настави одлучно — да, све то измислио је још Велс.

Невероватно и обесхрабрујуће

Писац се, некако уморно, усправи у својој фотељи.

— Значи, и ви сте то приметили? — запита тихо. — Да, потпуно сте у праву! С тим мора да се судари сваки писац научне фантастике, са оним што је пре њега измислио Велс. И „Храну богова“ и „Украдени бацил“. И још много других ствари. То је просто невероватно, и обесхрабрујуће. Чак је и неправедно! — Писац је почео да се узрујава. — Јер, све оно што је занимљиво у научној фантастици, све то измислио је само један човек. Он својим будућим колегама није оставио скоро ништа...

Писац је злобно одгурнуо у страну рукопис свог последњег романа, мало поћутао, а онда је из њега, неочекивано и за њега самог, провалило:

— Кад сам се сусрео с Велсом, Институт за Демонстрацију Историје уприличио ми је получасовну екскурзију, питао сам га да ли је лако долазио до идеја. А он ми је, замислите, одговорио...

Писац устукну и уплашено погледа свог сабеседника. На лицу Новинара била је исписана недоумица, није био сигуран да ли је тачно схватио речи писца. Када је, најзад, нестало сваке сумње, он нагло устаде и рече:

— Разговарали сте с човеком из прошлости? Инструкција гласи да се на екскурзијама које организује Институт за Демонстрацију Историје на објекте и субјекте може само гледати. Свако општење са субјектима може да доведе до неочекиваног преокрета у ходу историје. Оглушили сте се о инструкцију.

Шта ми је преостало?

Писац је као кривац оборио главу, док је Новинар стајао пред њим, надвисујући га, као тужилац. У кабинету је дуго владала тишина. А затим Писац тихо рече:

— А шта ми је друго преостало? — Ћутао је извесно време, а онда наставио:

— Да, сваки писац фантастике, сусревши се с Велсом, поступио би на исти начин. Требао сам бити писац фантастике, да, сам се борити с идејама, темама, сам осетити да је већ све, већ све... — Пишчев глас постао је јачи. — Уосталом, шта да вам причам! — Махнуо је руком, покушао да се смири и продужио сад већ смиреније. — Већ сам се издао пред вама, тачно. Сад више нема смисла ћутати. Али, морате ме правилно разумети: када сам кретао Велсу нисам имао намеру да прекршим правило, желео сам само да га видим...

Новинар климну главом и поново се спусти у своју фотељу.

— Дакле, испричаћу вам све по реду! — сад већ звонким гласом настави Писац. — Институт за Демонстрацију Историје пренео ме је у Лондон, у улицу где је Велс живео, пред сам прилаз његовој кући. Било је то у време кад је он управо завршио свој чувени „Времеплов“, једно од својих првих дела. Стајао сам и чекао: требало је да Херберт Велс изиђе на улицу, и Институт је тачно прорачунао тај тренутак. И ево, најзад се појавио.... елегантан, с осмехом који ми се учинио подругљив... Није личио на своје слике, онакве какве ми знамо. Ја сам га замишљао сасвим другачијим и можда ме је баш то нагнало да учиним оно што сам учинио. Кроз главу ми је као муња пролетела мисао, чудна и ружна, и пре но што сам успео да промислим, ноге су ме само однеле до Велса и ја сам га ословио. А та ружна и нечасна мисао била је: ако бих га замолио да више не пи-

ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

По изгледу тигар а у души миш.
(Индонежанска пословица)

ше фантастичне романе онда би све идеје и сижеа које смо нас двојица побројали, могли да измисле други писци. Можда би на мој део отпало нешто значајније...

— Па ово је нечувено! — узвикну Новинар. — Па ви сте дали писмену обавезу да ни под каквим условима...

— Да, да, дао сам! — Писац је поново почео да се узбуђује. — Велс је био генијалан човек. Али он је био и великодушан човек, схватио је положај својих будућих колега. И тако, пришао сам Велсу, ухватио га за рукав...

— Ухватили сте га за рукав!... — ужасну се Новинар.

Празна глава

— Испричао сам му све, о нашем времену, о себи. Замислите и сами његову реакцију! На крају му рекох: „Ви нећете бити само писац фантастичних романа! Написаћете и много реалистичких књига!". Укратко... — и Пишчеве очи заблисташе — он је у разговору са мном просто сипао потпуно невероватне идеје делећи са мном своје будуће замисли. Било је то као ватромет, поплава идеја! Очигледно, он је могао да напише још бар стотинак књига поред оних које знамо. Али, као што рекох, Велс се показао као изузетно великодушан човек и обећао је да више неће писати научну фантастику. Одлучио је да се заустави на „Времеплову", јер та књига већ му је била у штампи и само што се није појавила у продаји, и да убудуће пише само реалистичке ствари. Ето. Растао сам се са Велсом као с пријатељем и вратио се у своју епоху... А сад ви мени реците... и Писац удари песницом по столу тако да је фасцикла с његовим новим романом подскочила. — Реците... зашто ми је, кад сам се вратио, глава била потпуно празна! Велс је одржао обећање, више није написао ниједну фантастичну ствар, па ипак... шта се то догодило? Потпуно сам заборавио све о Невидљивом Човеку и о Рату светова, о свему што сам сад ја могао да измислим. Лупао сам главу и ничег нисам могао да се сетим. Ничег! А савремена фантастика?! — Пишчев глас је задрхтао. — Јурнуо сам према књигама и... нећете веровати. Ни Невидљивог човека, ни Рата светова, ничега није било! И моје сопствене књиге су ишчезле! Орман је био празан! Не, није био празан. Погрешно сам се изразио. У њему су биле књиге, али књиге у којима није било ни ретка, само бели, празни листови хартије.

На Новинаревом лицу јасно се видела неверица. Усне су му се развукле у ироничан осмех. Погледао је полице с књигама, орман у којем су стајала домаћинова дела...

Писац фантастичних романа погледа у страну.

— А шта ми је друго преостало? — запита промукло. — Поново сам отишао у Лондон, Велсу. И замолио га да наш уговор сматра неважећим.

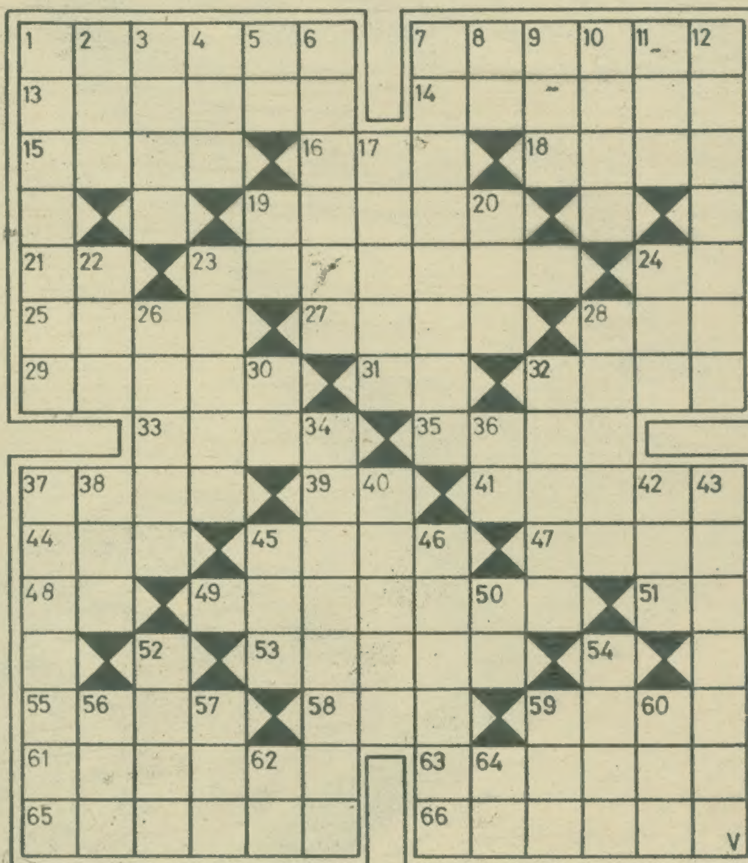
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) Горњи део душника, гуша, 7) врста змије, 13) губити свежину, сахнути, 14) разрада, 15) проба, покус, 16) градски плато, 18) блиски рођак, 19) део авиона, 21) комедија Бранислава Нушића, 23) марка аутомобила, 24) хемијски знак за ербијум, 25) лако испарљива течност, 27) тигањ, 28) бочна страна, 29) није високо, 31) двадесето и четрнаесто слово азбуке, 32) није озбиљно, 33) група тонова, 35) полет, 37) ударац у одбојци, 39) прво и последње слово у азбуци, 41) сила, моћ, 44) спокојство, 45) женско име, 47) део молекула, 48) узвик бола, 49) продавац, бакалин, 51) ауто-ознака за Лесковац, 53) гласник (турц.), 55) главни град Гане, 58) краљ из инодијског епа „Махабхарата", 59) наш филмски глумац (Морис), 61) тврда еруптивна стена, 63) врста морске рибе, 65) удаљеност, 66) место у Шумадији.

УСПРАВНО:

1) Мушко име, 2) део тела код животиња, 3) град у Далмацији, 4) папрен, 5) коњ, 6) со азотне киселине, 7) одељак у књизи, 8) река у Сибиру, 9) место у Хрватској, 10) боја у картама, 11) песма узвишеног садржаја, 12) јарбол, 17) алас, 19) ауто-ознака за Крањ, 20) лична заменица, 22) морски гребени (поет.), 23) учесник трке, 24) грчки бог ветра, 26) амерички глумац (Фред), 28) део Војводине, 30) иницијали чувеног аустријског сликара, 32) ров, 34) права која додирује криву линију у једној тачки, дирка, 36) скраћеница за locus sigilli (место печата), 37) драги камен, 38) драг, 40) просветна установа, 42) погодак у фудбалу, 43) један континент, 45) амерички хуморист (Бачволд), 46) минерал пронађен на Авали, 50) хемијски знак за алуминијум, 52) владарска титула, 54) прибор за писање, 56) превлака на Малаки, 57) француска филмска глумица (Жирардо), 59) красан, 60) река у Аустрији, притока Дунава, 64) домаће говече.

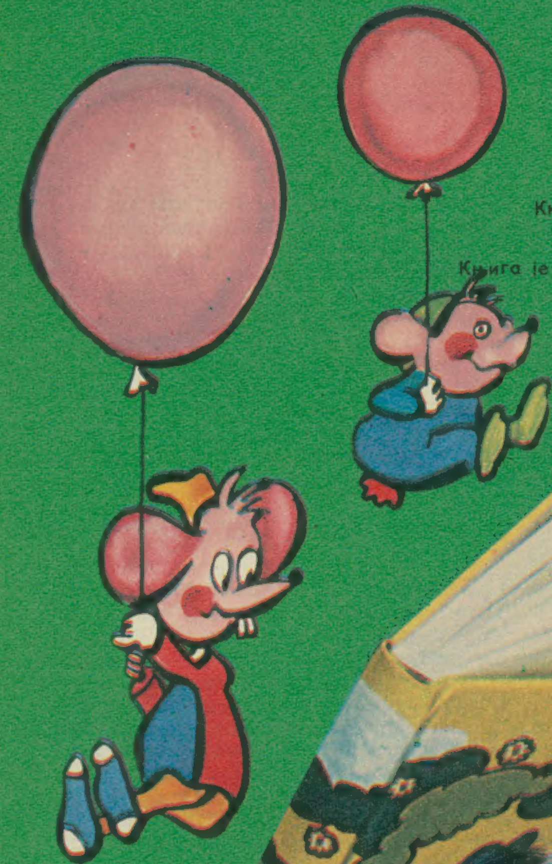

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) страх, 6) катар, 11) Ирокез, 13) Борани, 14) нада, 15) ало, 17) атак, 18) ока, 19) слани, 21) ила, 22) на, 23) спев, 24) Мо, 26) ир, и, 27) Скот, 28) леро, д, 30) нотор, 32) жалосно, 34) дар, 35) Дима, 36) ту, 37) РП, 38) пара, 39) рал, 40) балвани, 42) голет, е, 44) орити, 45) жаба, р, 46) ср, 48) чо, 49) сара, 50) ви, 51) пат, 53) навод, 55) кас, 56) укор, 58) лак, 59) смрт, 60) ћурани, 62) антена, 64) Ениса, 65) Коран.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" Македонска 29, 11000 Београд. Директор НИП „ПОЛИТИКА" Вукоје Булатовић. Главни и одговорни уредник „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА" Живорад Стојановић. Уредници: Кринка Виторовић, телефон 324-191/525, Нурџихана Ђозић, телефон 324-483. Технички уредник Владимир Горбунов, телефон 326-620. Секретаријат: телефон 324-191/523. Претплата за нашу земљу: годишња 220,00 дин, полугодишња 110,00 дин, тромесечна 55,00 дин. Претплата за иностранство: годишња 440,00 дин, полугодишња 220,00 дин, тромесечна 110,00 дин. Уплате на текући рачун број 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: ДМ 64.—, Долар 25.—, Фф. 110.—, Шфр. 66.—, Шкр. 108.—, Девизне уплате из иностранства слати преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција, Македонска 35/I, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

два бисера

ЛАФОНТЕН ОПЕТ СА ВАШИМ НАЈМИЛИЈИМА

Књигу ЛАФОНТЕНОВЕ БАСНЕ читале су и читају све генерације и памте оно што је најлепше, најпоетичније и најхуманије. Изванредне илустрације у боји употпуњују слику о времену и друштву у којем је Лафонтен живео. Свака басна критикује и поучава. Реч и слика складно се допуњују и дуго памте. Књига је штампана ћирилицом, луксузно је опремљена у првокласној вишебојној техници, с пластифицираним корицама, великог формата, 140 страна, са више од 100 илустрација у боји. Цена књиге у књижари износи 100.— динара.

РИЗНИЦА ПЕСАМА ЗА ДЕЦУ

КЊИГА ЗА ДЕЦУ ОД ЧИКА-ЈОВЕ ЗМАЈА

Књига РИЗНИЦА ПЕСАМА ЗА ДЕЦУ представља избор најлепших песама несумњиво најомиљенијег и најпопуларнијег дечјег песника Јована Јовановића Змаја. У песмама чика-Јове генерације дечака и девојчица налазиле су свој свет, јер је више него иједан наш песник умео да им се приближи и с очинском нежношћу учи љубави према свему што је добро и лепо.

Песме је одабрала Мира Алечковић. Књига је великог формата, са више од 120 песама које су маштовито илустроване. Први пут су песме познатог чика-Јове илустроване и одштампане у вишебојној техници што их чини још привлачнијим. Књига је штампана ћирилицом у тврдом повезу, с пластифицираним корицама у боји. Цена књиге у књижари износи 100.— динара.

Читаоци „Политикиног забавника" приликом куповине за готово уживају попуст, тако да сваку књигу добијају за 80.— динара. Обе књиге могу се купити и на отплату у четири месечне рате по 50.— динара. Купци из Београда могу подићи књиге сваког радног дана до 15 часова у предузећу „Вук Караџић", Краљевића Марка 9.

ИЗДАВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ „ВУК КАРАЏИЋ", БЕОГРАД, Краљевића Марка 9 Београд

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем:
ЗА ГОТОВО-ПОУЗЕЋЕМ по повлашћеној цени (плаћање поштару приликом пријема књига)
ЛАФОНТЕНОВЕ БАСНЕ — 80.— динара РИЗНИЦА ПЕСАМА ЗА ДЕЦУ — 80.— динара
НА ОТПЛАТУ у четири месечне рате по 50.— динара. Рате ћу уплаћивати редовно почев од ______ 1975/76. год.
(непотребно прецртати)
У случају спора признајем надлежност IV општинског суда у Београду.

Купац (презиме и име) ______
Место и поштански број ______
Назив и адреса радне организације ______
______
(Овера и запослење за купце на отплату) ______
(Жиг и потпис овлашћеног лица) ______
Купац ______ Бр. л. к. ______
(Својеручни потпис)

Наруџбеница се оверава само при куповини књига на отплату.
Пензионери уместо овере прилажу одрезак последњег чека од пензије.

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

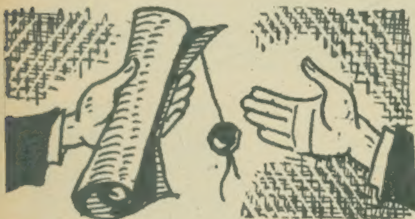
Драги Забавниче,

ПРВИ НОБЕЛОВЦИ

Желела бих да знам ко је добио прву Нобелову награду и када.

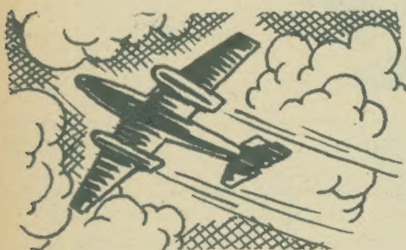
Еника Мађар, Зеленика

Нобелове награде додељују се сваке године почевши од 1901, с изузетком ратних година, на дан Нобелове смрти (10. децембар) из камата главнице која је Нобеловим тестаментом одређена. Додељује се оним појединцима или организацијама, без обзира на народност, који су „стекли највише заслуга за човечанство у области хемије, физике, медицине или физиологије, стварања књижевног дела

које се нарочито истиче племенитошћу идеје и успешним залагањем на раду око ширења братства међу народима...".

Први носиоци Нобелове награде из 1901. године били су: за физику Рентген, за хемију ван Хоф, за медицину и физиологију фон Беринг, за књижевност Сили Прудом и за мир Динан. А једини двоструки добитник Нобелове награде је Марија Кири-Склодовска (за физику и за хемију).

НЕЗАМЕЊИВИ »ЏОРЏ«

Какав је то аутоматски пилот авиона и чему служи?

Рајко Скок, Крагујевац

Да не би пилот морао непрестано да подешава своје команде при сваком малом покрету авиона, на пример за лет преко Атлантског океана, уграђује се аутоматски пилот. Он је познат и под надимком „џорџ". То је, у ствари, систем жироскопа и електронских уређаја који одржавају летачке команде у положају који одговара хоризонталном и правом летењу. Пилот може да укључи „џорџа" кад год жели да се одмори или да оде у други крај авиона.

ИМПРОВИЗОВАНИ ТОП

Реци ми какав је то топ који су партизани називали „банијцем".

Зехра Суљагић, Требиње

„Банијац" је импровизовани партизански топ који је израдио *Симо Једнак* у ковачкој радионици у селу Хајетићу, на Банији. Једнак је за цев топа употребио црквени мужар, ојачан са два гвоздена прстена и причвршћен на дрвено постоље. При дну цеви уграђено је лежиште за капсулу и ударач са обарачем као од ловачке пушке. Меци су прављени од динамита и оловних куглица умотаних у крпе

са штапином. При паду на циљ упаљени динамит је растурао оловне куглице које су могле да нанесу озбиљне губитке непријатељу. „Банијац" је први пут употребљен у борби против усташа 19. децембра 1941. године у селу Хајетићу. Касније је израђено још 30 сличних оруђа а један примерак чува се данас у Војном музеју у Београду.

СЛИКА НА СТАКЛУ

Интересује ме каква је то техника сликања на стаклу.

Драган Ружић, ученик, Рума

Техника сликања на стаклу потиче од фирмописаца који су правили рекламе за разне занатлије. Потребно је имати уљане боје или темпере и стакло. А сликарски, односно стваралачки поступак супротан је сликарству на платну. Прво се раде детаљи а онда се иде ка општем, ка позадини. Разлог томе је и то што се слика на стаклу гледа са глатке стране а не са оне на којој се слика. Техника сликања на стаклу се, такође, ко-

ристи и за стварање графичких отисака. Највише је употребљавају сликари наивци мада се и они у последње време све више оријентишу сликању на платну и дрвету.

КРЕМОНСКА ШКОЛА

Молим те да ми кажеш нешто о виолини и ко су њени највећи градитељи.

Дамир Детић, Загреб

Виолина је гудачки инструмент који се развио у другој половини 16. века. У породици данашњих гудачких инструмената (виола, виолончело, контрабас) виолина је

сопрански инструмент; у инструменталној музици је један од најважнијих солистичких, камерних и оркестралних инструмената.

Прве стандардне виолине израдили су крајем 16. века градитељи из северне Италије. Најбољом школом градитеља виолина сматра се *кремонска* школа чији су најзначајнији представници Андреа, Николо Амати, Антонио Страдивари, Ђузепе Гварнери...

У нас најпознатији градитељи виолина су: Фрањо Кресник, Богдан Миланковић, Влаж Демпшар, Фрањо Шнајдер и др.

НЕМАН ИЗ МОРА

Желео бих да ми кажеш која је врста ајкуле најопаснија.

Душан Стојановић, Ниш

До данас је у свету познато око 250 врста ајкула које су подељене у неких деветнаест породица. Најопаснија је свакако *велика бела ајкула* (carcharodon carcharias) која је позната још и под именом *псина људождер*. Досада највећи уловљени људождер био је дугачак 11 м, а уловљен је код Порт Ферија, у Аустралији. Међутим, просечна дужина ове морске немани износи 6—8 метара али су зато врло тешке. На пример, мала ајкула дужине 5 м може да тежи и преко 1300 кг.

Велика бела ајкула је риба отвореног мора и ретко се среће крај обала. Мада је најбројнија у тропским подручјима широм света, залази и у умерене воде. Људождер гута све што личи на храну, укључујући и људе, а има података да је нападао и чамце на весла. У желуцу ухваћених примерака нађена су нетакнута тела њуфаундлендских паса, морских лавова тешких и по 50 кг, фока од 25 кг, као и ајкула дугачких преко 2 метра.

РЕШЕЊЕ ЗАГОНЕТКЕ

КРАЂА У БАНЦИ

Као што сте и сами приметили на плакату пише да је филм забрањен за младеж испод 18 година. Према томе Кривић није могао да води синовца Лажића са собом у биоскоп.

WALT DISNEY
МИКИ

БУС

ДА Л' ЈЕ МИЋА ВЕЋ КОД КУЋЕ?

ЈЕСТЕ!

ДАЈ ДА ТИ ЈА ОКАЧИМ КАПУТ И КАПУ, УЈКА МИКИ!

ТИ САМО СЕДИ И УЖИВАЈ!

ЕВО ТИ И НОВИНЕ, УЈКА МИКИ!

БИЋЕШ КОМОТНИЈИ У ПАПУЧАМА!

ЈА ЋУ ТИ ИХ НАЗУТИ!
Copyright © 1976 Walt Disney Productions World Rights Reserved

БАШ СУ ТИ ПРЉАВЕ ЦИПЕЛЕ! ОЧИСТИЋУ ИХ...

ДЕ... ДЕ, МИЋО! ВЕЋ САМ ТИ КУПИО ПОКЛОН ЗА РОЂЕНДАН!

И ТО МИ ТЕК САД КАЖЕШ?
1273/36